

RAPPORT DA GESTIUN 2016

Gemeinde/Vischnaunca

Disentis/Mustér

Cuntegn

6 Activitad politica

- 6 Cuminonza dils votants
- 6 Referendum facultativ
- 6 Novs burgheis
- 6 Cussegl da vischnaunca
- 7 Suprastonza communal
- 7 Direcziun communal
- 7 Administraziun communal

8 Segirtad publica

- 8 Uffeci funsil
- 8 Pumpiers Sursassiala
- 11 Polizia da fug
- 11 Schurmetg civil

12 Scolaziun e formaziun

- 12 Equipa d'instrucziun
- 13 Diember da scolarAs 2016/2017

16 Cultura e temps liber

- 16 Pleiv catolica
- 17 Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi
- 17 Fundaziun ecumena «Tür auf – mo vinavon»
- 19 Biblioteca populara
- 20 Fiasta federala d'accordeon 2016 a Mustér
- 22 Fiasta d'emprem d'uost
- 22 Center da sport e cultura

25 Sanadad

- 25 Project SENIORA-CA
- 26 PUNTREIS Center da sanadad SA
- 26 Fundaziun PUNTREIS

27 Ovras socialas

- 27 Susteniments publics

27 Construcziun

- 27 Uffeci da baghegiar
- 28 Fatgs da baghegiar
- 28 Planisaziun locala
- 31 Straduns e vias cantunalas
- 31 Vias communalas
- 32 Sendas ed infrastruttura turistica
- 33 Signaletica
- 33 Baghetgs communalas

34 Ambient

- 34 Canalisaziun
- 34 Serenera
- 35 Dismessa da rumien
- 35 Curdems organics (caglias e pastg)
- 35 Santeri
- 36 Malauras, flums ed uals

36 Economia

- 36 Agricultura
- 36 Meglieraziun funsila
- 38 Apicultura
- 39 Center sursilvan d'agricultura
- 39 Academia Vivian
- 39 Menaschi tecnic
- 39 La lavur quotidiana
- 40 Projects
- 40 In sguard el futur

41 Finanzas

- 41 In legreivel quen 2016
- 41 Preventiv 2017
- 41 Survesta dil preventiv 2017

43 Quen 2016

- 43 Resultat cumplet
- 44 Quen current
- 49 Quen d'investiziun
- 51 Quen dalla circulaziun dils mieds finansials
- 52 Amortisaziuns
- 53 Bilanza
- 57 Entradas da taglia, deivet netto e cash-flow
- 58 Center da sport e cultura
- 59 Rapport dalla cumissiun da gestiun

60 Informaziuns generalas

- 60 Autoritads communalas 2016
- 62 Nossas senioras e nos seniors
- 64 Nos defuncts
- 65 Naschientschas
- 66 Novas votantas e votants
- 67 Moviment dalla populaziun
- 68 Structura da vegliadetgna
- 69 Informaziuns

In plaid sin via

Actualmeins regia dabia svariis, malperinadad e disgrazia sin quest mund. Massadas da carstgauns ein sin la fuigia e cheutras dependents d'agid e capientscha dils concarstgauns che vivan ellas tiaras nua ch'ei regia beinstonza e ruaus, sco p. ex. ellas tiaras dall'Europa, en Svizra. Mellis fugitivs ein suen-

ter in liung e stentus viadi arrivai en Svizra e la finfinala han plirs dad els anflau ina dimora a temps limitau en nossa vischnaunca. Bein han els anflau ad interim in liug nua ch'els san esser segirs da persecuziun, denton ei quei era ord lur vesta buca la sligiazion definitiva. Els ein il mument dependents da nies agid, da nies sustegn e da nossa beinvulientscha. Nus havein la caschun e l'obligaziun da segidar cun els, d'instruir els aschibein sco pusseivel, aschia ch'els san seprofitar da nossa savida pli tard en l'atgna tiara. Nos fugitivs meretan nies respect e sustegn, els dueigien veser e sentir ch'els ein beinvegni tier nus.

Nus en nossa tiara, en nossa vischnaunca disponin d'ina natira intacta cun pusseivladads optimalas da habitar. Denton secapescha quei buca da sesez. Senza in engaschi cumplein da vischinas e vischins dapi generaziuns da glied fuss nossa tiara, nossa vischnaunca oz buca quei ch'ella ei.

Mustér ei, e quei astgein nus dir cun grond plascher e perschasiun, ina vischnaunca attractiva che porscha a nus habitonts sco era a nos prezias hosps fetg bia. Nus vivin en ina bellezza cuntrada ed il territori ei attractiv per nus sco era pil turissem che vegn per nus pli e pli impurtonts. Nus astgein esser loschs da nossa industria, da nossas fatschentas pintgas e pli grondas, da nos menaschis purils moderns. Nus schischin central ed havein la venerabla Claustra en nies miez.

Nus stuein sulettamein esser pertscharts da quei e veser il bien e las habilitads en sesez ed el proxim.

Nus astgein esser loschs da nossa cultura vivida en vischnaunca. Il Chor baselgia S. Gions ha saviu festivar igl atun vargau il giubileum da 100 onns, quel da Segnas sa festivar il medem giubileum uonn e la Societad da musica Mustér survegn el decuors da questa primavera novas munduras.

Las generaziuns avon nus ein stadas engaschadas cun tgierp ed olma pil bien prosperar da nossa vischnaunca. Lein mantener quei spért.

Mustér ei e vul restar in dils centers ella regiun Surselva. Nossa finamira ei da porscher ad indigens sco als hosps in bi ed emperneivel viver en nossa vischnaunca. Nus essan dependents oz pir che mai d'in ferm turissem, da buns e fermes investurs sin tuts secturs. Essan nus pertscharts da quei, lu savein nus che nus stuein mirar comunablamein che nossa porschida mondi a prau cun nossas finamiras. Con spert ei enzatgei piars, con vess va ei da vegnir neutier cun enzatgei niev.

Ils proxims onns vegn nossa vischnaunca, vulein nus contonscher nossas finamiras, a stuer far dabia investiziuns ed era sanaziuns. Ch'il pievel ei pertscharts da quei ha el demussau tier las votaziuns dil november vargau, nua ch'ils projects turistics ein vegni susteni cun gronda maioritad. Per quei patertgar en favur dil futur meretan convischinas e convischins laud ed in grond engraziament.

Robert Cajacob, president communal

Activitad politica

Cuminonza dils votants

Egl onn da gestiun ha la cuminonza dils votants decidiu davart suandonts projects:

Votaziuns ed elecziuns communalas

24 d'avrel 2016 (participaziun 41.4 %)

- Credit brut da frs. 30'000'000.– pil project dalla meglieraziun funsila sur igl intschess dalla vischnaunca da Mustér
Gie 398 (64 %) Na 225 (36 %)

25 da settember 2016 (participaziun 52%)

- Elecziuns communalas per la perioda d'uffeci 2017/2020

El cussegl da vischnaunca ein vegni eligi:

Christoph Berger	Wendelin Jacomet
Armin Berther	Paul Duff *
Stefan Columberg	Christian Loretz
Adrian Deflorin	Giusep Lozza
Edgar Durschei	Armin Manetsch
Mario Flepp	Helga Probst-Linder
Anna Maria Genelin	Livio Zanetti
Rita Huonder-Tenner	

*Damai che Paul Duff ei parentaus en lingia directa cun siu schiender Christian Loretz, ha el refusau sia elecziun. La suprastonza communal ha giu fixau il termin dils 27 d'october 2016 per inoltrar propostas per l'elecziun d'ina ulteriura persuna el cussegl da vischnaunca. Il termin pil secund scrutini ei vegnius fixaus sin ils 27 da november 2016.

Damai ch'igl ei buca vegni annunziau dapli candidats che posts vacants enteifer il termin fixau, ha la suprastonza communal eligi il 31 d'october 2016 en ina elecziun tgeua Admir Jasarevic sco commember dil cussegl da vischnaunca per la perioda d'uffeci 2017/2020.

Sco niev president communal ei Robert Cajacob vegnius tscharnius. Plinavon ei il gerau Iso Mazzetta vegnius reeligijs. Niev ella suprastonza communal ein Clemens Berther, Victor Flepp ed Jris Lombris vegni eligi. El cussegl da scola ein Simon Bergamin, Giusep Simonet e Manuela Venzin-Zazzi vegni reeligi. Niev el cussegl da scola ei Gion Battesta Manetsch vegnius eligius. Ella cumissiu da gestiun ein Manfred Caviezel, Beat Hosang e Toni Huonder vegni reeligi.

27 da november 2016 (participaziun 78.7%)

- Credit pil rempar Val Acletta e la Via Acletta
Gie 835 (71%) Na 342 (29%)
- Emprést, garanzia da deficit e contribuziun pils projects dallas Penderas Mustér
Gie 798 (68%) Na 380 (32%)
- Participaziun al parc naziunal Parc Adula
Gie 561 (48%) Na 606 (52%)

Referendum facultativ

Al referendum facultativ ein las suandontas fatschentas vegnidas suttamessas:

1. La revisiun d'art. 34 al. 2 ed art. 40 dalla lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas
2. Quen 2015
3. Credit da frs. 280'000.– per la sanaziun urgenta dallas fatschadas nord e vest dil Center da sport e cultura
4. Credit da frs. 480'000.– pil remplazzament dall'illuminaziun publica
5. La revisiun parziala dalla lescha santeri
6. Preventiv 2017
7. Credit net da frs. 435'000.– per realisar la canalisaziun Acletta – Funs

Cunquei che negin ha pretendiu ina votaziun dil pievel, han tuttas fatschentas contonschiu vigur legala.

Novs burghais

Egl onn da gestiun han las suandontas personas obteniu il dretg da burghais:

- Stefan Bernd Kneifel, dalla Tiaratudestga
- Rui Miguel de Carvalho Figueiras, Patricia Maria Ferreira Matos Figueiras, Margarida Matos Figueiras e Maria Matos Figueiras, dil Portugal

Nus beneventein cordialmein nossas novas vischinas e nos novs vischins e sperein ch'els s'integreschien bein en nossa cuminonza.

Cussegl da vischnaunca

IL VENT SAVEIN NUS BUCA MIDAR,
DENTON TSCHENTAR AUTER LAS
VELAS DA NOSSA NAV.

Livio Zanetti, president dil cussegl da vischnaunca

In onn intensiv, in onn interessant, il 2016.

Gie per Mustér ei il 2016 surtut staus in onn plein decisions pil futur. Projects decisivs per gl'avegnir da Mustér, seigi quei la meglieraziun funsila, remplazzaments d'infrastructura, cunvegnas da prestaziun en ils secturs da turissem e dalla scolaziun, formaziun e collaboraziun.

Las votantas ed ils votants han saviu decider davart ils projects da svilup Parc Adula, il rempar Val Acletta e las participaziuns dalla vischnaunca als projects dallas Penderas Mustér.

Cun participaziuns allas votaziuns da sur 75% han las vischinas ed ils vischins mussau lur interess e sustegn pertuccont quels projects. Els han priu decisius pil futur economic da Mustér.

2016 ei era stau in onn d'elecziuns. Cun grond engaschi eisi reussiu d'anflar persunas ch'eiin promtas da star a disposiziun e s'engaschar els gremis politics da nossa vischnaunca.

Viadi

Per la fin dalla perioda d'uffeci 2013/2016 ha il cussegl da vischnaunca fatg ils 29 d'october 2016 in viadi da studi el Tessin.

Il cussegl da vischnaunca a caschun dalla viseta ella centrala da comando dil tunnel dil San Bernardino

Il cussegl da vischnaunca ha giu la suandonta activitad: 9 (10) sedutas cun 43 (42) fatschentas; 21 (17) messadis; 9 (11) protocols; 1 (3) moziun (studi da factibilitad «Machbarkeitsstudie» pertuccont ina colligaziun dils uclauns Segnas-Acletta cun ina via per promover l'attractivitat e la mobilitad dils uclauns. Plinavon duei il studi cuntener propostas co slijar igl access cun camiuns ed autocars naven dalla scola Segnas entochen a Peisel; 2 (0) postulats (scaffir novas piazzas el subcenter Disentis/Mustér; instradar ina discussiun davart las structures politics per esser semtgaus sin las proximas elecziuns da 2020; 0 (1) interpellaziuns. La fin 2016 eran pendents la moziun davart plaz da pausa scola Cons (prolungiu il termin) sco era ils dus suranumni postulats.

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha danovamein absolviu in vast pensum da lavur. En 24 (28) sedutas ha ella tractau 222 (199) fatschentas. Ils protocols da tuttas sedutas dattan in cudisch cun buca meins che 386 paginas.

Direcziun communal

La direcziun communal ei seradunada igl onn da gestiun 2016 a 39 (37) sedutas duront las qualas ella ha deliberau 226 (205) fatschentas. La suprastonza communal ha access als protocols dalla direcziun, aschia ch'ella ei adina informada davart las decisius da tempra operativa.

Administraziun communal

TGI CHE SA RIR SUR DA SESEZ, SA CH'EL EI GNANC ASCHI IMPURTANTS SCO EL QUENTA DAD ESSER.

Andri Hendry, canzlist communal

Cun excepziun dallas emprendistas ha ei dau 2016 neginas mutaziuns da personal tier l'administraziun communal. Il vicecanzlist e secretari da taglia *Romeo Schmed* ha l'entschatta avrel 2016 astgau festivar siu 15avel giubileum d'engaschament tier la vischnaunca da Mustér. Cordiala gratulaziun e grond engraziament per sia fideivladad e lavur seriusa. La suprastonza communal ha decidiu igl atun 2015 d'introducir naven digl onn da quen 2017 il model da contabilitad harmonisau HRM2. Quella decisiun ha caschunau cunzun al contabilist *Gian Carlo Albin* dapli lavur, pertgei gia la preparaziun dil preventiv 2017 ha stuii succeder tenor ils principis dil niev model da contabilitad cun numeras da conto pli extendidas.

Il secretariat ch'ei occupaus entras *Andrea Hosang* (50%) ed *Ursin Flepp* (100 %) ha exequiu las incaricas usitadas sco survetsch da telefon e spurtegl, corrispondenza, controlla da habitonts, filiala dallas assicuranzas socialas, uffeci da lavur, polizia d'jasters, tgira dalla pagina d'internet www.disentis.ch sco era scolaziun dallas emprendistas. Muort la midada dalla perioda d'uffeci ei il secretariat staus engaschus supplementaramein cun preparar ed organisar las elecziuns communalas per la nova perioda d'uffeci 2017/2020.

Il zercladur 2016 ha l'emprendista *Sandra Cajacob* da Mustér terminau cun success siu emprendissadi commercial cun maturitad professiunala. Sco nova emprendista ei *Fabiana Jacomet* da Mustér entrada l'entschatta fenadur en survetsch dalla vischnaunca.

Segirtad publica

Uffeci funsil

Igl onn 2016 ha igl uffeci funsil Cadi liquidau 1'369 fatschentas (2015: 1'462). Da quellats fatschentas pertuccan 363 (352) ni 26.5 % la vischnaunca da Mustér. Il quen siara cun in gudogn da frs. 75'291.71 (109'791.20). Da quei gudogn vegnan frs. 68'000 (98'000) reparti sin las vischnauncas. La vischnaunca da Mustér obtegn frs. 22'899.05 (25'815.45).

Pumpiers Sursassiala

IN ONN FETG SPECIAL EI A FIN, IN ONN CUN BIA EVENIMENTS EXTRAORDINARIS, PER CLETG PAUCAS INTERVENZIUNS, MO CHE HA PURTAU NUS IN BIEN PASS ANAVON.

Gion Tenner, cumandant Pumpiers Sursassiala

Scolaziun e perfecziun

Per onn ha mintga pumpier da frequentar 10 exerchezis, il cader 5 supplementars ed ils specialists gest tenor incarica aunc inagada 2 tochen 3. Cunquei che nus havein pliras secziuns dat quei in diember total da 64 terminis d'exerchezis per onn, 2016 in tec pli paucs, muort entgins exerchezis dubels. Ed ils pumpiers ein vegni stediamein, la quota da participaziun ei danovamein s'augmentada.

Suandontas personas ein vegnidas incorporadas 2016 ed han aschia cumpletau igl effectiv da 92 (93) pumpiers:

Albin Benedict, Disentis/Mustér
Berther Tobias, Rueras
Branco Amorim Philippe, Curaglia
Flepp Kevin, Sedrun
Manetsch Marino, Disentis/Mustér
Unterholzner Christian, Curaglia
Venzin Luzian, Fuorns
Vögtli Stephan, Sedrun

Ils giuvens pumpiers ein s'integrai bein e demuossan bien engaschi. Ensemen culs ulteriurs pumpiers fuorman els in corp cun gronda forza d'intervenziun. Quei han els saviu e stuiu demuossar a caschun dallas intervenziuns che nus vein giu 2016.

Suandonts pumpiers ein sescolai vinavon:
Dermon Clau, officier 2
Manetsch Sandro, meinagrappa

Il schurmetg da flad ei staus el center dalla scolaziun e per ils maschinists il diever dalla differentas maschinas. Ina scolaziun speciala ha giu liug cul niev autoscala. Pumpiers interessai han astgau s'annunziar per in cuors dad in di. Mo era la scolaziun per intervenziuns el tunnel da basa dil Gottard ei vegnida cuntinuada. Ils puncts fleivels dalla comunicaziun vegni erui a caschun digl alarm d'exerchezis dil december 2015 ein vegni meglierai. Plirs exerchezis han era giu liug ensemen cun nos partenaris dalla polizia e dalla sanitad. Cul cader vein nus terminau il cuors da scolaziun d'uaul e fatg in exerchezis communabel culas gruppas forestalas da tuttas treis vischnauncas a Curaglia. Ils specialists ABC han frequentau lur cuors da perfecziun sigl areal dalla fabrica da Domat. Era in exerchezis tut special ha giu liug cul Salvament alpin svizzer sil Pass dil Lucmagn. Per l'emprema gada han tuttas organizaziuns cumpigliadas el salvament exercitau in seracass cun in vehichel vegnius ella lavina. L'organizaziun ei vegnida fatga dalla Pro Lucmagn che segna era responsabla per la via duront igl unviern.

Ils officiers han giu lur di da perfecziun a Cuort/Sursaissa. Il tema ei staus: co savein nus nezegiar meglier sinergias e tgei agid sa miu vischin prestar?

Igl alarm general ha giu liug el center per ils requirents d'asil Bellavista a Mustér. Cheutras ein sedai contacts pli stretgs culs cussadents che visetan nus regularmeins e separticipeschans era a nos exerchezis.

Ils pumpiers han prestau 2'407 uras (4'013 uras) da lavur, senza quintar la lavur administrativa e da manteniment, la cussegliaziun e preparaziun. En tut ein 1'156 (929) exerchezis singuls vegni frequentai. En media ein 74.9% (73.3%) dils exerchezis vegni visitai. 47 (45) pumpiers han giu ina presencha da sur 80%, quei che corrispunda tier ils biars neginas ni ina absencha.

Seracass ed intervenziuns

Igl onn 2016 vein nus giu paucas intervenziuns, en tut 21 (26) alarms. La pli gronda intervenziun ei stada a Pali ils 21 da zercladur nua ch'ina stalla ei barschada tochen sils fundament. Grazia al niev autoscala, alla

Scolaziun dils novizs: differentas sorts da lingias e diever dils buchins

buna lavur dils pumpiers e segir era al vent medellin che ha fatg pausa quei di, eis ei gartegiau da salvar ils dus baghetgs vischinonts. Sper differents barschaments pli pigns vein nus era giu d'intervegnir tier dus grevs accidents, in deplorablamein cun in miert. La summa da donns munta a rodund frs. 280'000.–, ils cuosts da stizzar a rodund frs. 21'390.– En tut ei vegni prestau 713 uras (903.27 uras) lavur da seracass.

<i>diember</i>	<i>sort d'intervenziun</i>	<i>uras</i>
7	cumbats d'incendis	524.25
6	survetschs generals	46.00
2	intervenziuns tier accidents da traffic	69.50
2	intervenziuns tier donns elementars	40.25
1	agid tecnic	4.00
1	intervenziuns ABC	4.00
1	alarms da sbagl	13.00
1	divers	12.00

Prevenziun e planisaziun

Il cantun ha eligiu nus per empruar il niev sistem d'informaziun per intervenziuns. Ei setracta d'in sistem digital che furnescha en in seracass las informaziuns impurtontas davart il liug ed igl object. Cun quella caschun vein nus saviu digitalisar nos plans d'intervenziun aschia che quels sesanflan ussa era online ed ein disponibils per tut il cader da pumpiers.

Cun la fiasta da finiziun dallas lavurs vid il tunnel a Sedrun vein nus astgau presentar als habitonts tua-

tschins nos dus vehichels. Talas occurrenzas dattan adina bunas caschuns per s'entupar culla populaziun ed ein per nus ina buna plattafuorma d'informar davart nosa lavur, mo era da far lavur da prevenziun.

Mintga dus onns visetan ils affons dalla Cadi nus e nus purschin in program interessant per els. La finamira ei segir da ver in di bunas pumpieras e buns pumpiers ed era da far reclama per noss'organisaziun. Nua ch'ils vegnent pumpiers prestan lura lur survetsch emporta buc, impurtont ei che la segirtad seigi garantida era el futur.

Era la Giuventetgna Cadi organisescha in di tier ils pumpiers. Culs giuvens - tochen oz han las giuvnas buc ughegiu da vegnir - san ins far in program pli variont. Aschia vesan els gest tgei che spetga sin els cu ei han en cuort da prestar survetsch activ.

Era 2016 ha la GVG organisau igl eveniment «Fiug ed aua» a Tusaun. Cumbinada cun quel ei era ina viseta dils scolars dalla 5. e 6. classa tier ils pumpiers. Nus havein astgau mussar als scolars dalla Sursassiala nies equipament e presentar noss'organisaziun.

Il niev autoscala

Grond plascher vein nus giu da veser tonta glied da tuttas treis vischnancas a caschun dall'inauguraziun da nies niev autoscala. Cun ina pintga fiasta han nos plevons benediu il niev vehichel e battegiu el cul num Gada. L'elecziun dil num deriva dalla patruna

Di dallas portas aviertas ed inauguraziun dil niev autoscala. Vesta ord il canaster da 32.5 meters altezia

Scolaziun dils maschinists vid il niev autoscala

dils pumpiers che ha ina baselgetta dedicata ad ella ella vischinonza dil local da pumpiers Cuoz. Ei vegn detg che la baselgia survevi allas treis vischnauncas sisum la Cadi, pia exact sco nies niev vehichel. Gada duei uss survir en cass da pitgira e nus sperein era sill'urbida dalla sontga. Il niev vehichel vegn speronza a far buns survetschs ils proxims 25 tochen 30 onns. La segirada d'edificis dil cantun ei separticipada cun 50% als cuosts da cumpra. Ei fuss stau bi sche las vischnauncas vischinas vessen medemamein appreziau l'investiziun cun ina contribuziun. Mo quei ch'ei aunc buca, sa aunc vegnir.

Cuors da cumandants dalla GVZ

Ella davosa jamna digl avrel 2016 ha la segirada d'edificis dil cantun Turitg GVZ organisau siu cuors da cumandants da pumpiers e dil schurmetg civil a Mustér. Gia dapi biars onns astga il cumandant Gion Tenner luvrar ensemen culs responsabels da pumpiers dil cantun Turitg ed aschia ei quei sedau ina sera d'uront in cuors. Ils Turitges ein stai fascinai dalla cuntrada, dil survetsch e dall'organisaziun. Dapertut nua che Gion Tenner ha spluntau per agid, ha el era sur-

vegniu quel ed aunc empau dapli. En quei liug engrazia el specialmein a tut quellas biaras persunas ed interpresas ch'ein segidadas duront ina jamna da realisar il cuors. Il resun ei staus fetg gronds e nus vein presentau nossa regiun als hospis dalla Bassa dalla megliaera vart. Gia ein entgins returnai per far vacanzas ni silmeins ina viseta. Aunc oz vegn discurriu mo positivamein davart quei cuors.

Era sch'il cuors ha pretendiu dabia lavur, vein nus astgau retscheiver bia. Sper bia impuls per la scolaiziun, la sligiazion d'intervegnir tier differents cass ed ils buns contacts han nos camerats da Turitg era saviu far attents nus sin ina fleivlezia: tochen al di dad oz vein nus fatg memia paucas ponderaziuns davart nos scazis culturals. Cunquei ch'il schurmetg civil Surselva ei era staus involvius, ha quei gest dau impuls impurtonts da stuppar quella ruosna. Dapli suonda per franc el proxim rapport annual.

Esser promts pil seracass

La damonda ch'ins tschenta adina puspei a sesez sco cumandant ei: Essan nus promts pil seracass? Aunc era miez december 2016 in onn ruasseivel ella statistica dils pumpiers grischuns. Mo alla fin digl onn para tut da piarder la controlla. Ina gruppa da pumpiers da nies corp va ella Val Mesauc a gidar da stizzar igl uaul che brischa, jeu stoi serender urgentamein ad Arosa per sustener il meinacziun tier in barschament d'in hotel – dus eveniments cun cuosts da plirs milliuns – tut enteifer paucas uras. Co vesess ei ora tier nus sche quei capitass? Essan nus promts? Quella damonda sto era mintga pumplier tschentar. Esser

Il niev autoscala cun commembers dils Pumpiers Sursassiala

promts vul dir visitar exercezis, s'informar ed esser sil current. Era sche la fetg gronda part da nos pumpiers ei stediamein ad exercezi, vein nus tuttina aunc in pugn plein pumpiers che han buca realisau tgei pensum ch'els han e che sepresentan mai ni strusch. Forsa ch'ins capescha pèr da ver sch'ei tucca ins sez. Aschia era in da nos pumpiers novizs che ha detg sper siu baghetg en flomma: Jeu vi era prestar survetsch da pumpiers. Quei che vus fageis oz per mei, vi jeu era far pils auters!

Esser promts vul denton era dir che la populaziun, pia Vos lecturas e lecturs, stueis segidar cun informaziuns. Per esser promts ston pia tuts trer vid il medem sughet!

Svizra el stgir – blackout

Gia dapi dus onns sefatschentein nus els cercchels cantunals davart ina dischida pli liunga dil provediment electric. Igl ei buca zatgei niev – la Val Medel sa segir per tgei ch'ei va, han els gie giu ils davos onns pliras interrupziuns pli liungas dalla forza electrica. – Era nus planisein il «blackout». Aunc essan nus buc aschi lunsch ch'ils concepts ein fini. Actualmein exista in catalog da damondas che basegnan rispostas. Bia schai en mauns dil cantun, mo era las vischnauncas han da far lur pensums, e buc il davos era vischinas e vischins.

In sguard egl avegnir

1996 ha Hansueli Roth sco niev inspectur cantunal entschiet a estructurar ils corps da pumpiers dil Grischun. Oz, 20 onns pli tard, ei il diember da corps reducius sin rodond 55 (1996: 220), il diember da pumpiers sin 4200 (1996: 12'500). El medem mument ein ils corps vegni equipai meglier, la scolaziun ei vegnida intensivada e las leschas e prescripziuns adattadas. Cun novs systems d'alarm arrivan ils pumpiers pli spert en accziun. La cefra da donns ei ida anavos, aschia ch'ins sa dir che la restructuraziun ha purtau fretg. En paucs onns va signur Roth en pensiun. Capeivel ch'el vul terminar quei ch'el ha iniziavon avon 20 onns. Per nossa regiun vul quei dir che l'optimaziun ei buca terminada. Ina collaboraziun cun Sumvitg e Trun ei gia planisada dapi 1998. Sco la fusiun ha purtau 2008 avantatgs per tuttas treis vischnauncas dalla Sursassiala, vegn era in slargiamet a purtar avantatgs per las tschun vischnauncas pertuccadas. Buca finamiras politicas, mobein la segirtad dils habitonts, dils hosps da vacanzas, dils passants, dad objects e da nossa natira stattan el center. Ei vegn era tgunsch buc ad esser ina collaboraziun che fa il survetsch pli bienmarcau, ils cuosts vegnan a restar ils medems. Mo qualitativamein vegn ei a dar in augment e de facto eis ei gia oz aschia: tier in seracass pli grond segidein nus vicendeivlamein, daco lu buca era gest collaborar ed exercitar aschia che quei agid vicendeivel ei aunc pli effectivs?

Engraziament

Suenter 12 onns sco genau da pumpiers per Mustér ha Roger Tuor demissiunau. El ha prestau fetg bia lavur per ils pumpiers, ei staus in ferm promotur dalla fusiun dils corps da pumpiers ed ha aschia gidau da rinforzar las forzas d'intervenziun ella Sursassiala.

Dapi 2009 ha Arthur Venzin procurau per l'administraziun da presenzas e perstgisas dils Pumpiers Sursassiala. Sco furier ha el fatg quella lavur minuziusamein. Mo era avon siu uffeci, eis el ensemen cun Martin Bundi staus commember dils Pumpiers Medel. Leu ha el surviu sco meinagruppa e Martin Bundi sco pumpier dil schurmetg da flad. Els han omisdus prestau 25 onns survetsch.

Ad els treis e tut quels che han terminau il survetsch activ per motivs professionals, grond engraziament per il grond engaschi e la buna lavur.

In engraziament va denton era alla presidenta e genau Esther Koch, a genau Renato Decurtins ed a tuttas pumpieras e tuts pumpiers che s'engaschan per nus tuts duront 24 uras a di sur igl entir onn ora. In special engraziament al schef da logistica ed als furiers, agl entir cader e tut quellas persunas che sustegnan ils pumpiers en ina fuorma ni l'otra sur igl onn ora.

Per cletg dat ei ils pumpiers – quei sa propi tgunsch mo quel che ha zacu duvrau agid!

Polizia da fiug

El decuors digl onn 2016 ha la polizia da fiug concediu totalmein 34 lubientschas per baghetgs e scaldaments. Ulteriuramein han giu liug 29 collaudaziuns ed 11 collaudaziuns supplementaras. Igl onn vargau han giu liug 31 controllas periodicas e 17 controllas supplementaras.

Igl onn 2016 eran 2'189 (2'175) baghetgs sigl intschesch dalla vischnauna da Mustér assicurai tier l'Assicuranza da baghetgs cantunala per ina valeta totala da frs. 1'183'968'500.– (frs. 1'181'140'200.–).

Schurmetg civil

La protecciun civila gioga aunc adina in'impurtonta rolla quei che pertucca procurar per segirtad per la populaziun. L'organisaziun presta adina puspei buns survetschs en favur dalla populaziun e da differents arranschaments. Denton semuossa la demografia era tier quell'organisaziun. Il diember da persunas che presta survetsch sereducescha ad in sereducir. La legislaziun federala tegn deplorablamein buca quen da quei fatg che sepresenta ellas regiuns ruralas, cuntrari allas regiuns urbanas. Il manteniment dils stabiliments ei sefatgs el rom digl usitau.

Scolaziun e formaziun

SEGIRAR E SVILUPPAR VINAVON LA QUALITAD DA NOSSA SCOLA. QUEI EI BUC IL PENSUM DA SINGULS, MOBEIN NIES PENSUM COMMUNABEL. SCOLASTAS E SCOLASTS, IL MEINASCOLA ED IL CUSSEGL DA SCOLA EIN DUMANDAI E PROVOCAI DAD ADINA PUSPEI MEGLIAR LA QUALITAD E L'INSTRUCZIUN DA NOSSA SCOLA. MIGLIUR E CARSCHAMENT DALLA QUALITAD EIN DENTON BUC INA CAUSSA UNICA, MOBEIN IN PENSUM CUZZONT CHE VA TIER TUTS CHE S'ENGASCHAN SIN INA MODA U L'AUTRA PER LA SCOLA. LEUTIER DROVA EI DENTON INA BASA SOLIDA, INA CLARA STRUCTURA ORGANISATORICA E DIRECZIUNALA ED IN BIEN CONCEPT DA QUALITAD, IL QUAL EI INTEGRAUS EL MINTGADI DIL SCOLARESSER E VEGN ERA PURTAUS DA NOS(SA)S EDUCATUR(AS).

A TUTS CHE S'ENGASCHAN PIL BEINSTAR DA NOS AFFONS E NOS GIUVENILS ADMETTEL MIU SINCER ENGRAZIAMENT E MOTIVESCHEL TUTS DA SEGIRAR E SVILUPPAR VINAVON COMMUNABLAMEIN LA BUNA QUALITAD DA NOSSA SCOLA.

Jris Lombris, geraua scolaziun

El decuors dil november e december 2015 ei la scola populara dalla vischnaunca da Mustér vegnida valedada el rom dalla valetaziun e promoziun dalla scola entras igl inspectorat da scola. La finamira ei stada da promover e garantir la qualidad ed il svilup da nosa scola. A caschun dall'occorrenza finala che ha giu liug ils 14-01-2016, ein ils resultats vegni presentai. La scola populara da Mustér ha retschiert in fetg bien giudicament. Il cussegl da scola ei en buca meins che nov sedutas sefatschentaus cun l'incarica primara e la lavur strategica e futura dalla scola. Il diember da scolarets ei s'augmentaus. Cheutras sto cun igl onn da scola 2017/18 vegnir aviert in tiarza partiziun da scoletta per dus onns. Plinavon ein las informaziuns per la transposiziun dil plan d'instrucziun 21 vegnidadas lantschadas el decuors digl atun 2016. Sco mintg'onn ha il cussegl da scola era adempriu sia incarica cun numerusas visetas da scola. Cun la fin dalla perioda d'uffeci 2013-2016 han las suandontas cusseglieras demissiunau lur incarica el cussegl da scola: Madlen Deflorin-Spescha, suenter sis onns sco geraua dil scolaresser ed Ulrike Lechmann suenter oth onns. Ellas meretan in grond engraziament.

Grond engraziament a tut quels che s'engaschan di per di per ina buna scolaziun e formaziun da nos affons. Da cor giavischel jeu a tuttas persunas d'instrucziun avunda forza e perseveronza per quei pre-tensius pensum.

Simon Bergamin, president cussegl da scola Mustér

NUS STEIN AVON ENTGINAS NOVAS SFIDAS E MIDADAS FUNDAMENTALAS CUN IL NIEV PLAN D'INSTRUCZIUN 21 CHE DUEI UNIFICAR ILS CANTUNS SVIZZERS EN CAUSSA SCOLAZIUN. MO PER BIEN CLETG EI E RESTA IGL AFFON, MINTGA INDIVIDI UNICS ED EL CENTER!

Roger Tuor, meinascola

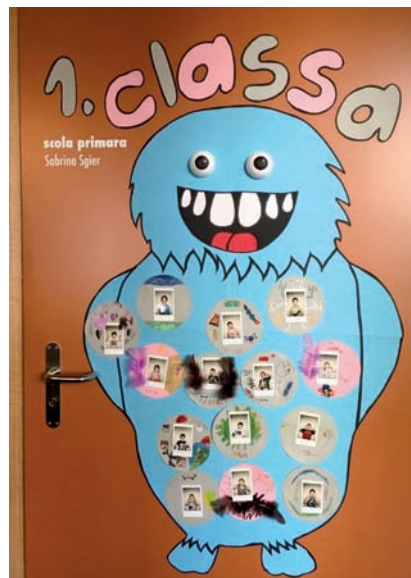
Equipa d'instrucziun

Igl onn da scola 2016/17 occupescha la vischnaunca duas mussadras da scoletta, sis scolastas ni scolasts primars, duas pedagogas curativas, sis persunas d'instrucziun per il scalem superiur, duas scolastas per zambergiar textil e scolaziun da tenercasa. Aschia instrueschan 18 magistras e magisters en pensum cumplein ni parzial en nosa scola populara.

Cun la fin digl onn da scola 2015/16 ha Kai Hinrichsen surdau il post da meinascola suenter tschun onns a Roger Tuor. Igl anteriur meinascola ha surpriu in miez pensum sco persuna d'instrucziun dil scalem superiur en nosa scola.

Plinavon ha Marcus Munsch bandunau nosa scola e quei suenter haver instruiu 13 onns al scalem superiur. Las autoritads communalas admettan ad el in grond engraziament per la buna lavur prestada en favur da nosa scola e giavischan vinavon tut bien.

Christoph Berger (15 onns) ha astgau festivar siu giubileum da survetsch sco persuna d'instrucziun. Cordiala gratulaziun pil grond engaschi ed engraziemil fetg per la fideivladad!

Diember da scolarAs 2016/17

Classa	Scolast e scolasta	Medel	Buobs	Buobas	Total
Scoletta	Petra Pally		8	10	18
Scoletta	Pia Condrau		9	9	18
Total scoletta			17	19	36
Scola primara					
1. classa	Sabrina Sgier		11	3	14
2. classa	Yvonne Flepp		9	6	15
3. classa	Michel Andriuet		12	6	18
4. classa	Roger Tuor		8	6	14
5. classa	Bruno Flepp		6	5	11
6. classa	Gion Tenner		9	11	20
Pedagogia curativa	Stefania Ritter				
Scola da tenercasa e textil	Irena Flepp/Catarina Steger				
Total			55	37	92
Scola reala					
1. classa	Kai Hinrichsen	0	4	2	6
2. classa	Aluis Hosang	1	4	1	5
3. classa	Fabian Tschuor	1	4	4	8
Pedagogia curativa	Olinda Hosang				
Scola da lavur e tenercasa	Irena Flepp/Catarina Steger				
Total		2	12	7	19
Scola secundara					
1. classa	Gabriel Venzin	2	5	3	8
2. classa	Adrian Pally	1	2	6	8
3. classa	Christoph Berger	4	5	7	12
Total		7	12	16	28
Total scolarAs (incl. scoletta)		9	96	79	175

Svilup dil diember da scolarAs

2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
214	201	197	177	176	177	175	179

Il diember da scolarAs pils proxims onns resta constants.

Casa da scola durant il temps d'advent

Luvrar cun lenn ei buca mo enzatgei per giuvens

Novaziuns

Nossa scola populara ha professionalisau il sustegn da lungatg pils affons da lungatg jester. La legislaziun cantunala regla da niev era ina subvenziun pli generosa che lubescha da far ina scolaziun adequata che duei purtar fretg. Treis persunas instrueschan ina lecziun per jamna a gruppas da 5-9 affons. Pil mument fan entuorn 30 affons part da quella purschida.

Jamnas da project - onn da scola 15/16

Classa	Tema
<i>scoletta</i>	art
1. e 2. <i>classa</i>	sil bein puril
3. e 4. <i>classa</i>	project trofea d'uaul
5. e 6. <i>classa</i>	agricultura / segirtad: Las duas classas ein plinavon serendidas a Tusaun per frequentar la purschida dalla assicuranza da baghetgs grischuna «fiug ed aua».
1. <i>superiura</i>	aua, cun visetas ella serenera, tier la spina da vin, en in'ovra hidraulica e cun in'occurrenza finala da lavar aur carstgauns ed il cuolm
2. <i>superiura</i>	sport, cuschinar, esser creativs, semtgar la sera finala da geniturs
3. <i>superiura</i>	

Viadis da scola: primavera 2016 / atun 2016

Classa	primavera 2016 / atun 2016
<i>scoletta</i>	Fontanivas
1. e 2. <i>classa</i>	senda d'art Trun
3. e 4. <i>classa</i>	Lai da Tuma
5. <i>classa</i>	Lai Blau, Pass Lucmagn
6. <i>classa</i>	primavera: Alpamare - atun: Lai Blau, Pass Lucmagn
1. <i>superiura</i>	Svizra centrala
2. <i>superiura</i>	Lai Blau, Pass Lucmagn
3. <i>superiura</i>	camona d'Etzli

Occurrenzas

Ils affons dallas scolettas da Mustér ein s'engaschai creativamein ed han malegiau co els vesan lur advent. Ils maletgs artistics ein vegni exponi durant dus meis el zuler dalla Stiva Sogn Placi ella Claustra da Mustér. Fin november han ils scolarets cantau alla vernissascha ch'ei vegnida beneventada digl avat Vigeli Monn.

Ils 22 da schaner 2016 han ils organisaturs dil Lions Club organisau in'aucziun dils maletgs e dallas fuormas artisticas dils affons da scoletta. Geniturs, parents ed interessents han saviu cumprar quella sera ils maletgs dils affons. Il recav da quell'aucziun ei ius en favur dall'uniun MOMO che s'engascha per affons che ston star muort lur malsogna pli ditg el spital.

Ils 31 d'uost ha la primara astgau guder ina demonstraziun da jojos entras Sandro Caluori.

Il scalem miez ei serendius ils 22 da settember ella capitala grischuna per assister la secunda gada al di nazional dils mieds publics. In di pli tard ha la secunda classa primara visitau «Fluras Wieland» a Tumein. La secunda superiura ei separticipada fin october a «Sek Champions» giu Glion, ina concurrenza dils scalems superiurs dalla Surselva. Miezs november han las empresas duas classas dil scalem superiur visitau l'exposiziun «Fiutscher» a Cuera che dat investas en biaras professiuns e vala sco tierm d'informaziun fetg impurtont per la schelta da professiun dils giuvenils.

Il scalem superiur a caschun dall'exposiziun «Fiutscher» a Cuera. Quell'occurrenza dat ina survesta als giuvenils davart professiuns per lur futur.

Viseta «Fluras Wieland» a Tumein

Sper la rimnada da pupi, visetas da differentas clasas en Puntreis, contan las reginas ed ils retgs da Buania da casa tier casa. Il recav va en favur da causas caritativas.

Scolaziun cerchel

Egl interval da mintga 2-3 onns evaluescha igl inspectorat da scola las scolas popularas grischunas. Nossa scola ei vegnida prida sut la marella igl onn da scola 2015/2016. Visetas d'instrucziun en tuttas classas, evaluaziuns da plirs secturs e retschercas tier affons, geniturs e scolastAs han menau ad in fetg bien attestat per nossa scola. Da quella evaluaziun ei sersultau che nies cerchel scolastic vegn a seprofundar en sia scolaziun interna cun l'instrucziun dil lungatg (jester) sin differentis levels.

Nus essan silla dretga via e semtgai pil futur che spetga cun ina ni l'otra sfida.

Inspiront e motivont ein las scolaziuns internas cun nossas resursas che vegnan organisadas en casa. Il 2016 ha Gion Tenner instruiu davart InDesign. Bien engraziament per quella plivalur!

Sguard anavon

Era sin nossa scola spetgan las midadas en connex cun il niev plan d'instrucziun 21. La stad 2017 vegnan ad esser las empremas vacanzas nua che las persunas d'instrucziun han ina jamna pli pauc vacanzas. En quei temps vegn il team a sescolar in'emprema gada en cauza per esser semtgaus in onn pli tard cu ei va liber cun il plan 21.

Fetg legreviel ei che nus astgein menar naven dil proxim onn da scola ina tiarza partizun da scoletta. L'annada 2012 dumbra 30 affons. Il Cussegl da scola da Mustér ha eligiù miez december Regina Giger-Caminada pils proxims dus onns sco mussadra per quella. Ina nova partizun meina a midadas dall'infrastructura, en scoletta sco silsunter en scola.

Era vegnan las autoritads communalas a stuer sefatschentar cun la damonda dalla sanaziun totala dalla scola nova, vegnida els onns. Per saver el futur dar dimora als affons e giuvenils era d'ordeifer nossa vischnaunca ston ils stabiliments e las localitads esser attractivs e semtgai.

Ulteriuras informaziuns anfleis Vus sut:
www.scoladisentis.ch.

PUNTREIS: Nossa scoletta delectescha pliras gadas ad onn ils cussadents el center da sanadad.

Cultura e temps liber

Pleiv catolica

Papa Francestg ha serrau la porta sontga ella baselgia da Sogn Pieder a Ruma. Cun quella gesta ei gl'onn dalla misericordia ius a fin. «Quei onn da misericordia ha envidau nus da turnar anavos tier igl essenzial da nossa veta», ha el detg avon mellis pelegrins silla piazza gronda a Ruma. Papa Francestg vuleva drizzar l'egliada dils cartents oravontut sin persunas paupras, malsaunas e persunas en pitgiras. Ed el envida nus da cuntinuar sin quella via era suenter igl onn dalla misericordia. Per l'emprema gada ha ei buca mo dau a Ruma ina da quellas portas sontgas, mobein era dapertut sin igl entir mund.

Malgrad che la pleiv astga aunc adina sefidar d'in grond diember da fideivlas gidontras e fideivels gidonters ellas differentas funcziuns, senta era ella la munconza da collaboraturs. Sin la fin d'avrel ha Linus Maissen demissionau sco president dalla Pleiv S.Gions. El mereta in grond engraziament per siu engaschi durant ils davos sis onns. Sco successur ei Aldo Tuor vegnius eligius.

«Savens sefatschentein nus cun la damonda: Mein nus encunter in temps senza spirituals? Quella damonda occupescha buca mo augsegners e la suprazion dalla pleiv, mobein era biars fideivels.» Questas lingias ein pridas d'in rapport annual d'avon 30 onns. Il tema ei pia buca novs. La situaziun ei denton buca semeglierada, mobein daventada pli virulenta. Noss pleiv astga actualmein esser fetg cuntenta cun nies plevon sur Georg ch'ademplescha siu engaschament cun gronda premura, carisma e plascher. In grond engraziament ad el persuerter.

Per nies grond cletg astgein nus era sebasar sin igl agid d'augsegners pensiunai, sco sur Alexi, sur canoni Pius e sur Martin. Nus havein grond plascher ch'els gaudan la pensiun en nossa vischinonza ed ein adina puspei prompts da celebrar la s. messa ni prestar in auter survetsch.

Dapi in onn diregia nies organist Claudio Simonet era il Chor baselgia a Sedrun. Aschia eis ei stau necessari d'anflar ina collaboraziun denter las duas pleivs. Oravontut a caschun dallas fiastas grondas settracta ei d'organisar las uras dils survetschs divins en las duas pleivs.

Igl ei stau ina gronda honur per la Pleiv S. Gions d'astgar beneventar cardinal Baslios Cleemis Thottunkal dall'India tier nus. Sco cau dalla baselgia siromalanca cun 171 uestgus e 191 uestgs ha igl ault magistrat visitau siu anteriur scolar ed actual plevon da Mustér, sur Georg.

Viseta da cardinal Baslios Cleemis Thottunkal dall'India

La fin settember 2016 han las duas calustras Agnes Deflorin ed Ottilia Hosang remess igl uffeci da calustras dalla baselgia parochiala S. Gions. Durant nov onns han ellas duas adempliu lur funcziuns ed ellas han fatg quei cun gronda premura, cun grond engaschi e cun gronda perseveranza. La pleiv engrazia ad ellas da cor per tut la lavur prestada e per igl engaschi durant nov onns per la baselgia a S. Gions. Cun grond plascher beneventein nus la nova calustra Corina Manetsch.

Dumengia, ils 20 da november 2016 ha il Chor baselgia S. Gions saviu festivar siu 100avel anniversari. 100 onns cant en baselgia demuossa buca mo l'affinitad dils cantadurs enviars il cant sacral, mobein era la profunda cardientscha en nossa religiun. Cun nundumbrevlas producziuns ha il chor baselgia embelliu durant in tschentaner ils survetschs divins ed aschia rendiu laud e honur a Diu, ina admirabla prestaziun che mereta gronda reconuschienscha. Noss pleiv astga esser loscha da saver disponer d'in talmein activ chor. Cun la nova messa festiva «Plaid e Paun», cumponida d'Alvin Muoth aposta per quei giubileum, ha il chor baselgia sut la direenziun d'Aluis Hosang ed igl accumpignament digl organist Claudio Simonet festiva il giubileum centenar. La scartira commemorativa, scretta da dr. Giusep Capaul, dat buca mo perdetga dalla gronda prestaziun dil chor durant ils davos 100 onns, mobein metta l'activitad dil chor en in connex pli vast ch'irradiescha aschia lunsch sur ils cunfins dil chor, dalla pleiv e dalla vischnaunca.

L'instrucziun religiusa en scola ei ina dallas petgas impurtontas pigl avegnir d'ina cuminonza cristiana. Sch'ei gartegia buca d'instruir e motivar la giuventetgna pil patratg e la cultura cristiana vegnin nus a liunga vesta buca a saver mantener nosa cuminonza cristiana. In grond engraziament a catechetas e catechets ch'intermedieschan il patertgar cristian. Possi il sem purtar bien fretg alla generaziun vegnenta.

Ei regia ina buna ed emperneivla collaboraziun denter la Claustra, ils officials da nosa vischnaunca ed ils commembers dalla suprastanza dalla pleiv. Quella concordanza lubescha la realisaziun d'incaricas comunablas en cuort temps. Nus essan engrazieivels persuerter.

La pleiv, nosa cuminonza cristiana, sa mo exister era egl avegnir sche nus essan activs, sche nus prendein art e part e sche nus vivin la cuminonza. A tuttas e tuts engraziein nus da cor ed admettein in profund Dieus paghi per la lavur ed igl engaschi ella «vegna dil Segner».

Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi

500 onns Reformaziun - igl atun vargau han ella entira Europa a caschun dil giubileum dalla Reformaziun multifaras occasiuns priu lur entschatta.

Tgei effect che la Reformaziun ha en nies temps ed en nosa societad ei stau il tema per pliras seras da discussiun ell'AUA VIVA. Ina guida finala atras il marcau da Glion sco marcau europeic dalla Reformaziun sils fastitgs dalla Reformaziun ha dau ina buna investa ella historia dil cantun Grischun.

A caschun dalla radunonza dalla pleiv il matg vargau ha la suprastanza presentau ils resultats dalla lavur fatga durent ils davos dus onns partenent il maletg empalont dalla pleiv. La descripciun dils tschun temas empalonts identitad, sentupada, aviartadad, ecumena ed AUA VIVA ha anflau buna accoglientscha. En plirs luvratoris creativs 'dil plaid al maletg' vegnan quels uss mess en 'fuorma' e presentai el center dalla pleiv.

Ultra dils survetschs divins fuorma la purschida musicala ina part essenziala dalla lavur. Era sche la cantora Regina Wilms ha reduciu siu pensum da lavur, sche restan il cerchel da cant, il cerchel da flauta, la camerata e la scolaziun musicala pils affons pigns vinavon. Al project da teater dils affons egl advent ein tuts visitaders e tuttas visitadras vegni intimai da separticipar spontanamein al giug. Quei ha procurau per ina sera varionta e spanegionta.

In eveniment culminont ei tradizionalmein il survetsch divin ecumen campester a Caischavedra. Sur Georg Changeth e ser Roland Just han celebrau ensemen

ed en preschientscha d'ina gronda raspada. La cantadura indigena, Ursina Giger, ha delectau cun siu cant e musica.

Ensemen cun la Pleiv S. Gions ed il Center d'agricultura ha la collaboraziun cul center transitori da fugitivs Bellavista entschiet. Per sustener l'integraziun dils fugitivs instrueschan plirs voluntaris tudestg, organischan caffès da sentupada e seras culturalas cun film.

Cun in grond engraziament per siu engaschi ha la radunonza generala priu cumiau da Silvia Berther che banduna la suprastanza. Enstagl dad ella ei Yvette Riesen vegnida eligida.

Fundaziun ecumena «Tür auf – mo vinavon»

Ina collaboraziun aviarta e constructiva cun las pleivs catolicas ella Cadi schai alla pleiv reformada ella diaspora zun a cor. En emprema lingia ha ina tala collaboraziun liug enteifer ils projects dalla fundaziun 'Tür auf - mo vinavon'.

La canorta d'affons *LUMPAZI* ha augmentau ils plazz da tgira sin 18 e survegniu la lubientscha dil cantun. Sin giavisch dalla vischnaunca Mustér ha la canorta surpriu igl onn 2015 la surveglianza da scolarets e scolars primars en connex cun las structuradas dil di dalla scola. Consequentamein han ins duvrau dapli spazi e saviu extender il contract d'affittaziun cun Samedia.

La lavur da *GIUVENTETGNA CADI* ei stada vinavon fritgeivla, aschibein ellas localitads da giuventetgna sco era en auters projects. Ella cumissiun da lavur cun giuvenils ha Robert Candinas surpriu il tgamun da Madlen Deflorin. Als delegai dallas vischnauncas ella cumissiun per la lavur da giuventetgna ed alla luvrera

MBARA OZIOMA: secunda etappa scola professunala Umunumo - niev baghetg d'instrucziun

da giuventetgna Gabi Cabalzar sco era alla secretaria Olivia Pfister in grond engraziament per lur engaschi.

En connex cul partenadi per svilup *MBARA OZIOMA* el sid dalla Nigeria ei la secunda etappa digl edifices per la scola professionala da lavurs en lenn, metal e tecnica electronica ida a fin. Cun ina pli gronda scola per l'instrucziun teoretica e cun il luvratori da metal e tecnica electronica eis ei pusseivel d'instruir dapi igl onn 2016/17 in menaschi cumplein cun 270 emprendists duront treis onns. Igl uost 2016 ha igl auditori giu liug entras NBTE, igl uffeci statal per scolaziun tecnica. La scola vegn reconuschida dil stadi sco instituziun ufficiala per scolaziun professionala (National Diploma - cumparegliabel alla maturitad professionala, National Certificate - cumparegliabel al certificat professional federal). Dapi igl atun vargau ei era la tiarza e davosa fasa dil baghetg da scola cun la casa da dimora pils emprendists ed ina cuschina da scola cun aula en preparaziun.

Dil success dils auters projects ha ina delegaziun astgau seperschuer a caschun da siu viadi da project il fevrer 2017. Ils mulins dalla societad agricola, menada da dunnas, vegnan apprezzai pli e pli muort la buna qualitad d'elavuraziun e dil product sco tal. La lavur da giuventetgna cun biaras e differentas

gruppas (musica, sault, computer, teater, film, sport e.a.v.) prosperescha onn per onn.

Duront la dimora da sur Ozioma Nwachukwu en Svizra ha l'uniun da fautors organisau sentupadas ed occurrenzas enteifer la reit, dau sustegn ensemen cun gruppas, pleivs ed uniuns en Svizra, Tiaratudestga ed Austria. La radunonza generala dall'uniun da fautors ha giu liug la fin d'uost ad Inwil.

Ils *CAMPS CADI* cuntinueschan cun lur lavur sco usitau. Il camp dil scalem primar ha giu liug a Schönenberg ZH ed il scalem superiur ha passentau duront las vacanzas d'atun in'jamna plein eveniments a Minca.

In cordial engraziament alla suprastonza dalla pleiv, a collaboratur e collaboraturas ed a varga 100 voluntaris ellas differentas gruppas da lavur ed els projects dalla fundaziun per lur grond engaschi e la buna collaboraziun che ha giu liug en in clima aviert e constructiv. Medemamein in engraziel a tut ils fautors e sponsurs da lavur dalla fundaziun. Senza quellas contribuziuns fuss quella lavur buca pusseivla. Da gronda impurtonza ein ils generus sustegns finanziaus da vischnaucas e pleivs dalla Cadi sco era dalla Baseligia evangelica-reformada e dalla Baseligia catolica dil Grischun.

CAMPS CADI a Minca

Biblioteca populara

«Il creatur spirtal ha ina relaziun cun l'ovra.»

Con consolont ch'igl ei, sch'ei resta ad ins suentar quater uras perfecziunament ina suletta construcziun. Aschia eis ei iu a Christine Bischof igl atun 2016 all'occorrenza d'informaziun cul tema complex: RDA – tgei spetga nus en quei connex? La scursanida RDA stat per «Resource Description and Access» ed ei il tetel d'in standard internaziunal per metter a disposiziun resursas a bibliotecas, archivs e museums. Ni detg cun auters plaid: las bibliotecas en regiuns, nua ch'ins discuora tudestg vegnan a retrer egl avegnir lur datas da catalog dalla Biblioteca nazionala tudestga (DNB). Tgei che quei munta exact per las collaboraturas dallas bibliotecas vegn a semussar. Segir ei che nus vegnin egl avegnir a saver e stuer impunder pli bia temps ed energias per tgirar ina relaziun aunc pli intensiva culs clients per saver illustrar ad els ils avantatgs dallas bibliotecas.

La biblioteca digitala – aviarta 24 uras a di

Igl internet cun sias fatschentas online dorma mai. Nus essan daventai ina societad da 24 uras e quei trend pertucca cunzun era las bibliotecas. Per quei havein nus creau per nos clients in flyer ed ina nova purschida: nus lein far attents els a nossa biblioteca online www.dibios.ch, sco era cussegljar e sustener ils utilisaders da far diever dad ella. Mo naturalmein ein era las medias ella biblioteca a Mustér actualas, multifaras ed eligidas cun quita. Tut tenor la devisa: far ina caussa e buca schar d'ina vart l'otra. Ina sfida che nus prendin per mauns – e relaziuns che nus lein tgirar.

Cumiau e beinvegni

Sco ella veta semidan las relaziuns era en biblioteca. Aschia havein nus stuiu prender cumiau nunspitgadamein la fin dil 2016 da nossa collaboratura Elvira Deplazes (Camischolas). Nus engraziein ad ella da tut cor per sia collaboraziun engaschada ed exemplarica durant 7 onns. Nus schein propi buc ir bugen ella. Medemamein bandunan Madlen Deflorin, Kai Hinrichsen e Vigeli Jacomet la cumissiun da biblioteca. Nus engraziein cordialmein ad els treis per il sustegn durant ils davos onns.

Beinvegni astgein nus perencunter far a nossa nova collaboratura Nadja Hosang (Mustér), alla nova presidenta dalla cumissiun, la geraua Jris Lombris, ed al niev commember dalla cumissiun Mario Hitz, oriunds da Sedrun.

Per lavur ed engaschi duei vegnir engraziau. Quei havein nus fatg a caschun d'in solver festiv cun proscoco ils 29 da december 2016. Nus selegrein sin ina buna collaboraziun.

Classas da scola, occorrenzas e cartas da hosps

Ina cumprova che nossa purschida vegn buca mo nezegiada online ein las ver 50 visetas da classas da scola e las visetas guidadas da classas il 2016. Ils scolars ch'ei stai en biblioteca han per part profitau d'ina guida dad «Actionbound» tras la biblioteca: far sezs films, fotos, intervestas, etc. = emprendre d'enconuscher a moda activa ed interactiva la biblioteca. Quei ha plaschiu a tuts. Las sentupadas regularas, nua ch'ei vegn raquintau praulas ed historias cun la miur Mats, sco era las presentaziuns da casperet per la scoletta completeschan la purschida per ils affons. A nus fagess ei cunzun era grond plascher da saver beneventar aunc dapli giuvenils en biblioteca.

Las duas prelecziuns «Sternenkind» cun Brigitte Trümpy (il settember 2016) e la notg da raquents cugl anteriur miedi dalla Rega, dr. Hans Jacomet, (il november 2016) ein stadas frequentadas bein. Era quelas prelecziuns han giu da far cun carstgauns e lur activitads.

En ina nova relaziun ei la biblioteca entrada il december 2016: il niev partenari senumna Sedrun Mustér Turissem. Ils hosps da Mustér e Sedrun han cun lur cartas da hosps access a nossa biblioteca ed a www.dibios.ch. Nus essan spanegiai, sche e co la nova purschida vegn nezegiada. En mintga cass eis ei ina pussevividad da seposizionar a moda aunc pli vasta.

<i>statistica</i>	2016	2015	2014
emprests	12'254	13'784	13'430
novas medias registradas	1'024	867	816
novas entradas	51	54	33

Deplorablamein ein il 2016 ca. 60 abbonaments buca pli vegni prolungi. Nus empruein ussa da contactar ils clients cun ina brev persunala che duei mussar ad

Jris Lombris, Mario Hitz, Elvira Deplazes-Bearth, Madlen Deflorin-Spescha, Nadja Hosang-Caduff (da sen.)

els con pratics e nizeivels ch'in abbonament dalla biblioteca ei.

Nus engraziein per las bunas relaziuns cun la vischnaunca purtadra da Mustér e las vischnauncas vischinontas da Tujetsch, Medel e Sumvitg. Ellas ein quellas che possibiliteschan a nus da mantener la biblioteca che survescha la finfinala a tut las habitontas e tut ils habitonts.

Fiasta federala d'acordeon 2016 a Mustér

Per la suletta Uniun da harmonicas sin intschess romontsch e dil Grischun ei l'organisaziun dalla 17avla Fiasta federala d'acordeon 2016 a Disentis/Mustér stada ina provocaziun dalla quala nus tuts vegnin franc e segir aunc ditg a raquintar.

La historia dalla festività d'acordeon 2016 ha entschiet il mars digl onn 2012 a Winterthur a caschun dalla radunonza da delegai d'Accordeon Svizra, la uniun tetgala dil moviment d'acordeon. Suenter che la regiun d'acordeon dalla Svizra nordoccidentala ha buca saviu presentar in'uniun organisonta sco quei ch'ils statuts prescrivan, ha il president dall'Uniun da harmonicas Cadi (UhC), Flavio Murer, duront igl aperitiv dau d'entellir che sia uniun fussi promta da surprender l'organisaziun sch'ella fussi en roda. Da gliez temps era quella menziun buca diltuttafatg stada manegiada seriusa ed oravontut buca segirada giu

cun ils commembers dall'UhC. Ils responsabels d'Accordeon Svizra han denton tschappau la caschun ed intradau ils pass necessari per saver surdar definitivamein l'organisaziun dalla 17avla Fiasta federala d'acordeon per mauns all'UhC a Disentis/Mustér. Bravo president!

Per la UhC sco era per l'entira vischnaunca e regiun ina honor unica la quala ei ha valiu daleudenvi da sviluppar a moda professionala per restar en buna memoria.

Igl atun 2014 ha la UhC organisau in concert d'acordeon da Peter Frey Reinach ella baselgia Sogn Gions per dar in schatg a nossa populaziun tgei musica che spetga nus alla festività 2016. Ils 22 da mars 2015 havein nus astgau beneventar en nies vitg claustral biebein 200 delegai d'Accordeon Svizra per presentar nies vitg cun nossa Claustra, nossa regiun e nos plans davart la fiasta.

Igl atun 2015 ha igl orchester ORO sut la bigetta da Peter Stricker concertau ella Sala Peter-Kaiser dalla claustra en favur dalla festività vegnenta. Cun quei concert ha la fasa decisiva davart l'organisaziun entschiet.

In ulteriur punct culminont gia avon la fiasta ei franc e segir la viseta da Nicolas Senn cun si'emissiun «Potz-

Act festiv d'arrivada

Batten dalla bandiera

musig» dalla Televisiun Svizra stada. Ina reclama unica e custeivla per noss'entira destinaziun turistica. L'infrastructura da quell'emissiun sesanflava ils 8 d'avrel 2016 sut ina biala cozza da neiv. La registraziun da video cun la UhC sco acturs principals ei stada in'experience unica e tut speciala.

Ils 3 entochen ils 5 da zercladur 2016 ei Disentis/ Mustér daventaus il mecca dalla scena d'accordeon. In vast program general sco era bialas produziuns da pag en las quater zonas da silenzi, concerts avon casa communal, la beneventaziun dalla bandiera veglia e la benedicziun dalla bandiera nova cun inscripziun romontscha Accordeon Svizra sin Claustera entras monsignur avat Vigeli Monn ed aunc bia auter han delectau nos hospes e visitaders.

Anflar in alloschi adattau per tut nos hospes ei stau ina sfida. Sedrun Mustér Turissem ha denton anflau sliagiuns per in e scadin. Ultra da quei ha ei giu num anflar sponsurs, donaturs e voluntaris per ina tala festividat. La UhC astga dir che nus tuts havein mussau a moda impressiunonta tgei potenzial che schai en nossa vischnaunca ed en nossa regiun cun tut ils mauns gidonters dalunsch e damaneivel. Las 82 formaziuns cun 1400 activas ed activs han surdau a nus tuts il predicat excellent.

Concert el liber

Per quei meretan fetg biars nies resentiu engraziament:

- Participants e personas accumpignontas
- L'Uniun da harmonicas Cadi cun uniuns gidontras e dapli che 260 voluntaris
- Il comite d'organisaziun
- La suprastanza centrala d'Accordeon Svizra cun lur presidents Ruedi Bieri (morts cuort sunter la surdada dalla fiasta) e Rolf Rindlisbacher (president central)
- La suprastanza communal da Disentis/Mustér cun lur conluvrers
- Tuts partenaris, sponsurs, donaturs ed inserents
- L'entira populaziun da nossa vischnaunca e contuorn

Grazia a Vies engaschi exemplaric resta Disentis/Mustér e nossa regiun a fetg biars en buna memoria.

Sunatibas Posta Biala Sumvitg

Da bialaura han bia indigens e hosps gudiu las diversas presentaziuns, las bunas tratgas, il fiug artificial e la buna cumpignia.

Center da sport e cultura

Igl onn 2016 ha ei dau entginas midadas tier il personal dil Center da sport e cultura (CSC). Aschia ha Jolanda Zanin terminau siu engaschi sunter varga 15 onns survetsch el CSC e fatg il pass ella beinmeritada pensiun. Plinavon ha Helena Manetsch dau giu la piazza sunter 10 onns per entscheiver ina nova sfida professiunala. Cordial engraziament ad ellas per lur grondius engaschi.

Las duas vacanzas ella caffetteria ein vegnidas occupadas cun Carmen Pfister e Paula Jacomet-Deplazes. Omisduas ein s'integradas bein el team e prestan preziosa lavur pil CSC. Il team dil CSC ei motivaus e s'engascha di per di per clientas e clients dil CSC.

In dils puncts culminonts dil CSC ei segiramein stau la fiasta d'acordeon a Mustér che ha carmalau varga 2000 visitadras e visitaders en nossa regiun. Duront 3 dis ei Mustér sepresentaus sco mecca da quella sparta da musica ed il CSC ei staus el center da quellas festivitads. Cordial engraziament al comite d'organisaziun cul president Flavio Murer ed ils gidonters per l'excellentia collaboraziun.

La fassada dil CSC ei vegnida sanada ed isolada per frs. 280'000.– aschia ch'ils locals da schurmetg sepresentan puspei en in bien stan. Quella sanaziun ei stada necessaria pervia da problems culla humiditad. Per quei ha il contuorn stuiu vegnir cavaus si tochen sis meters profund.

In'ulteriura novaziun ei l'illuminaziun da LED ella halla da sport. Cun quei indrez sa la halla vegnir sclarida per in tierz pli clar e la glisch sa vegnir variada. Finmira da quella sanaziun ei stau da remplazzar l'illuminaziun veglia e da spargnar energia. Il resultat ei zun plascheivels e l'illuminaziun pli regulara ed optimada vegn apprezzada da clientas e clients.

Ils presidents ed il bandirel (da seniester: Erwin Fatzer (UHC), Denis Etienne (president ARMA), Flavio Murer (president UHC e CO 17. Fiasta federala d'acordeon 2016, Rolf Rindlisbacher (president Accordeon Svizra))

Fiasta d'emprem d'uost

A caschun dalla fiasta d'emprem d'uost ha signur dr. Christian Rathgeb, president dalla regenza, rendiu honor a Mustér ed ei sepresentaus sco oratur.

Oratur dr. Christian Rathgeb

Sanaziun dalla fassada dil Center da sport e cultura

Plinavon ein 150 measas e 900 suppias vegnidas remplazzadas. Il niev mobiliar dat ina nova tempra allas diversas occurrenzas el CSC. Las suppias e measas veglias ch'eran aunc en stan ein vegnidas surdadas ad in'organisaziun caritativa.

Ina sanaziun ha ei era dau tier gl'indrez da minigolf. Iis vials ein vegni mulai e colorai da niev. Il caracter digl indrez ei restaus tuttina, denton seprenta el uss puspei en in fetg bien stan. Quella puschida vegn visitada stedi d'indigens e hosps.

Duront la stad ei il kiosk culla piazza da grillar vegnius reactivaus sin iniziativa dil meinafatschenta Herbert Schmelzer. Muort il grond engaschi da scolaras e scolars dalla regiun che han saviu fadegiar in bi daner da sac ei il resultat staus legreviels e duei cuntinuar ils proxims onns. Quei plaz da sentupada vegn apprezziaus dad indigens e hosps da vacanzas. Purschiu sur miezdi vegnan ligiongias da barsar, bubrondas, dultschergnems e bia auter.

Las entradas dil quartier da gruppas han saviu vegnir augmentadas per 46% igl onn 2016. Il surpli d'entradas ei deplorablamein vegnius pli che eliminaus entras in augment considerabel dils cuosts. Aschia seresulta in surpli da cuosts da 212'442 francs (onn precedent 173'312 francs). Il surpli da cuosts ei vegnius caschunau da cuosts da reparaturas extraordinaris da maschinas e stabiliments, en emprema lingia entras la reparatura dils stabiliments da far glatsch (61'000 francs).

L'illuminaziun nova da LED ella halla da sport

Rapport da gestiun 2016

Per l'emprema gada ein ils cuosts da personal vegni reparti sin las differentas spartas, aschia che quen e preventiv 2016 sepresentan empau auter ch'igl onn precedent.

Per incarica dil cussegl da vischnaunca ha la cumissiun da menaschi CSC elaborau in concept complessiv. Quel ei vegnius presentaus al cussegl ella seduta dil 19 d'ust 2016 ed ha anflau buna accoglientscha. Sper las sanaziuns necessarias vegnan era novas puschidas a star el center da quei project. Ils proxims pass ein gia vegni instradai entras las autoritads communalas.

Il CSC ei in'impurtanta instituziun per la vischnaunca e la regiun per tut tgi che fa sport, s'entaupa per in'occorrenza, vegn cun la famiglia per sedivertir ni dar giugs. Era nos hosps da vacanzas fan stedi diever dalla puschida. 2016 han biebein 8'000 persunas visitau il CSC cun la carta da hosp.

Sanaziun digl indrez da minigolf

Reactivaziun dil kiosc culla piazza da grillar

Sanadad

LA MULTIPLICITAD EI IN INDECI ED INA VALUR DA NOSSA SOCIETAD ED ELLA SEFERMA ERA BUCA AVON LA VEGLIADETGNA. LAS MULTIFARAS HABILITADS ED ILS BIARS INTERESS DILS CARSTGAUNS EN TUTTAS PERIODAS D'INA VETA EIN DA GRONDA MUNTADA PER NOSSAS CUMINONZAS. GEST NOS CONCARSTGAUNS PLI VEGLS

HAN MULTIPLAS EXPERIENTSCHAS E GRONDA SAVIDA. LA VETA DA MINTGIN E SIU CONTUORN INFLUENZESCHAN IL CARSTGAUN E SIU BASEGNS. A QUELS BASEGNS MULTIFARS LEIN NUS PORSCHER MAUN E SUSTENER MINTGIN E MINTGINA ASCHI BEIN SCO PUSSEIVEL.

Jris Lombris, geraua sanadad ed ovras socialas

Project SENIORA-CA

Cun plascher dattan ils iniziants in sguard sigl'emprem onn d'activitad da SENIORA-CA ch'ei naschius dil project *Viver a casa entochen ell'aula vegliadetgna, tgei drova ei a Mustér leutier?* e che sebase sin la finamira dil departament da sanadad dil cantun Grischun da sustener la promoziun da sanadad e prevenziun per giuven e vegl.

SENIORA-CA vul completar las activitads existentas per senioras e seniors en la vischnaunca da Mustér ed aschia sustener ulteriuras activitads e basegns da nossas senioras e da nos seniors. Impurtont ei da

possibilitar igl access pil diever da pusseivladads e da survetschs che levgeschan il viver en autonomia ed il restar sauns - indirect era ina fuorma da profilaxa encunter ils immens cuosts che la vischnaunca sto surpender per cass da tgira en spitals, en PUNTREIS ni en autras casas d'attempai.

Cugl onn 2016 han las quater gruppas entschiet cun la realisaziun da lur ideas.

Las duas gruppas «engaschament voluntari» e «mobilitad/survetschs da transport» han propagau lur puschidas per vegnir activs. Ils ecos ein stai durant igl entir onn plitost maghers. Forsa ei la barriera per quels survetschs aunc memia gronda. Impurtont per ils seniors e las senioras ei che omisduas gruppas cuntinueschan!

La gruppa occurrenza e cultura ha persequitau consequentamein il motto da SENIORA-CA: «restar activs; seniors e senioras segidan in cun l'auter». Ella ei vegnida activa mintga secunda gievgia dils meins en PUNTREIS che duei daventar, tenor giavisch dils senioras e dallas senioras, il center da sentupada da SENIORA-CA.

La gruppa coordinaziun e contacts cun la geraua Cecilia Maissen-Desax ha contrahau en num dalla suprazionza cun las instanzas pertuccadas ed ha saviu presentar l'entschatta december la realisaziun:

- dil project da pilot dil post d'informaziun e coordinaziun dalla vischnaunca da Mustér
- e dil post dalla Pro Senectute Grischun.

La SENIORA-CA organisescha inagada al meins in'occurrenza en PUNTREIS Center da sanadad SA. Il medem di eis ei pusseivel da guder in gentar communabel en PUNTREIS e quei senza sforz da separticipar silsuenter all'occurrenza.

En PUNTREIS Center da sanadad SA

Cun la realisaziun dil post da cussegliaziun a Mustér entras la vischnaunca ei il giavisch dils attempai ius en vigur. Quella nova purschida ei stada pusseivla cun la vischnaunca da Mustér sco purtadra en concordanza cul cantun, Pro Senectute Grischun cul biro a Glion e PUNTREIS Center da sanadad SA.

Ils pensums principals dil post da cussegliaziun a Mustér durant las uras da biro ein vasts. En discurs cun las persunas che damondan cussegl vegn encuretgi ils megliers contacts e pusseivladads per lur damondas e problems e fatg propostas adequatas, pertgei il post enconuscha purschidas localas, regionalas e cantunalas. El informescha denton era davart purschidas d'altres instituziuns, en special dil biro dalla Pro Senectute Surselva che vegn inaga il meins a Mustér en PUNTREIS, la SPITEX,... Impurtont ei era l'emprema informaziun davart temas sco: il habitar, la tgira e la levgera ella vegliadetgna. Il post sustegn era las activitads per seniors e senioras en general.

Il post da cussegliaziun Pro Senectute Grischun/Surselva (081 925 43 26) ei occupaus mintgmai la tiarza gievgia dil meins, era per las vischnauncas vischinontas, per la Cadi. Las spartas principalas ein:

- cussegliaziun generala gratuita e discreta dils attempai e dils da casa/parents
- sustegn d'attempai en difficultads finanzialas
- intermediaziun da survetschs per in viver autonom ed independent egl agen dacasa entochen ell'aula vegliadetgna

Suenter in onn d'emprova vegnan las experientschas fatgas cul post da cussegliaziun evaluadas per saver decider, schebein quella purschida duei vegnir mantenida vinavon. Cheu eis ei d'appelar a tuts seniors ed a tutas senioras da far stedi diever dallas differentas pusseivladads ed occurrenzas da sentupada, scolaiziun, mobilitad, agid vicendeivel e dalla nova purschida.

PUNTREIS Center da sanadad SA

Ils cuosts per la sanadad s'augmentan onn per onn per in e scadin. Per las vischnauncas creschan ils vasts pensums e las pretensiuns cantunalas en quei sector onn per onn enorm. Quei ha menau alla restructuraziun en las vischnauncas da Sursassiala. Egl onn 2016 ei la finamira da realisar ina coordinaziun e collaboraziun regionala semadirada aschi lunsch, che las treis casas: PUNTREIS Center da sanadad SA, fundaziun da casa Val Lumnezia e fundaziun Casa S. Martin, corporaziun Casa da tgira Sutsassiala decidiu da far in contract per ina cooperaziun. Sin basa d'in concept che vegn scaffius egl onn 2017 vegn la via concreta decidida pass per pass.

Il cussegl d'administraziun dalla Center da sanadad Sursassiala SA ha decidiu da puspei scriver ina contribuziun communabla pils «Rapports da gestiun e quen per 2016» dallas vischnauncas da Tujetsch, Disentis/Mustér e Medel/Lucmagn.

Cecilia Maissen-Desax, anteriura geraua sanadad ed ovras socialas

Sin iniziativa dil personal da tgira ein ils bogns comunabels vegni structurai a moda fetg emperneivla, quei en fuorma d'oasa.

Fundaziun PUNTREIS

La regiun da planisaziun Sursassiala ha giu suttascret ils 9 da zercladur 2016 ina cunvegientscha pertuccont prestaziuns staziunaras per cussadentas e cussadents attempai sur liung temps.

La Fundaziun PUNTREIS ha fatg la medema cunvegientscha cun la PUNTREIS Center da sanadad SA ils 2 da fenadur 2013. La PUNTREIS Center da sanadad SA meina la casa da tgira.

Il rapport annual 2016 ei publicaus en fuorma extendida sin la pagina d'internet dall'organisaziun (www.puntreis.ch).

Brunch digl 1. d'uost cun musica pils cussadents e hosps d'ordeifer.

Plinavon ha l'IG Carillion Mustér (Christoph Berger e Gion Tenner) recaltgau enteifer in cuort temps la summa da frs. 50'000.–. Aschia ha l'IG Carillion saviu cumprar quei clutger cun zenns dalla Reka e transportar igl object sper l'instituziun PUNTREIS. Mintgadi allas 09:00, 13:00 e las 16:00 uras resunan diversas melodias enteifer paucas minutas. Quei Carillion fa ina biala pareta ed enrihescha nies vitg cun tuns ed ina biala cumparsa.

Construcziun

NUS TUTS SAVEIN CONSTRUIR VID NIES AVEGNIR!

Iso Mazzetta, gerau da baghegiar

SENZ'AMUR EI LAVUR SGARSCHUR!

Erwin Maissen, menader digl uffeci da baghegiar

Uffeci da baghegiar

Sper las lavurs usitadas ei il menader digl uffeci da baghegiar s'occupaus en special cun suandontas incaricas:

- Accumpignament dallas lavurs per la sanaziun dalla Via Sogn Gions, la construcziun nova dalla via a Pardomat, il project en connex cun la sanaziun dalla Via Lucmagn sil tschancun dalla surbaghegiada Langini.
- Differentas proceduras en connex cun la preparaziun dalla sanaziun dalla Via Sogn Placi, dalla Via Run e dalla Via Funs-Dado.
- Cuntinuaziun dils projects sebasond sil plan general pigl allontanament e la purificaziun dallas auas. Project da canalisaziun Cavardiras – Disla. Projects da canalisaziun en connex cun l'avertura Acletta-Funs cun Acletta Sid, Acletta Ost e la colligaziun cul quartier Crest d'Acletta.
- Finizium dallas lavurs en connex cun il project da revitalisaziun a Fontanivas.
- Terminau la procedura pil plan d'areal Catrina.
- Revisiun parziala dalla planisaziun locala. Approbaziun dallas parts zonas specialas Catrina e Disentiserhof, zonas da mistregn e singulas correcturas da cunfins.
- Cuntinuaziun cun la procedura d'approbaziun dalla planisaziun locala, concernent la part da far neiv pertuccont redeger posiziuns per mauns dallas autoritads cantunales, cumpletzium cun rapports (rapport ecologic), plans e retschercas.
- Preparar las differentas submissiuns per projectaziuns, e survegionza ed accumpignar la preparaziun

Ovras socialas

Susteniments publics

Ils cuosts nets per susteniments socials ein igl onn 2016 en cumparegliazium cul quen 2015 levèt sere-duci, bunamein per frs. 90'000.– sut ils cuosts budgetai. Quei legreivel resultat ei d'ina vart d'attribuir alla refuorma dall'ulivaziun da finanzas e da l'autra vart als relativamein cuosts stabils per cass da susteniment domiciliai en vischnaunca. Entras la refuorma dall'ulivaziun da finanzas ha la vischnaunca naven da 2016 buca pli da surpender cuosts da susteniment per burgheis en auters cantuns sco era buca ina part vid l'ulivaziun da greveziar enteifer las vischnauncas grischunas. Perencunter paga il cantun neginas contribuziuns pli vid ils cass da susteniment domiciliai en vischnaunca, independentamein da lur derivonza. Las contribuziuns cantunales pils cass da susteniment cudischadas el quen 2016 pertuccan aunc il 4. quartal 2015.

Igl onn 2016 ha la vischnaunca giu da surpender per l'emprema gada la cumpart vid ils cuosts dil Survetsch social Surselva da frs. 51'609.25.

dalla projectaziun pil rempar Val Acletta e la procedura d'approbaziun.

- Accumpignament dil project per la sanaziun dil Center da sport e cultura preparaziun ed accumpignament dalla submissiun per la projectaziun.
- Redacziun da differentas posiziuns dalla vischnaunca da Mustér en connex cun consultaziuns concernent la planisaziun directiva dil cantun Grischun e dalla regiun Surselva.
- Accumpignament dallas lavurs en connex cun la definiziun dil spazi d'aua da flums ed uals.
- Different projects per l'infrastructura, baghetgs communalis etc.
- Sco usitau ha il Club da skis prestau lavur cumina cun preparar il trassé per la loipa Cadi. Plinavon han gruppas da giuventetgna prestau lavur cumina vid differentas sendas.
- Cuntinuaziun cul project signaletica.
- Cuntinuaziun cul project pertuccont optimar la situaziun dalla puschida da loipa.

Fatgs da baghegiar

All'instanza da baghegiar ei vegniu inoltrau igl onn 2016 180 (144) damondas da baghegiar. Da quellas ein 71 (47) sutmessas alla procedura ordinaria e 109 (97) tractadas sco annunzia. Igl onn 2016 ei probabel stau in dils onns cun il grond svilup sil sector da construcziun e planisziun dapi decennis. Vischinas e vischins mo specialmein las interpresas astgan quintar cun in svilup remarcabel pils proxims dus onns sil sector da construcziun aulta e bassa.

L'instanza ha tractau 5 (5) damondas per reclamas ed inscripziuns e 34 (16) damondas da principi. Ultra da quei eis ei stau necessari d'introducir en 1 (12) cass ina procedura da cuntravenziuns encunter las prescripziuns da baghegiar. Quei cass ei aunc pendants. En 17 (13) sedutas dalla cumissiun da baghegiar ein 203 (149) tractandas vegnidas deliberadas. Igl uffeci da baghegiar ha collaudau 6 baghetgs. Sper las fatschentas da baghegiar ha igl uffeci da baghegiar preparau 73 (64) fatschentas per la suprazion communal. La direcziun ha tractau 111 (111) fatschentas che pertuccan directamein igl uffeci da baghegiar.

L'applicaziun dalla lescha federala e l'ordinaziun davart habitaziuns secundaras entradas en vigur igl 1. da schaner 2016 han bein sclariu singulas damondas, denton era creau novas malsegirtads ed inegalitads. Pretensiuns e gjavischs sin quei sector creechan novas damondas e novs «gargjaments». Sco gia menziunau setracta ei tier quellas prescripziuns d'in tigher administrativ senza fin. Quella lescha vegn a fatschentar vinavon ils organs responsabels per la planisaziun dil territori, mo era las dertgiras e buca il davos probablamein puspei il parlament federal.

Podà che talas restricziuns sil sector dalla construc-

ziun pon caschunar l'impressiun che la lavur per in uffeci da baghegiar sereduceschi. Il fatg ei denton cuntrariss, cun las prescripziuns e novas restricziuns crescha la lavur ed il basegn d'informaziun e sclariment. Quei che s'effectuescha ella lavur da mintgadi digl uffeci da baghegiar ed ei denter auter era il motiv pertgei che singulas fatschentas vegnan buca adina liquidadas enteifer il temps necessari. In fatg che cuntenta ni vischinas e vischins, ni las autoritads.

La casa pervenda veglia ha fatg plaz ad ina nova surbaghegiada

Foto: Christoph Berger

Igl onn 2016 ha l'instanza da baghegiar concediu ulteriuramein la prolungaziun dalla lubientscha da baghegiar pil project tenor il plan d'areal Acla da Fontauna. Il termin da quella lubientscha da baghegiar scada ils 24 da zercladur 2017. Ina nova damonda per la prolungaziun da quei termin savess esser pusseivla. Da l'autra vart ei quei project ius empau en emblidanza a vesta dil Catrina Resort.

Planisaziun locala

Ils 27 da november 2015 han votantas e votants approbau la revisiun parziala dalla planisaziun locala. El decuors dalla procedura d'approbaziun ei semussau ch'il project sto vegnir partius en ina part strusch dispoteivla ed ina part che vegn a caschunar pli liungas discussiuns – la part che stat en connex culs stabiliments da far neiv enteifer il territori da skis.

Ils 5 da fenadur 2016 ha la Regenza grischuna approbau l'emprema part dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala che cuntegn las zonas specialas Disentiserhof e Catrina, las zonas da mistregn a Prau e Pignola sco era singulas purifacziuns da cunfins enteifer las zonas da baghegiar. En quei connex eis ei necessari da considerar che l'approbaziun ei succedida sut l'impressiun dalla nova lescha federala davart la planisaziun dil territori che preveda sin fundament

d'ina iniziativa dil pievel che ha evocau la revisiun dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori pils proxims 15 onns in moratorium dallas zonas da baghegiar. Consequentamein ston tuttas enzonaziuns da terren en zona da baghegiar vegnir cumpensadas cun in'exzonaziun. Schegie che differents cercels e proprietaris da terren enteifer nosa vischnaunca vulan buca veser quei fatg, ei il conclus dalla Regenza diils 5 da fenadur 2016 in conclus salomonic e fetg beinvulent envers la vischnaunca e noss'economia. Il cumportament da singulas personas lain denton presupponer ch'ei hagian aunc buca fatg persenn da quels fatgs e dil svilup ch'ei succedius sil sector dalla planisaziun territoriala dapi igl onn 1979. Ferton che las autoritads cantunales e communalas sedattan gronda breigia d'anflar sligiazions, para ei che singulas personas hagian aunc buca priu enconuschientscha dallas midadas succedidas e che quellas torpedeschien tuts sforzs dallas autoritads per anflar sligiazions.

Senza targlin ha Marcus Weber nezegiau la caschun per cuntinuar cun la projectaziun da siu project Catrina Resort a Sax. Parallelmein cun l'approbaziun dalla planisaziun locala ha la vischnaunca instradau la procedura d'approbaziun pil plan d'areal Catrina. L'entschatta avrel 2016 ha Marcus Weber inoltrau la damonda da baghegiar. Per quei che differents uffecis cantunals ein involvai, ei la procedura d'approbaziun per quei project relativamein complexa ed ha absorbau dabia temps. Ulteriuramein ha l'approbaziun dil project era dependiu dalla correctura dalla Via Acletta e dil rempar per la Val Acletta. La lubientscha da baghegiar ei vegnida concedida, schegie ch'il consentiment digl uffeci da construcziun bassa ei aunc per sin via. Cun las lavurs da construcziun vegn entschiet la primavera 2017.

Situaziun a Caischavedra-Gendusas ils 2-1-2017

Era pil Disentiserhof ein las premissas legalas scalfidas, aschia ch'igl ei pusseivel da cuntinuar cun la projectaziun e planisaziun d'in menaschi da hotel e da cura. En quei connex ha la Regenza scret giu ils recuors ch'eran vegni inoltra a caschun dalla davosa revisiun parziala dalla planisaziun locala.

Ferton che las premissas sil sector dil turissem paran da sesanflar sin buna via caschuna la zona da mistregn a Marias/Pignola empau fastedis. Per che la Regenza sappi insumma approbar la zona da mistregn ha ella – muort munconza da concretas damondas da baghegiar – stuiu valetar la dimensiun dalla surfatscha aunc buca surbaghegiada. Risguardond quels fatgs ei ella vegnida tier la conclusiun che la surfatscha aunc buca surbaghegiada seigi sufficienta ed ei basegni negina nova zona da mistregn. Sut la smanatscha dallas prescripziuns federalas ha la Regenza decidiu d'enzonar la parcella 188 ligiont l'enzonaziun cun la cundiziun che quella parcella seigi colligiada cun in project d'ina fatschenta activa sil sector dalla construcziun da viafier. Schegie che la Regenza havess – sin fundament dallas prescripziuns federalas – stuiu snegar l'enzonaziun da Marias, ha ella «mo» sistiu il conclus davart quella zona. Consequentamein sa la Regenza revegnir da tut temps a siu conclus el cass che las parcelles 189 e 188 fussen surbaghegiadas ed ei semussass ch'ins stuess far diever dil terren a Marias.

Zona da mistregn a Pignola/Marias

Gia avon in onn ha la suprastanza communalata fatg menziun dallas protestas e posiziuns ch'ei vegnidas inoltradas davart dallas organizaziuns pigl ambient en connex cul project da far neiv el territori da skis. L'approbaziun da quella part dalla planisaziun locala ei aunc pendenta. L'entschatta 2017 cuora ina procedura da consultaziun supplementara. Las pendicularas cun ses experts ein lundervi da completar las documentaziuns ed il rapport ecologic aschia ch'ins quenta che la Regenza sappi approbar quella part dalla revisiun dalla planisaziun locala el decuors dalla

primavera 2017. Per las pendicularas ei la damonda davart saver ennevar las pistas sesviluppada tier in project da muntada existenziala.

Sper quels fatgs cuora era la procedura da planisaziun en connex cun la colligiazion diils territoris da skis da Tujetsch e Mustér. Per quei intent ei il project da concessiun staus publicaus ed ulteriuramein ha giu liug la procedura da concedisiun en connex cun la revisiun parziala dalla planisaziun locala. Ils proxims pass per l'approbaziun dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala en connex cun la colligiazion denter Tujetsch e Mustér vegnan a suandar.

Project niev per ina revisiun dalla planisaziun locala

Era sche aunc buca tuts projects dalla revisiun dalla planisaziun locala actuala ein sut tetg, eis ei sco stau preannunziat necessari d'instradar ina nova revisiun dalla planisaziun locala. Sper ils puncts stai enumerai avon in onn, preveda quella revisiun parziala dalla planisaziun locala il suandont:

- Singuls puncts contestai en connex cun la revisiun parziala actuala.
- Realisar las consequenzas dalla revisiun dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori entrada en vigur igl 1. da matg 2014.
- Implantar la carta cun las zonas da prighel en la planisaziun locala cun rectificar las surfatschas dallas zonas da baghegiar pertuccadas.

Producziun da betun sil plazzal dil Catrina Resort

- Implantar ils spazis d'aua per liung da flums ed uals ella planisaziun locala.
- Ponderar la situaziun en connex cugl areal pil diever commercial dil plaunterren.
- Nezegiar il spazi che sedat dallas prescripziuns dalla lescha federala davart las habitaziuns secundaras en connex cun art. 9 (maletgs dalla cuntrada e baghetgs digns da vegnir protegi). Consequenzas digl art. 8 en connex cun la midada da hotels en habitaziuns secundaras.

Per prevegnir a posiziuns precedentas senza fin eis ei el rom da quella revisiun dalla planisaziun locala necessari da conceder avunda spazi allas proceduras da participaziun.

La cussegliazion da baghegiar cun prof. Christian Wagner ei secumprovada ed il memorandum da baghegiar anfla pli bia interess sin palancau nazional che communal. Sco stau menziunau ei il plan vegnius surluvraus e completaus. Las finamiras ein publicadas ed ei sa vegnir priu envesta da quellas sin la reit www.geo-surselva.ch.

Plan directiv cantunal e regional

En connex cun la colligiazion diils territoris da skis da Tujetsch e Mustér ston ils plans directivs dil cantun e dalla regiun vegnir adattai. La procedura leutier ei instradada.

Igl 1. da matg 2014 ei la revisiun parziala dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori entrada en vigur. A basa d'ina iniziativa dil pievel ei vegniu definiu per la Svizra in moratorium per terren da baghegiar pil decuors da 15 onns. Duront quei temps astga la surfatscha totala dallas zonas da baghegiar en Svizra buca vegnir engrondida. Leu nua ch'ei ha memia grondas zonas da baghegiar ston quellas vegnir reducidas per quellas parts dalla Svizra che disponan da memia pintgas zonas. Ei lai presupponer che quella politica vegn inagada dapli ad ir sin donn e quest dallas regions periferas e dalla muntogna. Ina politica che dat puspei inagada triev alla depopulaziun da nossas vals. Ei vegn ad esser in dir cumbat da saver seposiziunar e da sedustar pils interess vitals da nossas regions. Quei cunfar sin palancau federal vegn a pretender che nossas regions siarien lur retschas e ch'interess particulars davart singulas vischnaucas e persunas privatas anflien pér en secunda prioritad udida. Deplorabmein han aunc buca tuts fatg persenn da quei svilup.

Il cantun ha cun l'adattaziun dil plan directiv concernent planisaziun dil territori e la politica da colonisaziun (Raumordnungspolitik und Siedlung) instradau ils emprems pass per realisar las finamiras che sedattan sin fundament dil dretg federal da planisaziun. Las vischnaucas ein cussegladas dad esser attentas el rom da quei svilup da planisaziun. Entochen ch'il cus-

segl federal ha approbau il plan directiv cantunal ei la Regenza obligada da tarmetter tuttas enzonaziuns da niev terren da baghegiar agl uffeci federal pil svilup dil territori. Igl uffeci federal ei legitimaus da contestar ils conclus dallas Regenzas avon dertgira sche las definiziuns federalas sil sector dalla planisaziun territoriala paran da buca esser observadas.

Plans d'areal e da quartier

Il plan d'areal Catrina ei vegnius approbaus dalla Regenza Grischuna ils 25 d'october 2016. La procedura per ina revisiun dil plan da quartier Chischliun resta sistida entochen ch'igl ei enconuscent en tgei direcziun che la Mettlen Immobilien AG ha decidiu ch'ella vul cuntinuar cul project da hotel e da cura.

Straduns e vias cantunales

Era igl onn 2016 ha igl uffeci da construcziun bassa impundiu considerabels mieds vid la sanaziun dils straduns e dallas vias da comunicaziun en vischnaunca.

Via Sursilvana: Igl onn 2016 ha il cantun realisau l'emprima etappa per la sanaziun dil stradun naven dalla Val Lumpegn - Sogn Placi entochen tier la Punt Schetga sur Disla. Primavera 2017 vegnan quellas lavurs cuntinuadas. Dasperas prepara il cantun in project per la sanaziun dil stradun denter la Val Russein e la Val Lumpegn (Stalusa) sco era davart igl intschesch dalla vischnaunca da Sumvitg.

Via Lucmagn: El decuors digl onn 2016 ha il cantun cuntinuau cun la sanaziun dil stradun sin plirs tschancuns. Las lavurs en connex cun la surbaghegiada Langini ein vegnidas interruttas durant igl onn 2016 muort ina procedura d'expropriaziun ch'ei semussada necessaria en connex cun la correctura sbuccada dalla Via Gonda ella Via Lucmagn. Actualmein cuora la procedura d'expropriaziun. A vesta da quella procedura eis ei pusseivel ch'il project sa buca vegnir terminaus igl onn 2017.

Via Cavardiras: Igl onn 2016 ha igl uffeci da construcziun bassa cuntinuau cun la sanaziun da differents mirs sil tschancun denter Brulf e Cavardiras. Il district ha ulteriuramein publicau la damonda da runcada en connex cun las lavurs da manteniment sil tschancun denter Brulf e Cavardiras. Per la stad 2017 duei igl emprems tschancun denter Brulf e la sortida da Caprau vegnir sanaus. Igl uffeci da construcziun bassa ei ulteriuramein intenziunaus da sanar il tschancun naven dalla Via Raveras entochen Brulf. Il cantun ei prompts d'exequir las lavurs da manteniment aschia, che la via sa vegnir surdada ils proxims onns en in bien stan alla vischnaunca. Il svilup dalla populaziun a Cavardiras e Caprau selai supponer che quei pudess succeder ils proxims onns. Perquei ei la suprastanza communal interessada da sustener igl intent digl uffeci da

construcziun bassa per la realisaziun dallas lavurs da manteniment. Ina sanaziun totala sa il cantun buca metter en mira e la vischnaunca savess buca finanzia in tala sanaziun ord atgna forza.

Via Pardomat: La stad 2016 ha igl uffeci da construcziun bassa realisau las duas davosas etappas dil project per la construcziun dalla via a Pardomat. 2017 eis ei previu da relisar la cuvrida fina dalla via, aschia ch'il project per la sanaziun dalla Via Pardomat sa vegnir terminaus el decuors digl onn 2017.

Mumpé Medel: La stad 2016 ha igl uffeci da construcziun bassa cuntinuau cun las lavurs da sanaziun vid la cuvrida dalla via. Igl onn 2017 vegn cuntinuau cun in ulteriur tschancun. En quei connex vegn ei ad esser necessari da sclarir tgei parts dalla canalisaziun publica ch'ei cumpigliadas. Plinavon dat ei ulteriuras coincidenzas en connex cun la sanaziun dallas lingias dil provediment d'aua. La vischnaunca vegn a stuer ponderar con lunsch ch'igl ei pusseivel resp. finanzialmein responsabel da realisar il concept per sparter las auas tschuffas e schubras che van ella canalisaziun.

Cruschada Via Lucmagn/Via Gonda

Vias communalas

Manteniment: Tenor il rapport dil biro d'inschignier Lutz, Schmid da Cuera stuess la vischnaunca quintar pils proxims 20 onns cun cuosts d'investiziun annuals en la dimensiun da mintgama rodond frs. 1'000'000.– per la sanaziun ed il manteniment dallas vias communalas enteifer il territori da baghegiar. La vischnaunca dispona buca dallas resursas finanzialas per investiziuns da semeglionta dimensiun. Perquei eis ei indicau d'impunder ils mieds che stattan a disposiziun cun prudientscha. Prudientscha lai buca presupponer ch'ei duei vegnir spargnau vid la qualitat, mobein ch'ins exequescha las investiziuns cun nezegiar il meglier pusseivel las sinergias avon maun. Leu nua ch'il manteniment e las investiziuns vegnan tralascadas, vegnan quels cuosts denton a s'augmentar da maniera progressiva. Tonaton ha la vischnaunca impundiu igl onn 2016 la summa da frs. 220'544.30.– pil manteniment dallas vias enteifer il territori habitau.

Sanaziun dalla Via Sogn Placi

Foto: Ignaz Flepp

Via Run: La publicaziun pil project da baghegiar e la publicaziun per la procedura d'expropriaziun per la sanaziun dalla Via Run e dalla Via Funs-Dado ei succedida. La primavera 2017 vegnan las protestas purificadas e silsuenter eis ei previu da cuntinuar cun la procedura da contribuziun.

Via Sogn Placi: Igl atun 2016 ei il project da sanaziun vegnir realisau. La stad 2017 eis ei previu da realisar la cuvrida fina. La primavera 2017 vegnan ils em-prens quens aconto reparti als proprietaris da terren.

Via Sogn Gions: La Via Sogn Gions ei vegnida sanada el decuors dalla stad 2015. La primavera 2016 ein aunc entginas lavurs da finiziun succedidas. A vesta dalla surbaghegiada a Sut Gliendas ei la realisaziun dalla cuvrida fina vegnida spustada.

Via Cons: La sanaziun dalla Via Cons el decuors dils proxims onns ei inevitabla. La sanaziun da quella via ei tenor plan d'investiziuns previda naven digl onn 2019.

Illuminaziun publica: Pil remplazzament dall'illuminaziun publica ha il cussegl da vischnaunca concediu ils 22 d'avrel 2016 in credit da frs. 480'000.—. Alla confederaziun ei vegniu inoltrau ina damonda da contribuziun en connex cun in project da susteniment per promover il consum d'energia. El decuors dalla primavera 2017 duess la vischnaunca saver quintar cun ina risposta concernent in'eventuala contribuziun finanziaria. La dimensiun dalla contribuziun ei aunc buca enconuschenta. Aschinavon che la decisiun davart la contribuziun succeda l'emprema mesadad

2017, eis ei previu da realisar l'emprema etappa el decuors digl onn 2017.

Parcadis: Enteifer il Vitg metta la vischnaunca a disposiziun mo in pign diember da parcadis. Ina gronda part dils parcadis che vegn messa a disposiziun pil commerci sesanfla sin terren privat. La suprastanza communal ha perquei incaricau il biro Sauter & Hartmann da preparar in concept da parcar. In em-prem sboz ei avon maun e duei eventualmein era vegnir duvraus en connex cun differentas damondas concernent il center dil Vitg che ston vegnir discussiunadas a caschun dalla proxima revisiun parziala dalla planisaziun locala.

Situaziun dalla Via Run

Sendas ed infrastruttura turistica

Senda Acletta Petschna: La primavera 2016 han las lavurs per meglierar la senda saviu vegnir terminadas.

Manteniment da sendas: Sco usitau ha il club da skis prestau lavur cumina per preparar il trassé dalla loipa Cadi. Ulteriuramein han il club da skis, l'univn Viva Disentis, singulas gruppas da giuventetgna ed entginas personas pensiunadas prestau buna lavur en connex cul manteniment dallas sendas. Ils vischins che s'engaschan activamein pil manteniment dallas sendas san bien grau per quell'occupaziun ed alla vischnaunca possibiltescha quei engaschi ina migliur dalla qualitat dallas sendas. A tuts gidonters seigi engraziu cordialmein pigl engaschi e per la buna lavur.

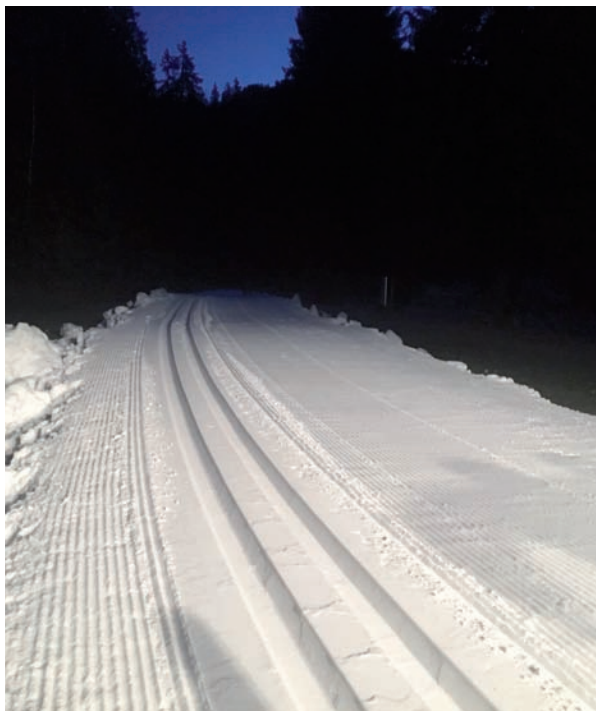
Loipas: La lubientscha da baghegiar per adattar la loipa a Disla ei aunc adina pendenta. Igl uffeci per la natira ed igl ambient ha confirmau pertuccont la realisaziun da quei project ina contribuziun da 90%. Grazia al project pil provediment d'infrastructura da Cavardiras che traversa il Rein a Plaun Sut ha la realisaziun da quei project saviu vegnir spustada. Cun

la realisaziun dil project da provediment la stad 2017 sto denton era il project per la dislocaziun dalla loipa vegnir realisaus.

Als proprietaris da terren che laian passar onn per onn lur terren cun la loipa seigi admiss in cordial engraziament per la beinvuglientscha demussada enviers il sport da cuorsa liunga.

Il project San Gottardo (Nordic Gottard) sesvilupescha buca sco giavischau. A pugn da vesta dalla vischnaunca maunca cheu in tgamun dallas vischnauncas involvidas ch'empela quei project. Il sustegn davart dil cantun para dad esser verbalmein avon maun. Denton han las gruppas da lavur stadas definidas pil project Nordic Gottard aunc fatg pauca lavur. Ei para che las vischnauncas sco era il cantun hagian pign interess per quei project.

Enstagl dil project per colligiar las vischnauncas da Mustér e Tujetsch cun ina loipa ha la collaboraziun da menaschi anflau pli grond interess. Tonpli semuossa quei fatg era per motiv dalla munconza da neiv. Ei setracta da saver metter a disposiziun als hospes da vacanzas ina buna purschida da cuorsa liunga. La loipa ch'ei vegnida organisada il december vargau a Fontanivas a cuort termin ha anflau bien resun. Grazia alla nuncumplicada collaboraziun cun tuts pertuccai eis ei stau pusseivel da realisar enteifer cuort temps quella purschida. Aschinavon ch'ins vul cuntinuar cun quell'acziun, eis ei denton necessari da coordinar meglier il project en vischnaunca mo era cun las ulteriuras purschidas. En mintgacass fa la munconza da neiv empau fastedis als responsabels.

Loipa da cuorsa liunga cun neiv artificiala a Fontanivas

Signaletica

Sistem da signalisaziun ed informaziun: Il project Signaletica progredescha buca cun la prioritad giavischada. La primavera 2016 havess ins bunamein giu il sentiment ch'ei fussi stau pusseivel da realisar il tschiel da bandieras el vitg. Denton han auters proprietaris da baghetgs renviu lur collaboraziun. A vesta che la Viafier retica persequitescha in project per la sanaziun dalla staziun ei la cuntinuaziun dil project Signaletica alla staziun vegnius sistius. Actualmein ein ins vidlunder da cuntinuar cun la signalisaziun da singulas sendas che sesanflan enteifer il perimeter dil project. Dil credit staus concedius stat aunc ina summa da rodund frs. 89'000.– a disposiziun per quei project.

Baghetgs communals

Casa da scola Cons: La sanaziun dalla casa da scola nova (1980) ei s'entardada empau a vesta dils numeros projects che cuoran actualmein en vischnaunca. La nova submitziun succeda el rom dallas finamiras dil plan d'investiziun. Il project duei era risguardar la sanaziun dils contuorns dalla casa da scola el senn dalla moziun dil cussegl da vischnaunca.

Center da sport e cultura: El decuors dalla stad 2016 ha il biro Erlebnisplan suttamess alla vischnaunca il rapport davart la purschida resp. las novaziuns dad utilisaziun pil Center da sport e cultura. Sco stau giavischau davart dil cussegl da vischnaunca ha la suprastanza communal instradau la submitziun per la projectaziun. Las offertas ein vegnidas inoltradas la secunda mesadad da december 2016. Encunter la surdada ei vegniu inoltrau in recuors tier la Dertgira administrativa. Actualmein cuora la procedura da consultaziun avon dertgira, aschia che la cuntinuaziun dil project per la sanaziun dil CSC vegn a s'entardar.

Tualetta publica a Mumpé Tujetsch Finalmein eis ei stau pusseivel da realisar quei project. En ina lavur cumineivla denter sorprendiders indigens ed il menaschi tecnic ei vegniu entschiet cun las lavurs da sanaziun dil pistregn a Mumpé Tujetsch cun l'installaziun d'ina tualetta publica. Sin la sesiun d'unviern ha il baghetg saviu vegnir surdaus a siu intent. El decuors dalla primavera 2017 vegnan las lavurs terminadas.

Tualetta publica a Mumpé Tujetsch

Ambient

AMBIENT E SEGIRTAD EIN DUS ELEMENTS ESSENZIALS CHE NUS DUVREIN PER VIVER E SURVIVER. LAS SPUNDAS CUN UAULS GARANTESCHAN LA SEGIRTAD DA VIVER EN NOSSAS BIALAS VALLADAS E LAS FONTAUNAS FURNESCHAN MINTGADI L'AUA DA BUNA QUALITAD PER NIES DIEVER.

IL PREZI PIL MANTENIMENT E PURIFICAZIUN DA QUELS ELEMENTS EI MAGARI BUCA CAPEVELS, DENTON ABSOLUT NECESSARIS PIL SURVIVER DA NUS E NOSSAS GENERAZIUNS VEGNENTAS.

Victor Flepp, gerau ambient e segirtad

NIES PLANET EI NIES DACASA, NIES SULET DACASA. NUA LEIN NUS IR, SCHE NUS DESTRUIN EL. (Dalai Lama)

Aluis Cabernard, causerenera

Canalisaziun

Il 30 da november 2011 ha igl uffeci per la natira ed igl ambient approbau il concept pigl allontanament e la purificaziun dallas auas pias era numnaus GEP. Quei concept ensiara in tschuat informaziuns davart la reit da canalisaziun ed ils implonts da purificaziun existents. Plinavon dat el sclariment davart la situaziun dils conductes e da quei che la vischnaunca havess aunc da liquidar sil sector digl allontanament e la purificaziun dallas auas. Buca tut fa tuttina bia prescha, ei dat denton singuls projects che basegnan da vegnir priorisai perquei che la situaziun davart las contribuziuns pretenda ei ni perquei ch'igl ei pusseivel da nezegiar sinergias. Talas sinergias sedattan en connex cun la construcziun dil Catrina Resort concernent la canalisaziun Acletta Sid ni il repar dalla Val Acletta concernent la canalisaziun Acletta Ost.

Denton ha il biro Cavigelli sutta mess ils projects da canalisaziun Acletta Sid ed Acletta Ost. Quels dus projects san suenter che las autoritads cumpetentas han decidiu ils credits vegni realisai. Omisdus projects fuorman ina cumpart dil project d'avertura Acletta – Funs che sesanfla per part aunc en la fasa d'approbaziun e che ha da l'autra vart gia saviu vegnir entschiet. Per saver recaltgar las contribuziuns messas en mira pils projects Acletta Sid ed Acletta Ost vegn ei ad esser necessari da realisar entochen la fin digl onn 2019 il project per la separaziun dallas auas a Clavaniev. Cul project da Clavaniev vegn ei ad esser pusseivel d'eliminar ina buna cumpart d'aua schubra che cuora oz ella serenera ed aschia era optimar il menaschi dalla serenera a Raveras.

Il project per Cavardiras ei muort la collaboraziun cun la Repower e la Corporaziun d'aua Spina da Vin aschi lunsch che la colligaziun dallas auas tschuffas da Cavardiras cun la serenera a Disla ei la sligaziun la pli favoreivla. La remarca, schebein igl ei indicau d'investar talas summas per in vischinadi che pigiurescha dad onn tier onn e pitescha dalla depopulaziun ei giustificada. Tonpli duein las vischnauncas buca suandar igl exempel da cantun e confederaziun che demuossan pli e pli pauc interess per las regiuns periferas. Poda ch'ei peglia in mument era nus, sche nus sedustein buca per nossas cuminonzas pintgas. Actualmein cuora la procedura d'approbaziun. El decuors dalla stad 2017 eis ei previu d'entscheiver cul project che ha anflau il sustegn da votantas e votants e dils commembers dalla corporaziun d'aua.

A Madernal ei ina part dalla serenera vegnida realisada ensemen cun la construcziun dalla via nova da comunicaziun. Quella cumbinaziun ha possibilita da realisar quella part da maniera fetg favoreival. Cheu eis ei denton aunc da realisar las installaziuns per che la serenera sappi vegnir prida en funcziun.

Sco gia menziunau ha la Regenza, aschinavon che las vischnauncas da Mustér e Sumvitg decidan buca igl onn 2020 da realisar la serenera, relaschau in scamond da baghegiar.

La realisaziun dil project per la sanaziun dalla canalisaziun d'aua tschuffa sco era la separaziun dall'aua da plievgia pils quartiers Sontget, Chischliun e Scalletta ha saviu vegnir terminada. Il quen final ei vegnius sutta mess agl uffeci da construcziun bassa dil cantun, il qual ha pagau l'entschatta digl onn 2017 la contribuziun cantunala.

Il project da canalisaziun ed avertura en connex cun la surbaghegiada Langini ei finius. Da finir ein denton las lavurs che stattan en connex cun la correctura dalla Via Lucmagn – Via Gonda e la cuvrida fina.

La stad 2016 ha la Corporaziun d'aua Mumpé Medel realisau ina part dalla sanaziun dalla reit da provediment. En quei connex ha era la vischnaunca sanau in tschancun dalla canalisaziun. Quellas lavurs vegnan a cuntinuar. Il cussegl da vischnaunca vegn confruntaus proximamein cun ina damonda da credit.

Serenera

La serenera principala a Raveras, cun ina capacita da nitrificaziun per 6000 habitonts e senza nitrificaziun ina capacita da 10'000 habitonts ha funcziunau bein ed ha giu egl onn da gestiun paucs incaps buca previ.

Era la serenera a Disla, cun ina capacita senza nitrificaziun per 500 habitonts, ha schubergiau bein l'aua da Faltscharidas e Disla.

Lavurs da specialist sut cundiziuns tut specialas

Las pretensiuns digl uffeci per la natira e pigl ambient ein tier omisduas sereneras vegnidas contonschidas cuntenteivlamein.

Duront liung temps ei vegniu tractau e schubergiau l'aua sin in ault nivel da qualitat.

Il manteniment e las reparaturas vid las duas sereneras ein stadas enteifer il preventiv.

Per mantener vinavon la serenera Raveras sin in modern e bien stan eis ei previu da far onn per onn investziuns e quei tenor il concept d'investziuns dil 2015 dil biro d'inschignier Caprez SA. La finanziaziun speciala dalla canalisaziun e serenera vegn a cumandar investziuns che san vegnir exequidas. Il concept dil biro d'inschignier Caprez dat ina survesta co las investziuns savessen vegnir realisadas. L'incarica dil biro Caprez ei cun la presentaziun dil concept terminada. Denton eis ei necessari da definir in biro d'inschignier cudischaus cul process d'ina serenera dalla dimensiun dalla serenera da Raveras. Silsunter vegn ei ad esser necessari da fixar il process dalla sanaziun. Duei la sanaziun succeder sco project cumplexiv sur in cuoz da ca. 10 onns? Ni duei la sanaziun succeder en pliras etappas? A vesta dalla cumplexitad d'ina serenera fages ei senn d'eleger la varianta d'in project cumplexiv che vegn accumpignada duront igl entir temps entras il medem inschignier. Quei agir garante-scha la cuntinuitad dallas mesiras da sanaziun ed ils remplazzaments previ. Forsa ein ins buca pertscharts, denton ei la serenera sanada dapi prest 20 onns en funcziun ed ina buna part dallas installaziuns han survargau lur cuoz usitau da veta. Dil reminent muntan 20 onns per ina serenera 7300 dis ni 175'200 uras da

vegnir messa mintga mument en funcziun. Tgi che lavura di per di cun maschinas sa forsa far in maletg tgei che quei po muntar. En quei senn astga bein vegnir menziunau la buna lavur dil surveglader che procura cun bia perseveronza che quellas installaziuns possien aunc ademplir in mument lur funcziun.

Dismessa da rumien

Gronds lauds e compliments survegn la dismessa da rumien a Raveras nua che bunamein tut ils rufids san vegnir dismiss. Quella purschida vegn schazegiada da vischinas e vischins. Suandontas muldas ein vegnidas emplenidas a Raveras igl onn 2016:

88 (88) muldas cun rufids blocconts e lenna, 14 (17) muldas da fier e 20 (22) muldas cun cartun pressiau. 671 buots cun curdems da cuschina ein vegnidas rimnadas.

Lenna prida ord la dismessa da roma e caglias a Raveras

Curdems organics (caglias e pastg)

La vischnaunca metta bein a disposiziun ina sligiazium per dismetter ils rufids organics. Denton satisfa quella mo empau allas prescripziuns surordinadas. Perquei eis ei indicau da saver mantener il liug central cun ina surveglonza minimala. Quei fatg vegn dabien a vischinas e vischins sco purschida favoreivla. La surveglonza minimala duess garantir igl uorden necessari ed il liug central promover ch'ils rufids vegnien dismiss sco ei s'auda. Denton dat ei adina puspei in u l'auter che depona rauba che s'auda buca en quei liug. Ins sa constatar che l'economisaziun dil rumians ei in'industria che sesviluppescha senza fin. Innovaziuns ein buca adina secumprovadas e la vischnaunca ei cussegliada bein da spitgar cun l'introducziun da talas avon ch'impunder in tschuat mieds finansials pil gat. Da menziunar ei che la politica actuala dil cantun promova monopols ch'ei buca adina favoreivels per las structuradas finansialas da nossas vischnauncas.

Santeri

Igl onn 2016 ein dils 22 (18) defuncts, 6 (7) vegni sa-trai ella partiziun dallas urnas, 6 (5) urnas en fossas existentas e 6 (4) baras en fossas novas. Duas baras ein vegnidas satradas ordeifer il santeri. Igl onn 2015

ha la vischnaunca realisau ina fossa communabla. El decuors digl onn 2016 ein las duas empremas urnas vegnidas satradas ella fossa communabla.

Damai ch'ins ha en connex cun la realisaziun dalla surbaghegiada a Sut Gliendas spazzau il clavau dalla pervenda, ha la suprastanza communal surdau al biro d'architectura incumbensaus cun la surbaghegiada Sut Gliendas ed ils contuorns l'incarica da presentar ina sligaziun per in baghetg corrispundent per magasinar uaffens ed urdeins e per deponer ils rufids che sedattan entras il manteniment dallas fossas.

Malauras, flums ed uals

Il project da recumpensaziun per l'Ovra Russein ha saviu vegnir terminaus. Las lavurs da contuorn ein vegnidas realisadas el decuors dalla primavera 2016. Ellas han saviu vegnir realisadas pli favoreivel che previu.

Ils 29 da schaner 2016 ha il cussegl da vischnaunca concediu in credit da frs. 160'000.– per preparar il project da publicaziun pil rempar Val Acletta entras il biro Eichenberger. La preparaziun dil project ei succedida cun gronda atenziun. Ils 13 d'avrel 2016 ein tuts uffecis cantunals e las organisaziuns d'ambient vegnidas informadas davart il project. Las objecziuns davart dils uffecis e dallas organisaziuns han anflau atenziun, aschia che las organisaziuns pigl ambient han desistiu ella procedura d'approbaziun da lur dretg da far protesta. Ils 20 da matg 2016 ein ils proprietaris da terren vegni informai davart il project. La fin d'uost han cantun e vischnaunca informau ils pertuccai directamein davart la procedura d'exposiziun ed approbaziun. Naven dils 2 da settember entochen ils 2 d'october 2016 ha giu liug l'exposiziun publica. Encunter il project ei vegniu inoltrau differentas protestas. Culs recurrents han giu liug contractivas, las qualas ein nudadas en different protocols. Ils 27 da november 2016 han votantas e votants concediu in credit net da frs. 2'300'000.– per realisar il project rempar Val Acletta. Ils 20 da december 2016 ha la Regenza approbau il project per la Val Acletta. Aschinavon che las protestas han buca saviu vegnir risguardadas ein quellas vegnidas renviadas. Encunter il conclus dalla Regenza ei pendent in recuors tier la Dertgira administrativa. Il recuors pertucca igl object 4. Las lavurs per la realisaziun dil rempar Val Acletta cuoran el medem temps.

Il project rempar Val Acletta duei buca mo facilitar la construcziun dil Catrina Resort, mobein era procurar per la segirtad dils habitonts da Sontga Catrina e Funs. Il fatg che cantun e confederaziun contribueschan cun 55% (35% confederaziun/ 20% cantun) vid ils cuosts per la realisaziun dil rempar Val Acletta ei in ulteriur mussament ch'ins spetga a vesta dalla carta da prighels actuala in augment considerabel da segirtad era pils baghetgs e stabiliments existents.

Economia

ILS VERS OPTIMISTS EIN BUCA PER-SCHUADI CHE TUT VEGN AD IR BEIN, MO ELS EIN CUNSCIENTS CHE BUCA TUT SA IR FALLIU.

Clemens Berther, gerau agricultura

Agricoltura

La finamira dall'agricultura en nossa vischnaunca ei d'ina vart cultivar praus e pradas sco era la pastira mo era l'elevaziun dalla biestga sco er tiers manedels. Da l'autra vart duessen quels menaschis agricols era possibilitar las entradas neccessarias per las famiglias pertuccadas.

L'agricultura ei permanentamein en in process da transformaziun per s'adattar e sedefender dallas sfidas nazionalas ed internaziunalas. La pressiu internaziunala sin la Svizra ei gronda.

Per il turissem e l'economia ei l'agricultura sco era il forestalesser d'immensa impurtonza. Mo cun ina bein cultivada cuntrada ei era il turissem garantius en nossa vallada.

Meglieraziun fonsila

Il project dalla meglieraziun Disentis/Mustér ei staus publicaus ils 11 da settember 2015 tochen ils 12 d'october 2015. Duront quella procedura eisi vegniu inoltrau 44 protestas cun propostas da midar las vias en connex cul project meglieraziun. Quellas protestas ein vegnidas tractadas dil departament social ed

Foto: Hans Huonder

*Scargadas d'alp
a Mustér*

Foto: Hans Huonder

economia publica dil cantun Grischun. Ils recurrents e la cumissiun da meglieraziun han mintgamai saviu prender posiziun en caussa cun prender investa dalla situaziun el liug. La cumissiun da meglieraziun ha giu decidiu da publicar alla publicitad officialmeins quellas midadas da project.

Adattaziun digl intsches:

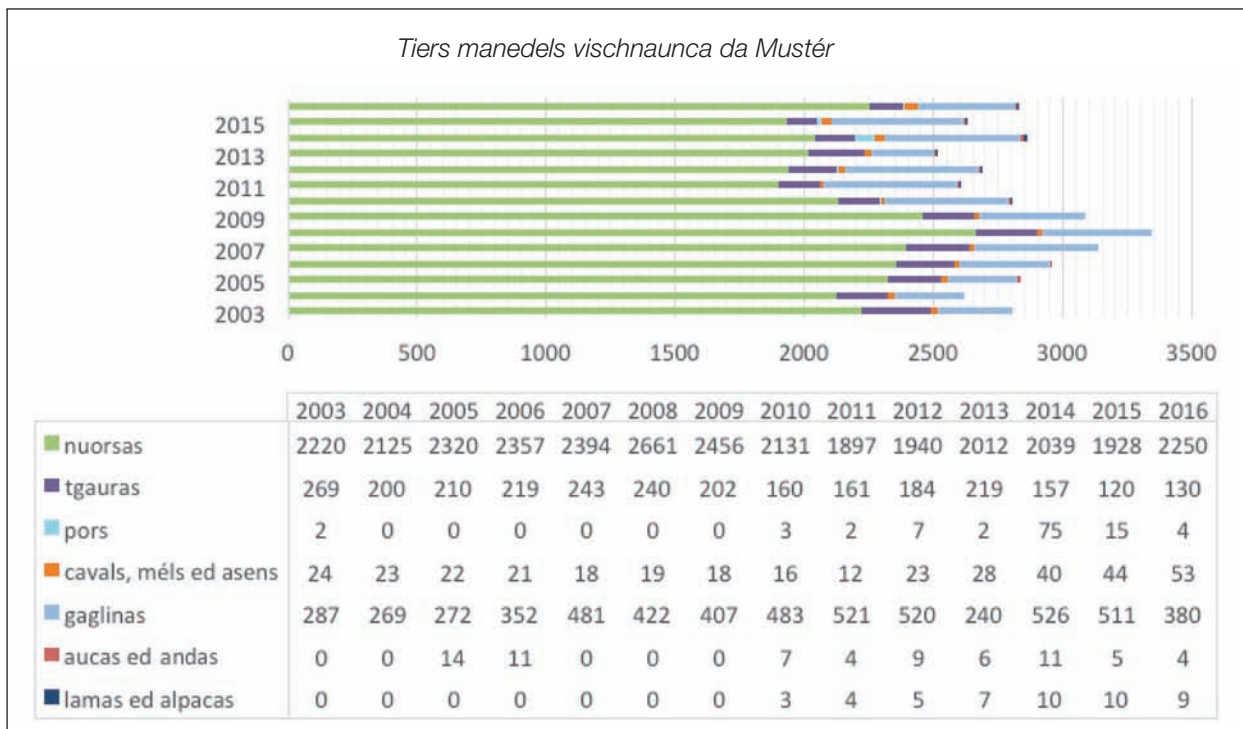
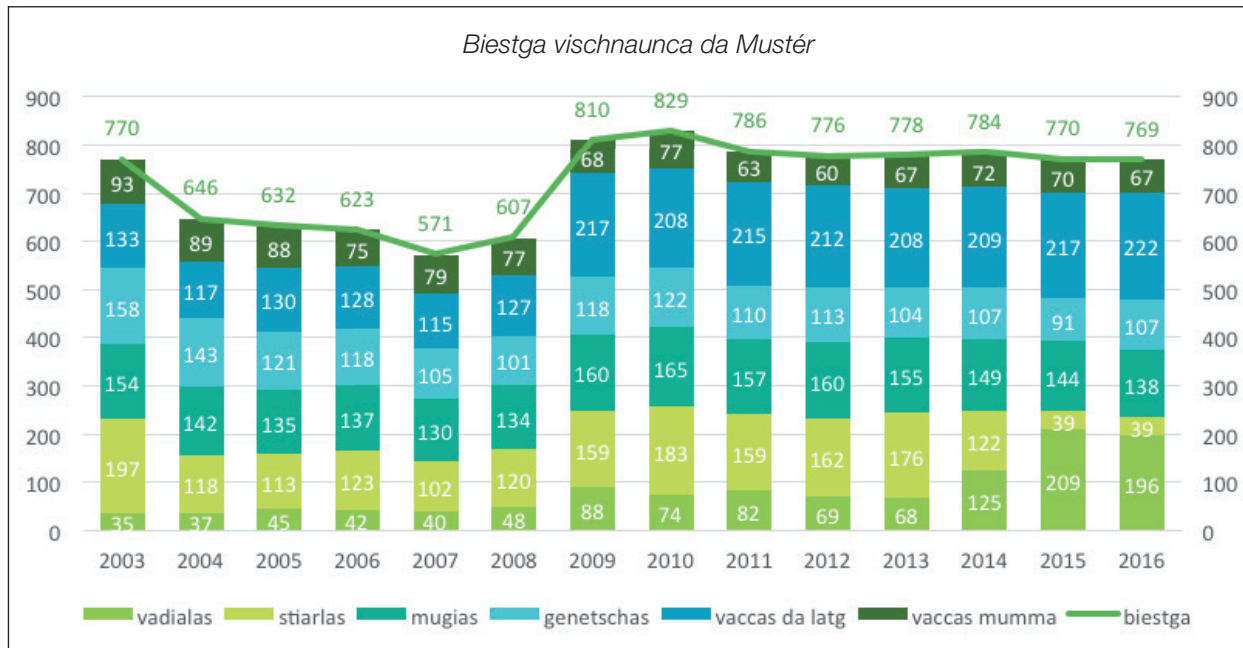
Midadas e correcturas san ins mo far sin igl intsches definiu dalla meglieraziun. Singulas midadas da project pretendan aschia in'adattaziun digl intsches.

L'engrondaziun digl intsches a Cavardiras vegn mo lu en damonda, sche la tractaziun per la realisaziun d'ina migliur en il vitg sa vegnir finanziada e garantida entras la meglieraziun e la vischnaunca.

Apicultura

Igl onn apistic 2016 ei staus en nossa vischnaunca en la media dils davos onns. Nus essan vegni preservai da malsognas. Encuntercomi ei la raccolta ella Basa entras la malaura stada miserabla. La Varoa, quei parasit malign sils aviuls, sto permanentameins vegnir

Biestga e tiers manedels en nossa vischnaunca da Mustér tenor las indicaziuns cantunalas:

tractada cun mieds biologics. Cass cuntrari schuahegia el igl aviul e caschuna fastedis agl apicultur. Ils elevaturs da reginas en la staziun da fructificaziun en la Val Sumvitg han giu in bien success cun la tratga dalla razza Carnica.

Center sursilvan d'agricultura

El Center sursilvan d'agricultura sil bein puril dalla claustra a Salaplauna vegn tematisau regularmein occasiuns culturalas. Quellas vegnan organisadas dall'Uniun center sursilvan d'agricultura. En stalla «Cinema Salaplauna» vegn mussau regularmein films duront il temps d'unviern. La primavera ha giu liug igl emprem «di dils utschals». Savens visetan scolas e societads da lunsch e damaneivel la stalla a Salaplauna, las qualas han interess dall'agricultura ella muntogna e che vulan saver tgei che las vaccas maglian ni co ei vegn caschau. Aschia ei il Center sursilvan d'agricultura daventaus in liug da scolaziun e d'intervenziun ordeifer la scola. Ultra da quei organisescha l'uniun dapi dus onns l'Academia Vivian a Stagias.

Academia Vivian

En l'Academia Vivian a Stagias ha giu liug la stad 2016 varga 20 arranschaments, aschia per exempel il film «Cinema d'uaul», excursiuns e referats cun la tematica uaul, natira e selvaschinas, sco era occasiuns culturalas e da societad. Per las scolas ei l'Academia Vivian in interessant liug per emprender d'enconuscher la natira ed igl uaul muntagnard. Dil reminent vegn la canorta d'uaul savens era affittada da personas privatas. En tut ei la canorta stada utilisada la stad vargada duront 40 dis ed ei vegnida visitada da 1'000 personas.

Menaschi tecnic

LEIN TGIRAR IGL UAUL A MODA DURABLA, NOSSA FEGLIALONZA VEGN A RENCONUSCHER NOSSA LAVUR.

Simon Cathomen, selvicultur e cau dil menaschi tecnic

La lavur quotidiana

Igl unviern digl onn da rapport ei puspei staus in fetg mediocher. Aschia ha saviu vegnir entschiet gia baul cun lavurs da tgira d'uaul. La stad ei stada fetg schetga, excepui las malauras dil zercladur che han purtau in bi quantum aua. Grazia al bi e migeivel atun ha schizun denter Nadal e Daniev saviu vegnir transportau lenna ord ils uauls.

Mutaziuns: La piazza vacanta da bostger ei vegnida occupada all'entschatta avrel cul giuven bostger David Krummenacher dad Adliswil. Silvan Cathomen ha terminau igl emprendissadi da bostger cun success la fin zercladur. In grond engraziament per igl engaschi prestaus duront ils treis onns d'emprendissadi.

Plontaziuns: Igl onn da gestiun ei vegniu plantau 3640 plontinas en nos uauls. Quels plontadis sesanflan oravontut egl uaul Run ed egl uaul dalla Schetga da Segnas.

Collaboraturs dil menaschi tecnic

Raccolta da lenna: Igl onn da gestiun eis ei vegniu raccoltau total 4'065 m³ lenna. 291 m³ ein vegni resgiai e schau scher egl uaul. 2'864 m³ lenna ha stuiu vegnir raccoltada en consequenza dil bau-scorsa. 1'201 m³ ein vegni pinai els tagls da tgira egl uaul da schurmetg a Pardi, Runfoppa e Cumiera Sura.

Fiera da lenna: Il prezi da lenna da diever ei era egl onn 2016 staus sin in nivel fetg bass. La lenna da diever ei vegnida vendida ella Valtina. Quella ei vegnida vendida ella media per frs. 70.– /m³. Lenna da stialas ha purtau in recav da frs. 33.– /m³ e quella da brisch frs. 55.– /m³.

Projects

Egl onn 2016 ein negins projects forestals stai en exeziun.

La staziun IMIS Lumpegna ei in impurtont stabiliment per giudicar il prighel da lavinas. Il servis annual ei vegnius exequius entras la fatschenta incaricada digl Institut da lavinas a Tavau.

Projects collectivs e tgira digl uaul giuven: Tgiras d'uaul giuven ein succedidas els uauls da Rusettas, Val da Peisel, Plaun Cunel, Clavadials, Bovas, Mulinets, Cresta da Cots, Plaun da Fallas e Val Mala. En tut ei ina surfatscha da 1'390 aras vegnida tgirada. Quei munta a 14 piazzas da ballapei.

2016 ein neginas investiziuns forestalas vegnidadas fatgas. Las contribuziuns cantunales e federalas per projects forestals muntan a frs. 140'191.–. Quei pertucca projects ils quals ein gia vegni terminai igl onn vargau. Las contribuziuns suondan mintgamai suenter la scuntraziun finala in onn pli tard.

In sguard el futur

Vias d'uaul: Segironza e manteniment vid infrastruttura forestala ei previu vid la via Run (senza contribuziuns) e per liung dalla via d'uaul a Runfoppa (cun contribuziuns).

Tagls da lenna: Tagls en connex cun la tgira digl uaul da schurmetg ein previ a Runfoppa ed els uauls dalla Schetga da Madernal.

Tgira d'uaul giuven: Tgiras d'uaul giuven vegnan exequidas sil Crest dil Peter, egl uaul dil Fistatg Lartg, silas Rusettas ed a Runfoppa.

Lavurs da manteniment via Run

Tgira d'uaul giuven a Rusettas

Jamna da project dil gimnasi claustral, plantar Val Mala

Finanzas

In legreivel quen 2016

Il quen 2016 siara cun in legreivel ault cash-flow da varga 2.7 milliuns francs. Quei fetg bien resultat ei dad ina vart d'attribuir a pli aultas entradas da taglia, cunzun tier la taglia sin facultad, la taglia alla fontauna e la taglia d'ierta. Plinavon cuntegn il quen 2016 entradas ch'ei s'entardadas sco p.ex. il pagament pil retuorn a tschep dall'Ovra Ritom da bunamein frs. 200'000.– sco era contribuziuns per donns d'uaul ed entradas dalla vendita da lenna. Da l'autra vart ha regiu ina buna disciplina cun risguardar las expensas budgetadas.

Suenter haver fatg pliras amortisaziuns supplementaras dalla facultad administrativa ell'altezia da frs. 1'987'533.– siara il quen 2016 cun expensas da frs. 15'004'113.64 ed entradas da frs. 15'250'258.99. Il resultat dil quen current munta aschia ad in surpli d'entradas da frs. 246'145.35. Las amortisaziuns totalas importan frs. 2'554'736.–. Ord lunder seresulta in cash-flow da frs. 2'775'740.–.

Il quen d'investiziun siara cun expensas da frs. 1'836'438.49 ed entradas da frs. 462'993.95, pia investiziuns nettas da frs. 1'373'444.54. Las grondas investiziuns pertuccan la sanaziun dil Center da sport e cultura e da vias communalas, la projectaziun per segirar la Val Acletta, la construcziun dalla tualetta publica a Mumpé Tujetsch sco era il remplazzament dall'illuminaziun publica.

Preventiv 2017

Suenter che pliras vischnauncas da pilot han midau cun success sil niev model da contabilitad, ha la Regenza grischuna decidiu che tuttas ulteriuras vischnauncas stoppien introducir il niev model da

quen sil pli tard cul preventiv 2018. La suprastanza communal ha decidiu d'introducir il niev model da quen per la vischnaunca da Mustér cul preventiv 2017. Las midadas principalas visavi il model da quen actual ein: in niev plan da contos, las amortisaziuns linearas e buca pli degressivas e la cudischaziun da talas directamein ella sparta, limitas d'activaziun e pliras annexas informativas tiel quen annual.

Il 17 da november 2016 ha il cussegl da vischnaunca - suenter haver decidiu singulas midadas - approbau il preventiv 2017 che siara tier il quen da gudogn e sperdita cun in surpli d'entradas da frs. 664'700.– e tier il quen d'investiziun cun expensas nettas da frs. 6'629'000.–. Cun preveder amortisaziuns da frs. 880'900.– e prelevaziuns ord finanziaziuns specialas da frs. 297'900.– resulta in cash-flow dad 1.24 milliuns francs. Las grondas investiziuns ein previdas vid la Via Acletta e la segirtad en Val Acletta, per la sanaziun dalla casa da scola Cons e dil Center da sport e cultura, per l'illuminaziun publica e l'infrastructura fundamentala sco vias, canalisaziuns e sereneras. Cun realisar tuttas investiziuns previdas creschan ils deivets a miez e liung termin (emprests) sin rodund 17 milliuns francs ed il deivet net absolut sin bunamein 11.5 milliuns francs.

Survesta dil preventiv 2017

Las cefras dil preventiv 2016 e dil quen 2015 ein vegnidas surpridas el niev model da contabilitad. Muort las midadas essenzialas dil plan da contos (p.ex. scalem superiur e buca pli scola secundara e scola reala) ei ina cumparegliaziun mo parzialmein pusseivla, cun quei che plirs contos ein vegni sligia ni creai da niev. Ulteriuramein figureschan las amortisaziuns directamein ella sparta corrispudenta (p.ex. pumpiers, forestalessers, cultura).

Il preventiv per 2017 se presenta sco suonda:

Quen da gudogn e sperdita	Preventiv 2017	Preventiv 2016	Quen 2015
Recavs	14'723'800	14'206'400	17'990'430
Cuosts	14'059'100	13'510'800	17'717'800
Surpli entradas	664'700	695'600	273'350
Quen d'investiziun			
Investiziuns bruttas	9'306'500	5'615'000	1'882'567
Entradas	2'677'500	1'499'100	343'403
Investiziuns nettas	6'629'000	4'115'900	1'539'164

Engraziament

Senza igl engaschi da numerusas personas per il beinstar general, sa ina societad buca prosperar. En num dalla suprastonza communal admettein nus in resentiu Dieus paghi a tuttas personas ch'ein s'enga-

schadas en favur dalla vischnaunca. In special engraziament a tuts mandataris per lur grond engaschi. Bugen quintein nus vinavon cul sustegn dalla cuminonza per saver sligiar la numerusas sfidas.

Suprastonza communal Disentis/Mustér

Il president: *Robert Cajacob*

Il canzlist: *Andri Hendry*

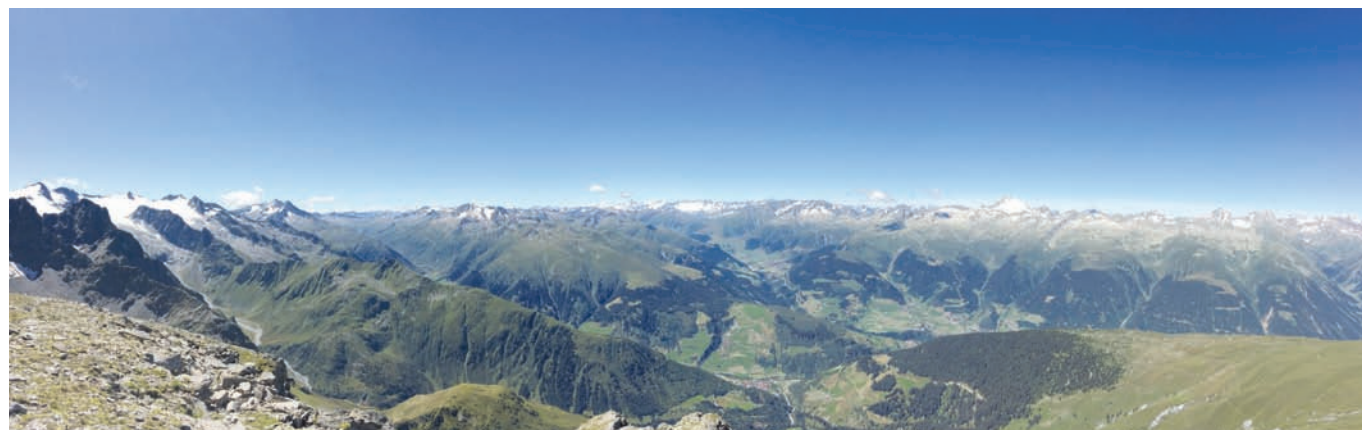
Viafier Matterhorn Gottard cul niev carr dad après-ski-bar

Foto: Christoph Berger

Quen 2016

Resultat complet

Survesta	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Quen current						
Expensas	15'004'114		13'717'400		17'912'080	
Entradas		15'250'259		14'206'400		18'185'430
Surpli entradas	246'145		489'000		273'350	
Surpli expensas						
Quen d'investiziun						
Investiziuns	1'836'438		6'114'400		1'882'567	
Entradas investiziuns		462'994		1'499'100		343'403
Investiziuns nettas		1'373'445		4'615'300		1'539'164
Finanziaziun						
Investiziuns nettas	1'373'445		4'615'300		1'539'164	
Amortisaziuns facultad administrativa		567'203		632'400		698'516
Amortisaziuns supplementaras		1'987'533				1'708'527
Deposit en finanziaziuns specialas		18'695		0		0
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	43'838		224'400		375'273	
Surpli entradas quen current		246'145		489'000		273'350
Surpli expensas quen current						
Avanzament da finanziaziun	1'402'295				765'957	
Deficit da finanziaziun				3'718'300		
Cash-flow						
Amortisaziuns facultad administrativa		567'203		632'400		698'516
Amortisaziuns supplementaras		1'987'533				1'708'527
Deposit en finanziaziuns specialas		18'695				0
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	43'838		224'400		510'923	
Surpli entradas quen current		246'145		489'000		273'350
Surpli expensas quen current						
Cash-flow	2'775'740		897'000		2'169'470	
Grad d'atgna finanziaziun	202%		19%		141%	

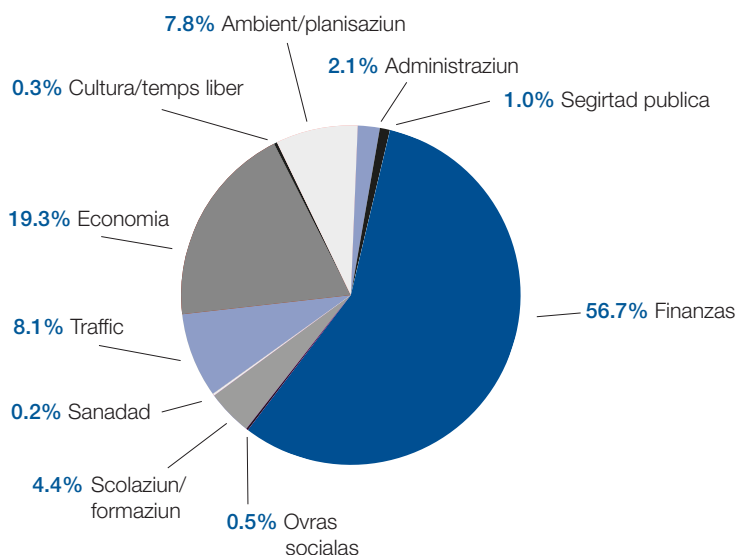

Panorama dil Péz Muraun anora (2897m s.m.)

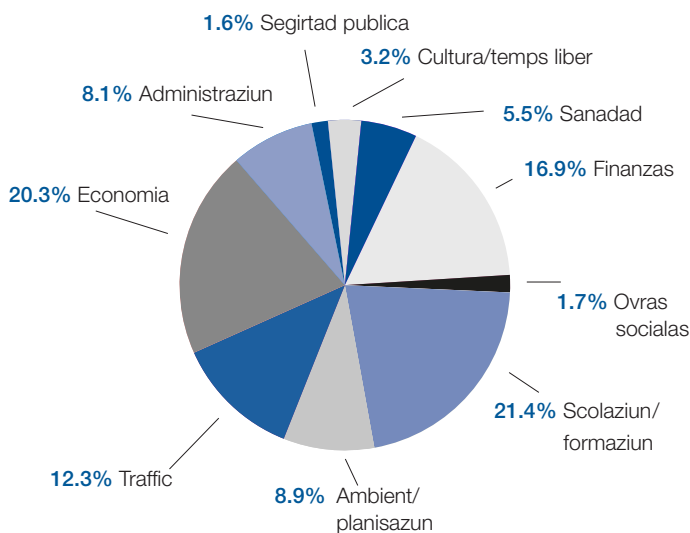
Quen current

Structurau tenor funcziuns	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
0 Administraziun generala Surpli expensas	1'221'484.11	318'312.27	1'267'100	278'300	1'225'264.20	277'103.34
		903'171.84		988'800		948'160.86
1 Segirtad publica Surpli expensas	240'313.56	146'612.20	277'200	138'800	204'799.20	156'971.55
		93'701.36		138'400		47'827.65
2 Scolaziun e formaziun Surpli expensas	3'215'659.49	664'876.35	3'304'400	598'100	3'301'793.25	979'876.40
		2'550'783.14		2'706'300		2'321'916.85
3 Cultura e temps liber Surpli expensas	485'936.97	45'526.45	407'400	36'500	487'133.95	39'451.10
		440'410.52		370'900		447'682.85
4 Sanadad Surpli expensas	823'022.60	31'576.65	1'038'600	32'000	1'003'065.55	41'811.55
		791'445.95		1'006'600		961'254.00
5 Ovras socialas Surpli expensas	253'548.25	26'327.95	352'300	19'000	313'290.30	71'126.10
		227'220.30		333'300		242'164.20
6 Traffic Surpli expensas	1'840'458.93	1'232'026.13	1'986'700	1'077'800	1'880'620.35	1'184'240.50
		608'432.80		908'900		696'379.85
7 Ambient/planisaziun Surpli expensas	1'333'715.47	1'193'413.97	1'451'500	1'316'400	1'468'567.95	1'217'574.66
		140'301.50		135'100		250'993.29
8 Economia Surpli expensas	3'049'883.88	2'947'955.78	2'963'800	2'646'400	5'382'253.45	5'772'504.23
		101'928.10		317'400		390'250.78
9 Finanzas Surpli entradas	2'540'090.38	8'643'631.24	668'400	8'063'100	2'645'291.78	8'444'770.95
	6'103'540.86		7'394'700		5'799'479.17	
Total expensas	15'004'113.64		13'717'400		17'912'079.98	
Total entradas		15'250'258.99		14'206'400		18'185'430.38
Surpli expensas						
Surpli entradas	246'145.35		489'000		273'350.40	

Entradas

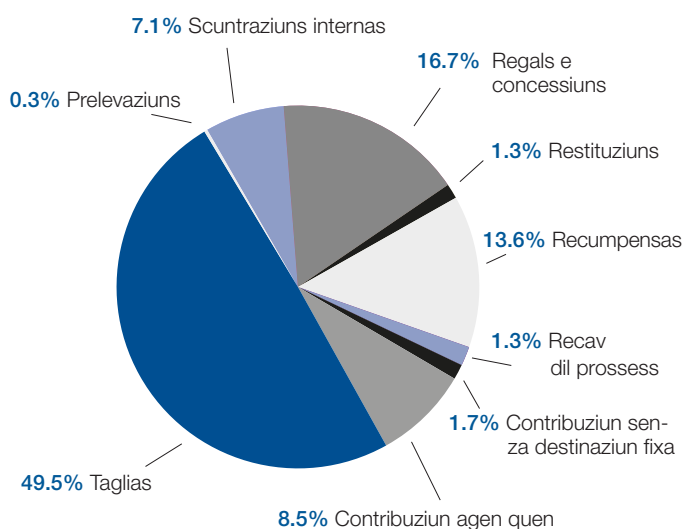
Expensas

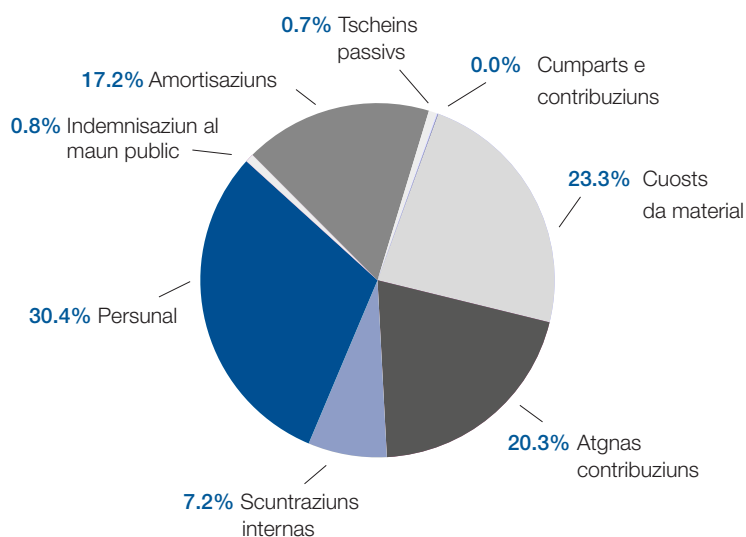
Quen current

Structurau tenor gruppas da materia	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
3 Expensas	15'004'113.64		13'717'400		17'912'079.98	
30 Cuosts da persunal	4'557'553.45		4'610'600		4'587'190.80	
31 Cuosts da material	3'490'841.26		3'982'200		6'391'592.95	
32 Tscheins passivs	110'206.77		173'000		151'633.52	
33 Amortisaziuns	2'574'701.28		662'400		2'559'064.56	
34 Cumparts e contribuziuns senza destinaziun d'intent	2'265.95		0		117'514.20	
35 Indemnisaziuns alla communitad	119'010.19		134'700		58'464.45	
36 Atgnas contribuziuns	3'050'939.66		3'213'600		3'132'763.15	
38 Deposit en finanziaziuns specialas e fundaziuns	18'694.82		0		0.00	
39 Scuntraziuns internas	1'079'900.26		940'900		913'856.35	
4 Entradas		15'250'258.99		14'206'400		18'185'430.38
40 Taglias		7'542'877.35		6'779'000		7'129'449.20
41 Regals e concessiuns		2'552'544.84		2'458'600		3'474'412.00
42 Recav dil possess		204'685.65		464'000		220'574.60
43 Recumpensas		2'069'234.77		1'800'800		2'431'499.63
44 Cumparts e contribuziuns senza destinaziun fixa		260'030.00		260'000		124'448.00
45 Restituziuns dalla communitad		203'142.25		172'800		164'238.05
46 Contribuziuns per agen quen		1'294'006.32		1'105'900		3'216'029.60
48 Prelevaziun ord finanziaziuns specialas e fundaziuns		43'837.55		224'400		510'922.95
49 Scuntraziuns internas		1'079'900.26		940'900		913'856.35
Surpli expensas						
Surpli entradas	246'145.35		489'000.00		273'350.40	

Entradas

Expensas

Quen current

Structurau tenor funcziuns		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Total		15'004'113.64	15'250'258.99	13'717'400	14'206'400	17'912'079.98	18'185'430.38
Expensas netto							
Entradas netto		246'145.35		489'000		273'350.40	
0	Administraziun generala	1'221'484.11	318'312.27	1'267'100	278'300	1'225'264.20	277'103.34
01	Legislativa ed executiva	266'064.90	7'500.00	272'500	6'000	258'135.30	7'000.00
011	Legislativa	53'921.55		57'200		53'857.35	
012	Executiva	212'143.35	7'500.00	215'300	6'000	204'277.95	7'000.00
02	Administraziun generala	924'051.53	305'052.27	959'200	266'800	940'480.45	264'183.34
020	Cuosts da personal e da biro	666'472.79	168'268.24	693'500	127'400	657'586.80	122'096.69
021	Uffeci da baghegiar	207'156.50	87'064.58	211'500	82'100	227'445.55	89'393.50
025	Assicuranzas	14'932.55		16'100		14'909.55	
026	Taxas e provisiuns	21'770.40	49'719.45	26'000	57'300	23'171.85	52'693.15
029	Regiun Surselva	13'719.29		12'100		17'366.70	
07	Baghetgs d'administraziun	31'367.68	5'760.00	35'400	5'500	26'648.45	5'920.00
070	Casa communal	31'367.68	5'760.00	35'400	5'500	26'648.45	5'920.00
1	Segirtad publica	240'313.56	146'612.20	277'200	138'800	204'799.20	156'971.55
10	Survigilonza giuridica	10'996.70	25'815.45	8'000	25'000	6'100.60	25'821.25
100	Uffeci funsil		25'815.45		25'000		25'821.25
101	Mesiraziun e terminaziun	8'360.70		5'000		3'189.60	
109	Ulteriura survigilonza giuridica	2'636.00		3'000		2'911.00	
11	Polizia communal	11'259.25	9'000.00	12'500	10'000	11'230.85	9'000.00
12	Sentenzia giuridica	61'482.03		66'000		56'564.70	
120	District / cumin	61'482.03		66'000		56'564.70	
14	Pumpiers e polizia da fiug	101'671.26	87'450.00	129'900	85'000	89'816.25	92'700.00
15	Stan da sittar e da schibas	2'021.60		2'200		2'021.85	
16	Protecziun civila	52'882.72	24'346.75	58'600	18'800	39'064.95	29'450.30
2	Scolaziun e formaziun	3'215'659.49	664'876.35	3'304'400	598'100	3'301'793.25	979'876.40
20	Scoletta	217'558.95	45'508.75	227'900	41'700	210'704.90	90'259.40
21	Scolas fundamentalas	2'701'020.22	619'367.60	2'801'800	556'400	2'769'856.30	889'617.00
210	Scola primara e classa pintga	979'978.99	237'238.45	1'025'900	175'300	1'059'650.18	380'329.20
211	Scola reala	375'644.41	71'389.25	362'600	69'600	371'498.65	106'528.45
212	Scola secundara	465'869.50	165'628.55	494'000	170'800	471'587.27	232'664.15
214	Scola da musica	32'141.25		33'200		31'072.55	
215	Scola da lavur e tenercasa	215'397.25		216'700		204'014.13	
217	Baghetgs da scola e halla Cons	358'665.42	22'022.25	385'900	20'000	366'416.57	23'637.50
219	Diversa scolaresser	273'323.40	123'089.10	283'500	120'700	265'616.95	146'457.70
22	Scolaziun speciala	169'682.37		145'900		135'963.85	
23	Formaziun professiunala	32'929.20		41'500		185'268.20	
25	Scolas medias	94'468.75		87'300			

Quen current		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Structurau tenor funcziuns							
3	Cultura e temps liber	485'936.97	45'526.45	407'400	36'500	487'133.95	39'451.10
30	Promozion dalla cultura	124'163.10	40.00	122'400		113'424.40	60.00
31	Tgira da monuments e protecziun dalla patria	47'358.25	15'728.00	46'900	14'500	44'256.85	14'463.00
34	Sport	314'182.47		237'800		329'217.25	
340	Center da sport e cultura	229'542.47		152'300		248'257.25	
342	Susteniments d'uniuns sportivas	84'640.00		85'500		80'960.00	
35	Ulteriu divertiment e temps liber		29'758.45		22'000		24'928.10
39	Clutgers da baselgias e capluttas	233.15		300		235.45	
4	Sanadad	823'022.60	31'576.65	1'038'600	32'000	1'003'065.55	41'811.55
40	Sanadad	701'956.85		905'000		876'695.80	
400	Spital regiunal Surselva	218'513.80		350'000		302'907.40	
410	Casa da tgira	483'443.05		555'000		573'788.40	
44	Tgira ambulonta	74'996.55		87'200		70'302.75	
45	Profilaxa	200.00		1'000		200.00	
46	Survetsch da sanadad en scola	45'869.20	31'576.65	45'400	32'000	55'867.00	41'811.55
5	Ovras socialas	253'548.25	26'327.95	352'300	19'000	313'290.30	71'126.10
52	Assicuranzas da malsauns	7'877.10	5'808.05	15'000		7'924.15	11'595.70
55	Invaliditad	1'888.00		2'700		2'119.00	
56	Construcziun da casas/habitaziuns					10'000.00	
58	Susteniments socials	243'783.15	20'519.90	333'600	19'000	293'247.15	59'530.40
581	Susteniments socials	132'816.15	18'887.50	220'000	17'000	249'446.10	56'004.05
589	Divers susteniments	110'967.00	1'632.40	113'600	2'000	43'801.05	3'526.35
59	Acziuns d'agid	0.00		1'000		0.00	
6	Traffic	1'840'458.93	1'232'026.13	1'986'700	1'077'800	1'880'620.35	1'184'240.50
62	Vias communalas	1'835'797.17	1'232'026.13	1'981'100	1'077'800	1'728'987.35	1'184'240.50
620	Vias	526'389.40		619'000		506'356.95	
621	Vias funsilas	15'331.15		11'400		13'398.20	
622	Survetsch tecnic	1'165'508.27	1'165'097.18	1'182'300	1'014'600	1'093'411.67	1'111'744.55
623	Parcadis	52'606.60	66'928.95	73'900	63'200	52'862.70	72'495.95
624	Illuminaziun	75'961.75		94'500		62'957.83	
65	Traffic regiunal	4'661.76		5'600		151'633.00	
651	Bus local	4'661.76		5'600		151'633.00	
7	Ambient e planisaziun	1'333'715.47	1'193'413.97	1'451'500	1'316'400	1'468'567.95	1'217'574.66
70	Aqueducts	9'720.00		10'000		9'720.00	

Quen current

Structurau tenor funcziuns		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
71	Dismessa e purificaziun dall'aua	710'269.29	710'269.29	802'900	802'900	715'295.27	715'295.27
710	Canalisaziun e serenera	710'269.29	710'269.29	802'900	802'900	715'295.27	715'295.27
72	Dismessa da rumians	433'017.48	433'017.48	492'300	492'300	464'536.09	464'536.09
74	Santeri	44'817.65	11'700.00	46'500	7'700	87'292.65	4'800.00
75	Rempars e punts	37'922.27		12'300		46'252.69	
76	Lavineras	7'389.45				1'292.25	
78	Ulteriu schurmetg dalla natira	12'519.84	5'418.30	13'400	3'500	15'664.95	5'076.40
781	Dismessa da cadavers	12'519.84	5'418.30	13'400	3'500	15'664.95	5'076.40
79	Planisaziun	78'059.49	33'008.90	74'100	10'000	128'514.05	27'866.90
8	Economia	3'049'883.88	2'947'955.78	2'963'800	2'646'400	5'382'253.45	5'772'504.23
80	Agricoltura	33'205.16	18'841.00	43'800	21'200	39'374.97	21'223.50
800	Alps e pastiras	8'275.95	4'923.00	13'200	4'200	6'031.30	5'666.00
801	Meglieraziuns	1'704.20		2'600		909.32	
802	Tratga d'animals	22'751.31	13'918.00	27'100	17'000	31'542.35	15'557.50
808	Mesiras socialas	473.70		900		892.00	
81	Forestalesser	963'011.74	1'025'229.68	881'200	702'000	2'995'049.47	3'032'743.98
810	Lavur ed administraziun forestalesser	61'451.95	13'343.40	58'700	12'000	34'247.75	14'215.20
811	Plontaziun e manteniment	741'892.85	993'445.88	689'000	675'000	2'867'166.02	3'002'539.93
812	Raccolta da lenna						
813	Vias d'uaul	148'023.94	10'922.50	126'000	10'000	84'238.35	10'320.00
819	Diversa forestalesser	11'643.00	7'517.90	7'500	5'000	9'397.35	5'668.85
83	Turissem	1'427'413.90	1'142'846.10	1'379'500	1'100'000	1'271'288.98	1'150'893.35
84	Mistregn e commerci	43'530.18		70'100		78'835.63	
86	Energia	582'722.90	761'039.00	589'200	823'200	997'704.40	1'567'643.40
9	Finanzas	2'540'090.38	8'643'631.24	668'400	8'063'100	2'645'291.78	8'444'770.95
90	Taglias	33'516.80	6'400'441.25	32'000	5'679'000	30'404.85	5'984'257.85
92	Ulivaziun da finanzas	2'265.95	260'030.00		260'000	117'514.20	124'448.00
93	Cumparts	2'567.45	1'798'365.69	2'500	1'642'000	2'447.50	1'913'323.60
932	Regals e patentas		1'450.00		600		1'200.00
933	Cumparts vid taxas cantunales		125.00		100		160.00
934	Tscheins d'aua		1'361'111.05		1'404'800		1'666'245.95
935	Concessiuns	2'567.45	435'679.64	2'500	236'500	2'447.50	245'717.65
94	«Administraziun dalla facultad e dils deivets»	130'238.90	181'295.20	174'700	482'100	157'118.37	227'741.50
940	Tscheins	110'206.77	180'045.20	174'000	480'100	152'733.52	226'191.50
942	Tscheins d'affittaziun sin immobilias	20'032.13	1'250.00	700	2'000	4'384.85	1'550.00
98	Amortisaziuns	2'371'501.28	3'499.10	459'200	-	2'337'806.86	195'000.00
980	Amortisaziuns dalla facultad finanziaria	19'964.31	999.10	30'000		152'020.97	115'000.00
981	Amortisaziuns dalla facultad administrativa	2'351'536.97	2'500.00	429'200		2'185'785.89	80'000.00

Quen d'investiziun

Structurau tenor funcziuns		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
0	Administraziun generala Surpli expensas						
1	Segirtad publica Surpli expensas						
2	Scolaziun e formaziun Surpli expensas	0.00		1'500'000	1'500'000	178'601.44	178'601.44
3	Cultura e temps liber Surpli expensas	670'450.90	670'450.90	1'033'500	1'033'500	199'946.00	199'946.00
4	Sanadad Surpli expensas						
5	Ovras socialas Surpli expensas						
6	Traffic Surpli expensas	664'881.70	64'802.40 600'079.30	1'123'800	629'600 494'200	465'988.62	121'613.50 344'375.12
7	Ambient/planisaziun Surpli expensas	398'762.59	258'000.55 140'762.04	1'350'100	130'000 1'220'100	622'372.91	134'080.45 488'292.46
8	Economia Surpli expensas	102'343.30	140'191.00	1'107'000	739'500 367'500	415'657.74	87'708.95 327'948.79
9	Finanzas Surpli expensas						
Investiziuns bruttas		1'836'438.49		6'114'400		1'882'566.71	
Contribuziuns e subvenziuns			462'993.95		1'499'100		343'402.90
Investiziuns nettas			1'373'444.54		4'615'300		1'539'163.81

Structurau tenor gruppas da materia

5	Expensas	1'836'438.49		6'114'400		1'882'566.71	
50	Beins	1'833'938.49		6'114'400		1'817'106.43	
52	Emprests e participaziuns	2'500.00				65'460.28	
6	Entradas		462'993.95		1'499'100		343'402.90
61	Taxas da gudida e recumpensas per avantatgs		193'233.05		130'000.00		134'080.45
62	Restituziun d'emprests e participaziuns		64'802.40		629'600		121'613.50
66	Contribuziuns per agen quen		204'958.50		739'500		87'708.95
Investiziuns nettas			1'373'444.54		4'615'300		1'539'163.81

Quen d'investiziun

Structurau tenor funcziuns	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Total	1'836'438.49	462'993.95	6'114'400	1'499'100	1'882'566.71	343'402.90
Investiziuns nettas		1'373'444.54		4'615'300		1'539'163.81
2 Scolaziun e formaziun			1'500'000		178'601.44	
21 Scolas fundamentalas			1'500'000		178'601.44	
217 Baghetgs da scola e halla Cons			1'500'000		178'601.44	
3 Cultura e temps liber	670'450.90		1'033'500		199'946.00	
30 Promoziun dalla cultura	43'667.80		161'000		129'611.15	
34 Sport	526'783.10		772'500		70'334.85	
340 Center da sport e cultura	526'783.10		772'500		70'334.85	
39 Baselgias e capluttas	100'000.00		100'000			
6 Traffic	664'881.70	64'802.40	1'123'800	629'600	465'988.62	121'613.50
61 Vias cantunalas	25'687.00				85'155.85	
62 Vias communalas	639'194.70	64'802.40	1'123'800	629'600	380'832.77	121'613.50
620 Vias communalas	439'394.70	64'802.40	923'800	629'600	334'544.42	121'613.50
622 Survetsch tecnic						
623 Parcadis					46'288.35	
624 Illuminaziun publica	199'800.00		200'000			
7 Ambient e planisaziun	398'762.59	258'000.55	1'350'100	130'000	622'372.91	134'080.45
71 Dismessa e purificaziun dall'aua	114'464.55	258'000.55	810'100	130'000	539'969.43	134'080.45
72 Dismessa da rumians			40'000			
75 Rempars e punts	186'957.80		400'000		82'403.00	
78 Ulteriur schurmetg dalla natira	97'340.24		100'000			
8 Economia	102'343.30	140'191.00	1'107'000	739'500	415'657.74	87'708.95
80 Agricultura	32'790.30		655'000	486'000	49'225.45	
800 Alps e pastiras	32'790.30		655'000	486'000	49'225.45	
81 Forestalesser	67'053.00	140'191.00	170'000	24'000	265'534.61	87'708.95
817 Projects forestals	67'053.00		170'000	24'000	265'534.61	87'708.95
83 Turissem			282'000	229'500	35'437.40	
86 Energia	2'500.00				65'460.28	

Quen dalla circulaziun dils mieds finansials

		Quen 2016	Quen 2015
		frs.	frs.
Recav total dil menaschi		246'145	273'350
Amortisaziun facultad administrativa		567'203	698'516
Amortisaziuns supplementaras		1'987'533	1'708'527
Deposit en finanziaziuns specialas e fundaziun		18'695	0
Prevelaziun ord finanziaziuns specialas e fundaziun		-43'838	-510'923
<i>Cash-flow</i>		2'775'739	2'169'470
<i>Midadas</i>	Debiturs	802'687	-110'001
	Sperditas sin debiturs	0	0
	Activas transitorias	258'950	-188'823
	Crediturs	-843'915	-579'523
	Delcredere	0	0
	Passivas transitorias	877'996	97'629
	Plumbas e sacs da rumien	-3'408	-1'304
Circulaziun dils mieds finansials ord capital da gestiun		1'092'310	-782'022
Circulaziun dils mieds finansials ord activad dil menaschi		3'868'050	1'387'448
<i>Investiziuns</i>	Aczias e participaziuns	2'418	32'885
	Rectificaziun aczias e participaziuns	0	0
	Immobillas	140'000	-96'511
	Facultad administrativa	-1'836'438	-1'882'567
	Contribuziuns d'investiziun	0	0
<i>Desinvestiziuns</i>	Immobillas	0	0
	Taxas da colligiazium	193'233	134'080
	Facultad administrativa	0	0
<i>Contribuziuns da tiazas persunas</i>	Facultad administrativa	269'761	209'322
Circulaziun dils mieds finansials ord investiziuns		-1'231'027	-1'602'791
<i>Concessiun da credit</i>	Finanziaziuns specialas	0	0
	Finanziaziuns specialas	0	0
<i>Reducziuns</i>	Obligaziuns a cuort termin	-2'000'000	-1'000'000
	Obligaziuns a miez e liung termin	-1'500'000	-2'000'000
	Credit d'investiziun	-19'000	-19'000
<i>Augments</i>	Obligaziuns a cuort termin	1'000'000	2'000'000
	Obligaziuns a miez e liung termin	0	2'000'000
	Fondos restonts	32'399	24'668
Circulaziun dils mieds finansials ord finanziaziuns		-2'486'601	1'005'668
Midada dils mieds liquids		150'423	790'327
Mieds liquids	1. da schaner	303'690	-486'637
Mieds liquids	31 da december	454'113	303'690
Augment/reducziun dils mieds liquids		150'423	790'327

Amortisaziuns

Object	Investau brutto	Activau	Investiziuns		Amortisaziuns		Activau
	Entochen ils 31-12-2015	ils 1-1-2016	Expensas	Entradas	ordinarias	supplementaras	ils 31-12-2016
Alalp Magriel	60'100	60'100				60'100	
Canalisaziun Fontanivas	760'224	189'577			21'400		168'177
Canalisaziun Acletta Sid	253'696	59'415	6'800		6'500		59'715
Canalisaziun Clavaniev	87'320	34'220			3'900		30'320
Canalisaziun Clis	56'488	21'988			2'500		19'488
Canalisaziun Mumpé Medel	345'983	240'483			27'100		213'383
Canalisaziun Raveras		24'532			2'800		21'732
Canalisaziun Segnas	186'670	24'931			2'800		22'131
Canalisaziun Via da Scola	96'173	24'091			2'700		21'391
Canalisaziun Via Sursilvana	313'781	313'781					313'781
Canalisaziun Vitg	3'438'795	259'562			40'300		219'262
Canalisaziun Via Sogn Placi			40'491				40'491
Canalisaziun zona da mistregn Plaun da Diras	345'409	253'828			28'600		225'228
Canalisaziun Chischliun/Scaletta	306'271	306'271	22'597	64'768			264'101
Canalisaziun: Taxas da colligiazion				101'402			
Center da sport e cultura (1979/80-93/96)	15'609'754	1'138'562	526'783		178'300	250'000	1'237'045
Embellaziun dil vitg	238'759		43'668			43'668	
Meglieraziun funsila	398'855	342'538	32'790				375'328
Pastiras	450'317	345'156				345'156	
Project integral forestal	15'322'965	236'266		140'191	26'600		69'475
Projects forestals	1'938'439	65'818					65'818
Serenera Disla	593'654	105'610			11'900		93'710
Serenera Madernal	9'713	9'713	30'776		9'700		30'789
Serenera Raveras (1971/73, 1995/98)	13'134'842	409'112			43'000		366'112
Serenera Cavardiras			13'800				13'800
Serenera: Taxas da colligiazion				91'831			
Remplazzament illuminaziun publica			199'800				199'800
Loipa Cadi	25343	25'343				25'343	0
Terren Cuoz-Sut	117'880	117'880					117'880
Ovra Acletta	96'792		2'500			2'500	
Uauls	10'500	808'237				808'237	0
Uor rein d'Acletta (1998/99)	1'880'554	2'403	186'958			189'361	-0
Via da quartier Caschuarz	14'459		231'213				231'213
Via Run	10'800		3'679			3'679	
Vias cantunalas	2'215'324	1'484'852			154'200		1'330'652
Via Sogn Gions	366'874	245'261	31'375	64'802			211'834
Via Lucmagn			25'687				25'687
Via Sogn Placi			173'128				173'128
Contribuziun baselgia claustra S. Martin			100'000			100'000	
Punt e renaturalisaziun Rein a Fontanivas			67'053			67'053	
Tualettas publicas			97'340			97'340	
		7'149'530	1'836'438	462'994	562'300	1'992'437	6'161'471
			1'373'445		2'554'737		

Tschiel aparti sisum la Surselva
Foto: Giusep Caduff-Gadola

Bilanza

		31-12-2016	31-12-2015
		frs.	frs.
1	ACTIVAS		
	Facultad financiera	7'861'449.76	8'911'674.02
10	Mieds liquids	454'113.22	303'690.34
100.00	Cassa	5'022.35	5'491.00
101.00	Schec postal	6'393.19	11'723.16
102.05	UBS: quen current	1'000.96	4'164.41
210.01	Banca Cantunala Grischuna: quen current	435'958.17	267'602.17
210.03	Banca Raiffeisen Cadi: quen current	5'738.55	14'709.60
11	Dabiens	89'304.26	891'991.72
111.00	Cantun: quen current	-773'677.96	-11'664.31
112.00	Debiturs da taglia	244'948.95	293'534.65
115.00	Divers debiturs	602'857.80	599'840.67
119.00	Taglia preliminar	15'175.47	10'280.71
12	Investiziuns	5'905'128.59	6'044'138.26
<i>121</i>	<i>Aczias e participaziuns</i>	<i>4'416'289.00</i>	<i>4'418'707.00</i>
121.01	Ovras Electricas Reinanteriur: 220 aczias	1'371'000.00	1'371'000.00
121.03	Pendicularas Mustér SA: 83 aczias	18'343.00	19'090.00
121.04	Viafier retica: 16 aczias	1.00	1.00
121.05	Matterhorn Gotthard Bahn: 24 aczias	1.00	1.00
121.06	Repower AG: 465 aczias	26'936.00	28'607.00
121.08	Grischelectra: 10 aczias	1.00	1.00
121.09	Ovra Russein SA: 3000 aczias	3'000'000.00	3'000'000.00
121.10	Plazza da golf Sedrun SA: 10 aczias	1.00	1.00
121.50	Banca Raiffeisen Cadi: 1 assegn	1.00	1.00
121.51	Banca Cantunala Grischuna: 40 cert. particip.	1.00	1.00
121.52	Scola da skis e snowboard: 1 assegn	1.00	1.00
121.54	Reka: 3 certificats da participaziun	1.00	1.00
121.55	Sennaria Surselva SA: 79 aczias	1.00	1.00
121.56	Recal SA: 5 aczias	1.00	1.00
<i>123</i>	<i>Immobiliis</i>	<i>1'480'463.20</i>	<i>1'620'463.20</i>
123.01	Terren Sur Gliendas	133'891.10	133'891.10
123.04	Terren Pignola	1'084'281.90	1'084'281.90
123.05	Terren Caschuarz	262'290.20	402'290.20
<i>125</i>	<i>Reservas</i>	<i>8'376.39</i>	<i>4'968.06</i>
125.01	Reserva marcas da rumien	8'376.39	4'968.06
13	Activas transitorias	1'412'903.69	1'671'853.70
130.00	Diversas activas transitorias	1'412'903.69	1'671'853.70

Bilanza

		31-12-2016	31-12-2015
		frs.	frs.
Facultad administrativa		6'161'468.62	7'214'988.28
14	Beins materials	6'161'468.62	7'214'988.28
<i>140</i>	<i>Schischom</i>	<i>117'880.00</i>	<i>117'880.00</i>
140.01	Cuoz-Sut: terren	117'880.00	117'880.00
<i>141</i>	<i>Indrezs da construcziun bassa</i>	<i>4'431'216.11</i>	<i>4'402'516.57</i>
141.01	Canalisaziun Vitg	837'634.83	879'613.73
141.07	Canalisaziun Segnas	22'130.85	24'930.85
141.08	Canalisaziun Raveras	21'732.00	24'532.00
141.09	Canalisaziun zona da mistregn Plaun da Diras	225'228.00	253'828.00
141.10	Canalisaziun Via da Scola	21'391.60	24'091.60
141.11	Serenera Raveras	366'112.23	409'112.23
141.12	Canalisaziun Mumpé Medel	213'382.60	240'482.60
141.13	Serenera Disla	93'709.75	105'609.75
141.16	Canalisaziun Acletta Sid	59'715.00	59'415.00
141.19	Canalisaziun Fontanivas	168'177.25	189'577.25
141.20	Vias cantunalas	1'356'337.75	1'484'850.75
141.50	Canalisaziun Clis	19'488.30	21'988.30
141.51	Canalisaziun Clavaniev	30'319.80	34'219.80
141.54	Via Sogn Gions	211'834.17	245'261.22
141.58	Serenera Madernal	30'788.65	9'712.70
141.60	Uor Acletta	0.00	2'403.48
141.63	Project integral forestal	135'293.23	302'084.23
141.68	Ovra Acletta	0.00	65'460.28
141.69	Loipa Cadi	0.00	25'342.80
141.95	Via da quartier Caschuarz II	231'212.60	0.00
141.96	Via Sogn Placi	173'127.50	0.00
141.97	Illuminaziun publica	199'800.00	0.00
141.99	Serenera Cavardiras	13'800.00	0.00
<i>143</i>	<i>Indrezs da construcziun aulta</i>	<i>1'237'044.26</i>	<i>1'138'561.16</i>
143.06	Center da sport e cultura	1'237'044.26	1'138'561.16
<i>145</i>	<i>Uauls, alps e pastiras</i>	<i>375'328.25</i>	<i>1'556'030.55</i>
145.00	Uauls	0.00	808'236.60
145.01	Pastiras	0.00	345'156.00
145.02	Alp Magriel	0.00	60'100.00
145.04	Meglieraziun funsila	375'328.25	342'537.95
<i>146</i>	<i>Mobillas, maschinas e vehichels</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>
146.06	Maschinas dil menaschi tecnic	0.00	0.00
146.18	Embellaziun	0.00	0.00
Finanziaziuns specialas		282'953.56	450'395.81
18	Contos d'ulivaziun da menaschis communal e fondos	282'953.56	450'395.81
<i>181</i>	<i>Contos d'ulivaziun</i>	<i>282'953.56</i>	<i>450'395.81</i>
181.01	Canalisaziun e serenera	282'953.56	450'395.81
Total activas		14'305'871.94	16'577'058.11

Bilanza

		31-12-2016	31-12-2015
		frs.	frs.
2	PASSIVAS		
	Capital jester	9'523'677.29	12'008'595.98
20	Quens currents	323'208.17	1'167'122.93
200	<i>Crediturs</i>	62'436.92	903'362.08
200.00	<i>Divers crediturs</i>	55'664.15	905'883.43
209.00	Taglia sin plivaleta	6'772.77	-2'521.35
201	<i>Fondos</i>	260'771.25	263'760.85
201.00	Fondos per fossas	243'500.00	246'313.60
201.01	Pauschala globala per susteniment	17'271.25	17'447.25
21	Deivet a cuort termin	1'000'000.00	2'000'000.00
210	<i>Bancas</i>	1'000'000.00	2'000'000.00
210.16	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1'000'000.00	0.00
210.18	PostFinance: emprest	0.00	1'000'000.00
210.19	Banca Raiffeisen Cadi: emprest	0.00	1'000'000.00
22	Deivets a miez e liung termin	7'038'000.00	8'557'000.00
221	<i>Emprests tier bancas</i>	7'000'000.00	8'500'000.00
221.13	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1'000'000.00	1'000'000.00
221.18	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1'000'000.00	1'000'000.00
221.26	UBS: emprest	0.00	1'500'000.00
221.30	Banca Cantunala Grischuna: emprest	1'000'000.00	1'000'000.00
221.33	Banca Raiffeisen Cadi: emprest	1'000'000.00	1'000'000.00
221.38	Banca Raiffeisen Cadi: emprest	1'000'000.00	1'000'000.00
221.39	Postfinance: emprest	2'000'000.00	2'000'000.00
225	<i>Credits d'investiziun</i>	38'000.00	57'000.00
225.06	Halla Cons	38'000.00	57'000.00
23	Legats	28'402.35	28'402.35
233.01	Legat Zambotto	28'402.35	28'402.35
24	Rectificaziuns	35'000.00	35'000.00
240.00	Delcredere	35'000.00	35'000.00
25	Passivas transitorias	1'099'066.77	221'070.70
250.00	Diversas passivas transitorias	1'099'066.77	221'070.70
28	Finanziaziuns specialas	3'524'637.75	3'557'050.58
281	<i>Contos d'ulivaziun da menaschis communalas</i>	50'239.49	31'544.67
281.04	Parcadis	1'504.00	1'504.00
281.05	Dismessa da rumians	48'735.49	30'040.67
288	<i>Prefinanziaziuns</i>	2'156'227.17	2'224'187.45
288.01	Reserva per energias regenerablas	2'156'227.17	2'224'187.45

Bilanza

		31-12-2016	31-12-2015
		frs.	frs.
289	Fondos	1'318'171.09	1'301'318.46
289.01	Schurmetg civil: daner d'acquist	22'795.95	38'342.70
289.03	Cristallas	24'107.65	23'540.20
289.04	Suga «Wyszen»	170'015.13	136'815.13
289.05	Orcan «Vivian»	637'768.95	637'768.95
289.06	Suga «Valentini»	46'928.88	64'296.95
289.09	Casa Sogn Gions	159'064.53	159'064.53
289.10	Cumpra da terren	148'490.00	148'490.00
289.13	Taxas da cumpensaziun per parcadis	109'000.00	93'000.00
29	Capital		
290.00	Capital agen per ils 1-1-16	1'011'411.55	738'061.15
	Surpli entradas	246'145.35	273'350.40
	Capital agen per ils 31-12-16	1'257'556.90	1'011'411.55
	Total passivas	14'305'871.94	16'577'058.11

Pretensiuns ed obligaziuns eventualas

<i>Academia Vivian</i>	63'400.00	63'400.00
Garanzia emprest senza tscheins dallas vischnauncas da Sursassiala (cumpart Mustér)		
<i>Restauraziun dalla baselgia claustrala Sogn Martin</i>	900'000.00	1'000'000.00

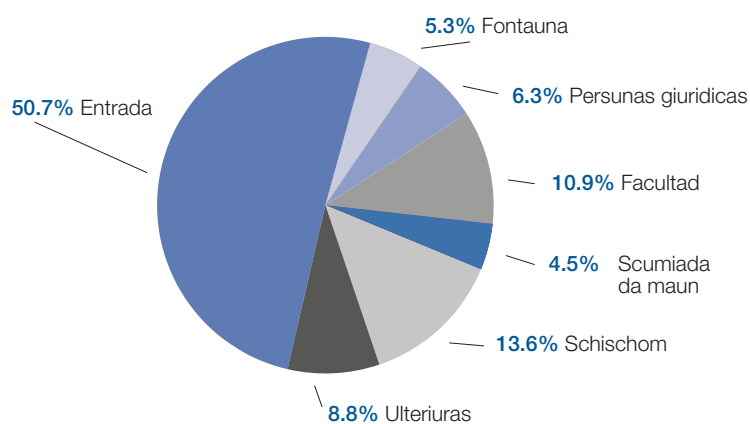
Finanziaziuns specialas

		Expensas	Entradas
		frs.	frs.
710	Canalisaziun e serenera		
	Cuosts da persunal e material	449'515.44	
	Amortisaziuns	203'200.00	
	Scuntraziuns internas	57'553.85	13'980.00
	Taxas da diever		670'498.49
	Conto d'ulivaziun (deficit)		25'790.80
	Total	710'269.29	710'269.29
720	Dismessa da rumians		
	Cuosts da material	361'623.56	
	Conto d'ulivaziun	18'694.82	
	Scuntraziuns internas	52'699.10	0.00
	Taxas fundamentalas		336'884.50
	Taxas per differentas dismissas		46'958.86
	Contribuziun Regiun Surselva		49'174.12
	Total	433'017.48	433'017.48

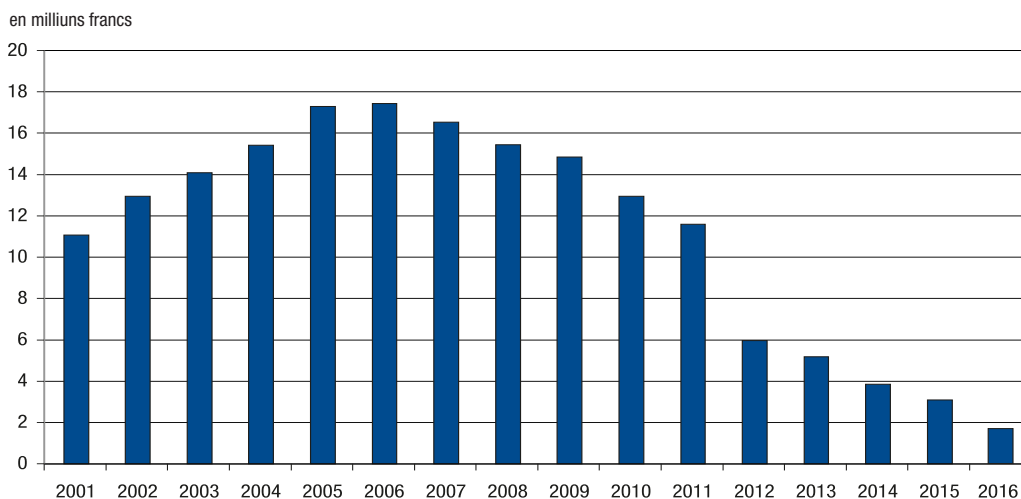
Entradas da taglia

Specificaziun	Quen 2016 frs.	Preventiv 2016 frs.	Quen 2015 frs.
Taglia sin entrada personas naturalas	3'244'504	3'300'000	3'250'413
Taglia sin facultad personas naturalas	700'099	500'000	559'576
Taglia personas giuridicas	401'261	420'000	502'972
Taglia alla fontauna	338'358	200'000	273'390
Taglia sin cumpensaziun da capital	95'302	90'000	74'572
Taglia sin liquidaziun	1'586	0	0
Taglia sin schischom	867'532	820'000	838'110
Taglia sin gudogn da schischom	90'624	50'000	88'591
Taglia sin scumiada da maun	285'117	250'000	311'686
Taglia sin ierta	362'633	40'000	68'713
Taglia sin donaziun	2'457	0	1'124
Taglia da tgauns	10'560	9'000	9'410
Taglia penala	410	0	5'702
Total	6'400'441	5'679'000	5'984'258

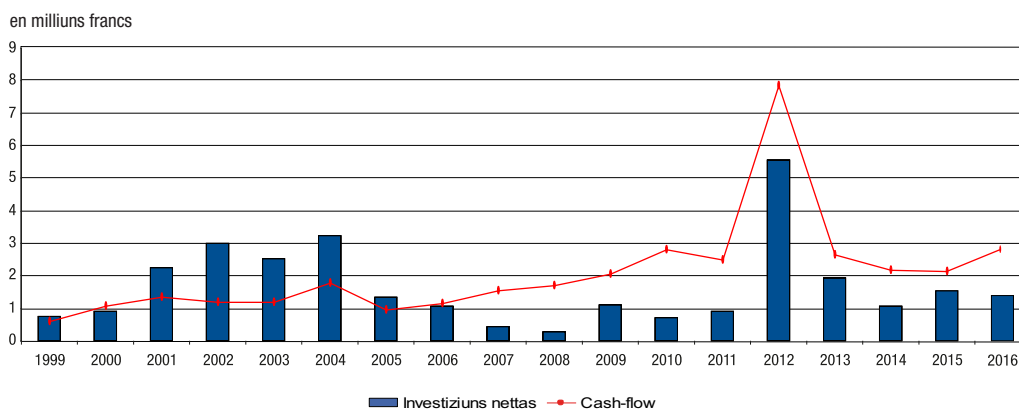
Taglias

Deivet netto

Cash-flow

Center da sport e cultura

Quen current

	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.	Expensas frs.	Entradas frs.
Administraziun	644'489.08	387'459.20	596'100.00	354'000.00	659'676.87	400.40
Restauraziun	280'334.77	183'906.80	233'200.00	177'000.00	95'571.57	172'392.50
Hallas, stabiliments	347'300.98	637'596.05	328'460.00	558'000.00	217'836.09	549'544.40
Indrezs ordadora	156'054.79	110'615.20	106'620.00	95'000.00	23'931.01	94'194.45
Plazza da glatsch	145'102.10	41'262.00	85'620.00	41'000.00	34'940.56	42'112.00
Total expensas	1'573'281.72		1'350'000.00		1'031'956.10	
Total entradas		1'360'839.25		1'225'000.00		858'643.75
Sperdita		212'442.47		125'000.00		173'312.35

Bilanza

		31-12-2016 frs.	31-12-2015 frs.
1	ACTIVAS		
	Facultad finanziaria	57'731.16	109'096.71
10	Mieds liquids	39'241.11	75'214.46
100	Cassa	6'264.20	4'589.70
102	Bancas	32'976.91	70'624.76
11	Dabiens	11'134.05	25'133.80
115	Debiturs	11'134.05	25'133.80
12	Investiziuns	7'350.00	7'500.00
125	Reservas	7'350.00	7'500.00
13	Activas transitorias	-	1'242.45
130	Activas transitorias	-	1'242.45
	Facultad administrativa	6.00	6.00
14	Beins materials	6.00	6.00
146	Mobilias, maschinas e vehichels	6.00	6.00
	Total	57'731.16	109'096.71
2	PASSIVAS		
	Capital jester	57'731.16	109'096.71
20	Quens currents	2'967.25	77'129.59
200	Crediturs	2'967.25	77'129.59
22	Deivets a miez e liung termin	-20'189.15	31'967.12
221	Emprests	-20'189.15	31'967.12
25	Passivas transitorias	74'953.06	-
250	Passivas transitorias	74'953.06	-
	Total	57'731.16	109'096.71

Rapport dalla cumissiun da gestiun

Conform ad art. 54 dalla constituziun communal e dil regulativ per la cumissiun da gestiun sco era se-basond sin la lescha da finanzas dil cantun Grischun ha la cumissiun da gestiun examinau l'administraziun communal e il menaschi finanziel. Las sedutas han giu liug per part ensemen cun la suprastanza communal e ils revisurs externs. La revisiun tecnica ei succedida entras Confidar fiduziaria SA (Gion Friberg e Martin Caduff).

La cumissiun ha repassau ina vasta documentaziun sco ils protocols dallas autoritads communalas e controllau las activitads dall'administraziun, ils differents quens e la bilanza, cumpriu la cassa e la contabilitad sco era il quen da menaschi dil Center da sport e cultura.

Per il quen ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nossa funcziun ei da controllar el e da dar giu nies pareri.

Nossas examinaziuns ein succedidas conform als principis da revisiun. Tenor quels ei l'examinaziun da planisar e d'exequir aschia, che munconzas essenzialas el quen annual san vegnir eruidas cun segirtad sufficienta. Nus havein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual cun agid d'analisi e retschercas sin basa d'emprovas da controlla. Nus essan dil meini, che nossas controllas fuormien ina basa sufficienta per nies pareri.

Sin fundament dallas examinaziuns fatgas savein nus constatar ch'il quen current, il quen d'investiziun e la bilanza correspundan alla contabilitad e che quella ei menada conform allas prescripziuns vertentas. La cumissiun constatescha che la suprastanza communal, ils officials ed ils emploiai administreschan cun quita e bien senn da responsabladad il menaschi communal.

Propostas

Sin fundament dallas controllas e dall'examinaziun dil quen e dils fatgs administrativs propona la cumissiun da gestiun al cussegi da vischnaunca da:

1. approbar il rapport da gestiun 2016;
2. approbar il quen 2016;
3. suttametter il quen 2016 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal;
4. dar scarica alla suprastanza communal, a tuts officials ed als collaboraturs communal e dil Center da sport e cultura;
5. admetter in cordial engraziament alla suprastanza, als officials, als collaboraturs communal e dil Center da sport e cultura.

Cumissiun da gestiun
Beat Hosang, president
Manfred Caviezel
Toni Huonder

Disentis/Mustér, mars 2017

Vesta giu da Pazzola

Autoritads communalas 2016

Suprastonza communal

President communal; administraziun,
finanzas ed economia *Francesstg Cajacob*
Substitut *Roger Tuor*

Vicepresident; ambient e segirtad publica
Roger Tuor
Substitut *Iso Mazzetta*

Scolaziun, cultura e sport
Madlen Deflorin-Spescha
Substitut *Francesstg Cajacob*

Sanadad, forestalesser ed agricultura
Cecilia Maissen-Desax
Substitut *Madlen Deflorin-Spescha*

Baghegiar ed infrastrucutra
Iso Mazzetta
Substitut *Cecilia Maissen-Desax*

Cussegl da vischnaunca

President *Livio Zanetti*
Vicepresident *Christoph Berger*
Actuar *Ervin Maissen*

Armin Berther, Adrian Bigliel, Silvio Candinas (entochen ils 31-05), Adrian Deflorin, Edgar Durschei, Rita Huonder-Tenner, Wendelin Jacomet, Jordana Lozza-Desax, Armin Manetsch, Flavio Murer, Adrian Pally, Alfred Spescha, Rico Tuor

Cumission da gestiun

President *Beat Hosang*
Manfred Caviezel, Toni Huonder

Administraziun communal

Canzlist communal *Andri Hendry*
Uffeci da taglia/vicencanzlist *Romeo Schmed*
Secretariat/Cassa da compensaziun/uffeci da lavur/
controlla da habitonts *Ursin Flepp, Andrea Hosang*
Contabilitad *Gian Carlo Albin*
Emprendistas *Sandra Cajacob (entochen ils 30-06),
Fiona Cavegn, Fabiana Jacomet (naven dils 01-07)*

Survetschs technics/uffeci da baghegiar

Menader *Ervin Maissen*
Assistenda dalla direcziun *Ludivina Petridis-Riedi*

Survigilader dalla serenera *Aluis Cabernard*

Menaschi tecnic

Menader menaschi tecnic e selvicultur
Simon Cathomen
*Pascal Albin (01-05 entochen ils 31-10), Simon Beer,
Ignaz Bisquolm, Ignaz Flepp, David Krummenacher
(naven dils 01-04), Mario Lombris, Roger Lutz, Linus
Manetsch, Sep Antoni Schuoler, Tobias Schuster
(entochen ils 30-06)*
Emprendists *Silvan Cathomen (entochen ils 30-06),
Pirmin Lombris, Tobias Schuster (naven dils 01-07)*

Manteniment edifecis communalas

Scola vitg *Gion Zazzi e Corina Zazzi-Giger*
Casa communal *Carmelina Pöhl-Levy*
Scola Segnas *Helen Lutz-Riedweg*

Center da sport e cultura

Cumission da menaschi
President *Roger Tuor*
*Antonino Di Bella, Fabian Manetsch, Alexi Monn,
Alfons Quinter*

Menaschi

Cau *Herbert Schmelzer*
Manteniment *Edi Huonder, Evelina Monn, Albert
Sgier, Madleina Spescha-Heini*
Caffetaria *Cornelia Bearth, Gisela Bernsteiner, Pau-
la Jacomet-Deplazes (naven dils 01-08), Helena
Manetsch-Papôt (entochen ils 31-03), Silke Noack
(naven dils 01-03 entochen ils 15-06), Carmen Pfister
(naven dils 01-03), Jolanda Zanin-Monn (entochen ils
29-02)*

Scolaresser

Cussegl da scola
President *Simon Bergamin*
*Madlen Deflorin-Spescha, Ulrike Lechmann-
Krabacher, Arnold Flepp (sco representant dalla vi-
schnaunca da Medel), Giusep Simonet, Manuela
Venzin-Zazzi*

Meinascola

*Kai Hinrichsen (entochen ils 31-07), Roger Tuor (na-
ven dils 01-08)*

Persunal d'instrucziun

Scoletta
Pia Condrau-Schuoler, Petra Pally

Scola primara

*Michel Andriuet, Bruno Flepp, Yvonne Flepp-Venzin,
Sabrina Sgier, Gion Tenner, Roger Tuor*

Scola reala

Kai Hinrichsen (naven dils 01-08), Aluis Hosang, Marcus Munsch (entochen ils 31-07), Fabian Tschuor

Scola secundara

Christoph Berger, Adrian Pally, Gabriel Venzin-Marty

Pedagoga curativa

Olinda Hosang, Stefania Ritter

Scola da tenercasa e textil

Irena Flepp-Sac, Catarina Steger

Ductrina

Corina Defuns-Casaulta, Olinda Hosang-Tschalèr, Aluis Hosang, Sabrina Sgier, Gion Tenner

Miedis da scola

dr. Marcus Huonder, dr. Thomas Lechmann, dr. Stephan Schönle

Miedia-dentista

dr. med. dent. Petra Tuor Hinrichsen

Biblioteca populara Disentis/Mustér e contuorn

Menadra Christina Bischof-Häfelì

Bibliotecaras

Madleina Caminada-Degonda, Elvira Deplazes-Bearth, Ulrike Lechmann-Krabacher, Susanna Venzin-Giger, Manuela Venzin-Zazzi

Cumissium

Christina Bischof-Häfelì, Madlen Deflorin-Spescha, Kai Hinrichsen, Vigeli Jacomet, Simona Simonet-Vescovi

Cumissium da baghegiar

President Iso Mazzetta, Simon Bisquolm, Corsin Bundi, Dario Manetsch, Ronny Zanin

PUNTREIS Center da sanadad SA

President Peter Binz

Baseli Berther, Alice Deragisch, Clau Giusep Flepp, Hans Huonder, Cecilia Maissen-Desax

Fundaziun PUNTREIS

President Clemens Berther

Karin Bär (entochen ils 30-04), Arno Berther, Carmelia Bundi-Jacomet, Peter Huessy (naven dils 18-05), Marlis Venzin-Spescha, Livio Zanetti

Cumissium Premi Desertina

*Presidenta Madlen Deflorin-Spescha
2 commembers (vacant)*

Schigentera solara da gliet Cadi

Iso Mazzetta, Roger Tuor

Pumpiers Sursassiala

Suprastonza

Presidenta Esther Koch

Vicepresident Renato Decurtins

Roger Tuor

Cumandant Gion Tenner

Stab da catastofas (responsabel/substitut)

President Francestg Cajacob (Roger Tuor)

Simon Cathomen (Simon Beer), Alexi Dermon (Toni Dermon), Andri Hendry (Romeo Schmed), Ervin Maissen (Roger Lutz), Gion Tenner (Fredy Caminada)

Archiv communal

Gion Tenner, Alexi Loretz (fotografias)

Uffeci funsil Cadi

Menader Marcel Soliva

Substitut Martin Monn

Nossas senioras e nos seniors (stan 31-12-2016)

Schmed-Monn Giuseppa, Funs, 07-07-1914
Desax Mathilda, PUNTREIS, 25-07-1914

Maissen-Durschei Christina, Segnas, 25-07-1918

Deflorin-Huonder Felizia, Cons, 09-04-1920
Carigiet-Halter Maria Rosalia, Vitg, 01-10-1920

Steger-Columberg Mengia, Cavardiras, 05-06-1921
Knüsel Kaspar, PUNTREIS, 14-09-1921

Geissmann-Klöti Annemarie, PUNTREIS, 22-04-1922
Fry-Manetsch Battesta, PUNTREIS, 26-04-1922
Fry-Desax Julia, Peisel, 25-08-1922
Simonet-Flepp Leci, Casa S. Giusep Cumpadials,
25-10-1922

Albin-Manetsch Culastica, PUNTREIS, 24-01-1924
Furger Alphons, Davos-Mustér, 02-03-1924
Quinter-Riedi Luzia, Segnas, 03-07-1924
Manetsch-Spescha Rosina, Segnas, 04-07-1924
Frater Cavegn Leci, Claustra, 03-11-1924

Huonder-Fry Anna, PUNTREIS, 22-02-1925
Dermon-Deflorin Elisabeth, Disla, 11-05-1925
Schuoler-Deragisch Elisabeth, Davos-Mustér,
03-10-1925
Stagnoli-Simonet Maria, Gonda, 06-12-1925

Desax-Derungs Josefina, Sogn Gions, 10-01-1926
Fry-Tuor Amalia, PUNTREIS, 24-01-1926
Affolter Felicie, Clavaniev 22-02-1926
Arpagaus-Lutz Maria, Latis, 22-03-1926
Manetsch-Thomann Catrina, PUNTREIS, 24-03-1926
Gugler-Jacomet Maria Pia, Dulezi, 31-05-1926
Flepp-Manetsch Cecilia, PUNTREIS, 08-10-1926
Simonet-Flepp Rosa, Casa S. Giusep Cumpadials,
27-11-1926
Giger-Fry Giusepa, PUNTREIS, 16-12-1926
Bisquolm-Schmed Maria, Da Casa Val Lumnezia,
21-12-1926

Fasnacht-Loosli Anita, Casa S. Martin Trun,
02-01-1927
Bundi-Derungs Pius, Sogn Gions, 17-02-1927
Levy-Thomann Josefina, Dulezi, 26-04-1927
Lechmann-Senn Rudolfin, Vitg, 04-05-1927
Willi Viktor, Disentiserhof, 25-06-1927
Monn-Maissen Franzisca, PUNTREIS, 31-08-1927
Arpagaus Moritz, Casa S. Giusep Cumpadials,
09-09-1927
Huonder-Tenner Giuliana, PUNTREIS, 20-11-1927

Andriuet-Simonet Julia, Rieven, 31-01-1928
Lutz Mathilda, PUNTREIS, 14-03-1928
Manetsch-Deflorin Julia, PUNTREIS, 25-08-1928

Flepp-Manetsch Sigisbert, Clavaniev, 04-09-1928
Maissen Luzia, Segnas, 12-12-1928
Tenner Clotilda, Acla da Fontauna, 12-01-1929
Huonder-Manetsch Anna, Latis, 17-02-1929
Kreiliger-Meyer Louise, Dulezi, 20-03-1929
Frater sec. Teigesser Giacomo Jakob, Claustra,
15-04-1929
Huonder Amanda, Acletta, 02-05-1929
Huonder-Bigliel Casper, PUNTREIS, 28-07-1929
Berther-Durschei Albert, Segnas, 30-09-1929

Tönz-Albin Barla, Mumpé Tujetsch, 07-01-1930
Schuoler-Petschen Julia, PUNTREIS, 12-03-1930
Duff-Caminada Elisabeth, Sogn Gions, 31-03-1930
Maissen-Manetsch Martin, PUNTREIS, 16-04-1930
Manetsch Anna, Gonda, 19-04-1930
Hendry-Gadola Richard, Vitg, 29-04-1930
Sur Wenzin Pius, Segnas, 01-06-1930
Decurtins-Manetsch Maria, Vitg, 21-06-1930
Gerth-Tschalèr Antonia, Sontget, 21-07-1930
Curschellas-Niggli Caspar, Chischliun, 13-08-1930
Schmed-Manetsch Barla, PUNTREIS, 01-10-1930
Deflorin-Wenzin Giusepa, Acletta, 26-10-1930
Huonder-Jacomet Ernst, PUNTREIS, 23-11-1930
Albin-Flepp Ottilia, PUNTREIS, 19-12-1930

Gräser-Masshardt Hansrudolf, Acletta, 09-01-1931
Riedi-Columberg Antonia, Disla, 02-02-1931
Hartung-Haser Helmuth, Carcarola, 26-02-1931
Maissen-Manetsch Johanna, PUNTREIS,
25-03-1931
Manetsch-Spescha Anna, Segnas, 10-04-1931
Gräser-Masshardt Rosmarie, Acletta, 17-04-1931
Casanova-Jacomet Maria, Acla da Fontauna,
12-05-1931
Deflorin-Loretz Balzer, PUNTREIS, 26-06-1931
Simonet-Beeli Sep, Mumpé Medel, 20-08-1931
Gerth-Tschalèr Franz, Sontget, 11-09-1931
Flepp-Manetsch Josefina, Dulezi, 20-09-1931
Pfenninger Werner, PUNTREIS, 05-11-1931
Condrau-Hendry Alexandra, Sontget, 14-12-1931

Manetsch Sofia, Funs-Dado, 24-01-1932
Sac-Schmed Barla Catrina, Latis, 06-02-1932
Giger-Fry Tresa, Latis, 21-02-1932
Bach-Sacchi Fritz, Raveras, 07-03-1932
Pally-Monn Marcellina, Latis, 26-04-1932
Bigliel-Flepp Imelda, Disla, 08-05-1932
Tenner-Schnoz Felicia, Funs, 09-06-1932
Lutz Rosina, Casa S. Giusep Cumpadials, 02-07-1932
Spescha-Imhof Frieda, Davos-Mustér, 08-07-1932
Coray-Truog Ursula, Cons-Sut, 17-08-1932
Jacomet-Schwarz Leo, Peisel, 07-09-1932
Sialm-Pally Serafina, Segnas, 12-09-1932
Flepp-Venzin Tresa, Clavaniev, 16-09-1932
Decurtins-Huonder Basilissa, Dulezi, 24-09-1932
Schmed-Durschei Giusep, Cons-Su, 29-10-1932
Flepp-Caduff Cecilia, Clavaniev, 02-12-1932
Huonder-Huonder Adelheid, Cons, 12-12-1932

- Gadola-Goldmann Marili*, Latis, 31-01-1933
Huonder-Bigliel Hildegard, PUNTREIS, 06-03-1933
Deflorin-Casanova Giuseppe, Faltscharidas, 10-03-1933
Berther-Durschei Rita, Segnas, 13-03-1933
Casanova-Jacommet Martin, Acla da Fontauna, 02-04-1933
Duff-Mathiuët Christian, Pardomat, 08-04-1933
Tenner-Schnoz Battesta, Segnas, 11-05-1933
Columberg-Gadola Pius, Cavardiras, 01-06-1933
Coray-Truog Mathias, Cons-Sut, 07-06-1933
Orlik-Bigliel Georg, Disla, 22-06-1933
Maissen-Deflorin Irena, Segnas, 27-06-1933
Wenzin Placi, Acletta, 27-06-1933
Deragisch Felix, Clavaniev, 01-07-1933
Flepp-Hollenstein Alexi, Gonda, 30-07-1933
Schnoz-Alig Oscar, Dulezi, 24-09-1933
Giger Helena, Sogn Gions, 08-10-1933
Caduff-Flepp Robert, Clavaniev, 01-12-1933
Jacommet-Deflorin Lucia, Mumpé Medel, 13-12-1933
- Flepp-Camenisch Florentina*, Raveras, 27-04-1934
Jacommet-Cathomas Lucas, Clavaniev, 06-08-1934
Bloch-de Castelberg Helena, Scaletta, 17-08-1934
Orlik-Bigliel Luisa, Disla, 17-09-1934
Flepp Augustina, Clavaniev, 12-10-1934
Sur Bearth Martin, Latis, 12-11-1934
- Deflorin-Cavegn Guido*, Vitg, 25-01-1935
Huonder-Jacommet Luzia, Gonda, 18-04-1935
Candinas-Schneider Verena, Dulezi, 29-04-1935
Schnoz-Pally Maria, Buretsch, 04-05-1935
Gadola-Seglio Mario, Dulezi, 27-05-1935
Flepp-Hollenstein Anna, Gonda, 07-06-1935
Durschei-Casanova Anna, Cons-Sut, 22-06-1935
Duff-Capaul Rosa, Pardomat, 10-08-1935
Cathomen Linus, Vitg, 22-08-1935
Durschei Placi, Cons, 27-08-1935
Schuoler-Manetsch Tresa, Dulezi, 10-10-1935
Duff-Deflorin Tresa, Cons-Su, 17-10-1935
Schnoz-Deflorin Lucas, PUNTREIS, 22-11-1935
- Lutz-Simmen Christian*, Faltscharidas, 28-01-1936
Huonder-Casanova Heinrich, Cons, 10-04-1936
Huonder-Simonet Leo, Cons, 10-04-1936
Manetsch-Schwitter Frieda, Dulezi, 29-04-1936
Seglio Adriano, PUNTREIS, 06-05-1936
Manetsch-Schwitter Hans, Dulezi, 23-05-1936
Sialm-Pally Leci, Segnas, 10-06-1936
Mathiuët-Giger Alexi, Cavardiras, 02-07-1936
Gienal-Sac Paul, Latis, 25-07-1936
Durschei-Manetsch Battesta, Segnas, 13-08-1936
Deragisch-Desax Giuseppe, Raveras, 21-09-1936
Deflorin-Schuoler Bistgaun, Dulezi, 29-09-1936
Lutz-Castelberg Rita, Disla, 16-10-1936
Cathomen-Manetsch Amalia, Vitg, 05-11-1936
Genelin-Foppa Franzisca, Acletta, 18-11-1936
- Levy Christian*, Carcarola, 18-02-1937
Häfliger-Millane Urs, Acletta, 26-02-1937
- Fontana José*, Acletta, 29-03-1937
Gadola-Seglio Maria Renata, Dulezi, 01-04-1937
Capaul-Caduff Giuseppe, Scaletta, 18-04-1937
Sialm-Furrer Alexi, Dulezi, 06-05-1937
Bearth Theresa, Latis, 14-05-1937
Kiener-Flepp Gérard, Clavaniev, 15-05-1937
Hendry-Gadola Imelda, Vitg, 06-07-1937
Schuoler-Manetsch Pius, Dulezi, 09-07-1937
Maissen-Studer Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 10-07-1937
Deflorin-Zazzi Alois, Cons, 16-08-1937
Desax-Cavegn Margrit, Dulezi, 16-09-1937
Lutz-Levy Adelbert, Disla, 31-10-1937
Zazzi-Hermann Martha, Cuoz-Sut, 17-11-1937
Flury-Valier Rico, Acletta, 25-11-1937
Duff-Capaul Felici, PUNTREIS, 30-11-1937
Levy-Pelican Philippina, Mumpé Medel, 13-12-1937
Bach-Sacchi Franziska, Raveras, 28-12-1937
- Sialm-Schwarz Christian*, Chischliun, 09-02-1938
Schmed-Bearth Norbert, Sogn Gions, 02-03-1938
Huonder-Lutz Battesta, Segnas, 10-03-1938
Hosang-Flepp Giuseppa, Cons-Su, 16-05-1938
Deflorin Gion Antoni, Segnas, 12-06-1938
Lechmann-Senn Esther, Vitg, 21-06-1938
Eigel-Achermann Anton, Acletta, 28-07-1938
Rachow Peter, Acletta, 28-07-1938
Lutz-Flury Battesta, Carcarola, 25-08-1938
Wetter-Jacommet Sep, Raveras, 10-09-1938
Schmed-Durschei Luzia, Cons-Su, 01-10-1938
Huonder-Derungs Magdalena, Clavaniev, 03-10-1938
Quinter-Schwarz Martin, Funs, 11-11-1938
Monn-Andreoli Rosina, Vitg, 23-11-1938
Wittmann-Tonsor Werner, Acletta, 30-12-1938
- Albin-Seglio Lucia*, Scaletta, 20-02-1939
Goldmann-Schwitter Katharina, Vitg, 27-02-1939
Zazzi-Hermann Leci, Cuoz-Sut, 05-03-1939
Durschei Irma, Segnas, 25-03-1939
Lutz-Flury Irena, Carcarola, 28-03-1939
Pally-Frezza Victoria, Vitg, 30-03-1939
Wenzin-Solari Venanzi, Raveras, 30-03-1939
Bearth-Flepp Lothar, Disla, 20-04-1939
Wittmann-Tonsor Karin, Acletta, 17-05-1939
Deplazes-Maissen Giuseppe, Raveras, 09-06-1939
Gienal-Sac Lucrezia, Latis, 29-07-1939
Deflorin-Casanova Luzia, Faltscharidas, 31-07-1939
Steinacher Erika, Sontget, 15-08-1939
Lutz-Levy Maria, Disla, 12-09-1939
Schmed-Bearth Clara, Sogn Gions, 10-10-1939
- Schnoz-Schmed Erica*, Dulezi, 08-01-1940
Sac-Pfranger Willi, Funs, 22-01-1940
de Castelberg Anna Marie, Scaletta, 26-01-1940
Columberg-Gadola Marcella, Cons, 26-02-1940
Sialm Ursulina, Segnas, 19-03-1940
Quinter-Schwarz Antoniette, Funs, 25-04-1940
Deflorin-Loretz Claudia, Funs, 06-05-1940
Schnoz-Gerig Christian, Cuoz-Sut, 02-06-1940

Huonder-Simonet Tresa, Vitg, 06-06-1940
Kägi Gottlieb, Caprau, 18-06-1940
Tenner-Schnoz Clotilda, Segnas, 19-06-1940
Decurtins-Caminada Monica, Cons, 23-06-1940
Gadola Laurenzia, Vitg, 17-07-1940
Dermon-Deflorin Felici, Sogn Gions, 09-09-1940
Manetsch-Jacomet Catrina, Cons, 27-09-1940
Flury Gion Michael, Buretsch, 29-09-1940
Cavegn-Sac Silvia, Funs, 08-10-1940
Bearth-Flepp Verena, Disla, 18-10-1940
Lutz Leo, Vitg, 21-10-1940
Schnoz-Deflorin Imelda, Cuoz, 02-11-1940
Deplazes-Maissen Emma, Raveras, 05-11-1940
Baschieri-Martellozzo Bruno, Faltscharidas, 20-11-1940
Jacomet-Schwarz Sylvia, Peisel, 06-12-1940
Jacomet-Hitz Linus, Segnas, 31-12-1940

Cajacob-Caminada Anton, Raveras, 05-01-1941
Steger-Schatz Claudia, Davos-Mustér, 07-01-1941
Schwarz Valentin, Clavaniev, 13-01-1941
Manetsch-Derungs Rita, Vitg, 12-02-1941
Jucker Walter, Acletta, 28-03-1941
Eigel-Achermann Heidi, Acletta, 14-04-1941
Giger-Flepp Ignaz, Segnas, 19-05-1941
Hirt Ursula, Vitg, 27-05-1941
Durschei-Monn Erwin, Cons, 30-05-1941
Bearth-Lutz Lui (Ludwig), Faltscharidas, 23-06-1941
Frater Bosshard Magnus, Claustra, 23-06-1941
Steger-Schatz Dionys, Davos-Mustér, 30-06-1941
Schmed-Manetsch Alfred, Cons, 04-07-1941
Petschen-Borges Fritz, Acla da Fontauna, 13-07-1941
Capaul-Caduff Astrit, Scaletta, 19-07-1941
Desax-Sain Riccardo, Cons, 22-07-1941
Deflorin-Gilli Ugo, Vitg, 29-07-1941
Bearth-Lutz Tina (Rosa), Faltscharidas, 30-07-1941
Manetsch-Camadini Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 11-08-1941
Degonda-Cantieni Oskar, Acla da Fontauna, 19-09-1941
Columberg-Nay Dumeni, Chischliun, 07-10-1941
Häfliger-Millane Anita, Acletta, 16-10-1941
Flepp Luzia, Dulezi, 21-10-1941
Deflorin-Cavegn Antonia, Vitg, 23-10-1941
Columberg-Gadola Rita, Cavardiras, 04-11-1941
Deflorin-Rainolter Edwin, Cuoz, 04-11-1941
Lutz-Micheli Alfred, Raveras, 06-11-1941
Giossi-Bonadurer Gieri, Caschuarz, 19-11-1941
Stösser Maria Albertina, Raveras, 18-12-1941
Giger Clementina, Vitg, 27-12-1941

Schuoler-Suter Felici, Clavaniev, 11-01-1942
Deflorin-Bisquolm Felici, Faltscharidas, 14-01-1942
Wetter-Jacomet Ursulina, Raveras, 28-01-1942
Kiener-Flepp Stefania, Clavaniev, 31-01-1942
Dermon-Rytz Alexi, Latis, 01-02-1942
Mathiuet-Giger Martina, Cavardiras, 03-02-1942
Genelin Maria, PUNTREIS, 22-02-1942
avat em. Schönbächler Daniel, Claustra, 31-03-1942

Deflorin-Venzin Isidor, Carcarola, 02-04-1942
Bundi-Loretz Gieri, Funs, 25-04-1942
Tuor Cyrill, Dulezi, 12-05-1942
Lutz-Stiefenhofer Marlise, Vitg, 02-06-1942
Albin-Bisquolm Antonia, Vitg, 19-06-1942
Beirne Peter, Disentiserhof, 20-06-1942
Durschei-Monn Ursalina, Vitg, 22-06-1942
Maissen-Tomaschett Gregori, Acletta, 05-07-1942
Gienal-Caviezel Otto, Latis, 03-08-1942
Bisquolm-Reedy Norbert, Sontget, 18-08-1942
Cavegn-Sac Meinrad, Funs, 20-08-1942
Deflorin-Sac Imelda, Vitg, 22-08-1942
Manetsch-Schmed Rosmaria, Dulezi, 07-09-1942
Müller Susy, Mumpé Tujetsch, 10-09-1942
Schmed Maria Therese, Casa S. Giusep Cumpadials, 24-09-1942
Loretz Alexi, Segnas, 26-09-1942
Vincenz-Baselgia Silvio, Cons-Sut, 29-09-1942
Levy-Beck Battista, Cavardiras, 16-10-1942
Wetzel-Carvalho Darci, Faltscharidas, 12-12-1942
Caminada Mariuschla, Gonda, 29-12-1942

Nos defuncts

2016 han 27 (18) convischin(a)s terminau lur viadi ter-rester.

Caminada Giusep, PUNTREIS, 11-12-1924 – 02-01-2016
Durschei Pia, Buretsch, 31-12-1956 – 08-01-2016
Giger-Vincenz Anita, Acletta/Cuera, 18-04-1936 – 20-01-2016
Giger Rosa, PUNTREIS, 12-02-1929 – 27-01-2016
Deragisch-Petschen Anton, PUNTREIS, 14-11-1919 – 10-02-2016
Manetsch Giachen Martin, Segnas, 17-01-1960 – 12-02-2016
Columberg-Lutz Anna, PUNTREIS, 31-12-1918 – 25-03-2016
Keller Robyn Eymie, 06-04-2016 – 07-04-2016
Deflorin-Levy Valentina, PUNTREIS, 18-11-1930 – 07-04-2016
Pader Dudli Athanasius, Claustra, 29-10-1943 – 02-05-2016
Lombris-Manetsch Rest Antoni, PUNTREIS, 13-12-1921 – 22-05-2016
Levy Otto, Disla, 02-08-1952 – 31-05-2016
Jacomet Alfred, PUNTREIS, 01-07-1934 – 05-06-2016
Pader Drack Basil, Claustra, 18-10-1920 – 15-06-2016
Schnoz-Manetsch Bonavitus, Cons, 24-01-1937 – 15-07-2016
Gähwiler Eugen, Funs, 22-07-1953 – 20-07-2016

Langini Maria, PUNTREIS,
12-09-1919 – 06-08-2016
Landsberger Lore Emma, Disentiserhof,
28-04-1923 – 08-08-2016
Deflorin-Deflorin Benedict, PUNTREIS,
21-03-1924 – 28-08-2016
Spescha-Imhof Leonard, Davos-Mustér,
11-03-1932 – 18-09-2016
Riedi-Columberg Giachen, Disla,
17-09-1925 – 19-09-2016
Riedi Stiafen, Segnas,
25-12-1930 – 20-09-2016
Berther-Jacomet Franzisca, PUNTREIS,
30-01-1922 – 24-09-2016
Flepp-Camenisch Fidel, Raveras,
24-10-1934 – 05-10-2016
Pally Franziska, PUNTREIS,
30-05-1922 – 27-11-2016
Maissen-Deflorin Margretha, PUNTREIS,
07-02-1931 – 18-12-2016

Buca domiciliada denton satrada a Mustér
Arpagaus-Cadurisch Brigitta, PUNTREIS,
04-04-1917 – 11-11-2016

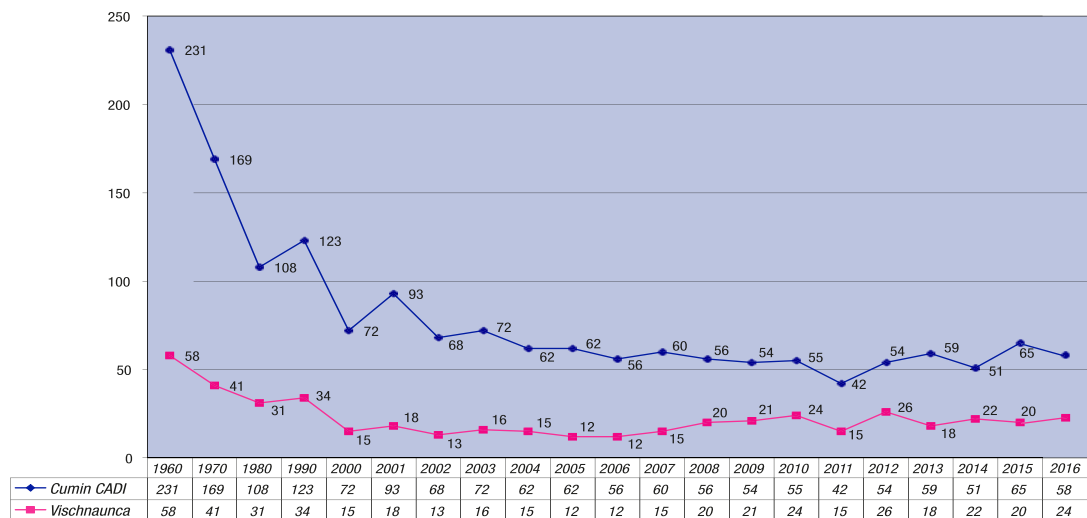
Naschientschas

Egl onn 2016 havein nus registrau 24 (20)
naschientschas.

Lopes Campos Santiago, 15-01-2016
affon da Hélder Manuel Rodrigues Campos e Silvia
Raquel Caldeira Lopes
Demont Joel Dominic, 19-01-2016
affon da Simon e Simona Demont naschida Tschuor
Giger Salomo, 29-02-2016
affon da Flavio e Rosangela Giger naschida Klaiss
Flepp Paula, 01-03-2016
affon da Manuel e Claudia Flepp naschida Wieland
Dantes Pereira Mateus, 16-03-2016
affon da Tiago Manuel Azevedo Pereira ed Ana
Margarida da Silva Dantas

Travassos Cavaleiro Leticia, 24-03-2016
affon da Daniel Filipe Travassos Cavaleiro e Sara
Virgília Gonçalves Macedo
Keller Robyn Eymie, 06-04-2016
affon da Roger Keller ed Andrea Tschuor
Manetsch Julia, 09-04-2016
affon da Fabian Manetsch e Manuela Dermon
Jacomet Lorena Mara, 06-05-2016
affon da Hubertus e Luzia Jacomet naschida Frey
Müller Rhea, 21-05-2016
affon dad Armin Manetsch e Priska Müller
Carvalho Azevedo Margarida, 27-05-2016
affon dad António Fernando da Silva Azevedo e
Marisa Figueiredo Carvalho
Sabbadini Eliano, 12-06-2016
affon da Martino e Fabiana Sabbadini naschida Bass
Vögtli Livio, 10-07-2016
affon dad Alexander e Seraina Vögtli naschida Giger
Bucheli Selina, 18-07-2016
affon da Guido e Silvia Bucheli naschida Caduff
Cajacob Jana, 27-07-2016
affon da Curdin e Darinka Cajacob naschida Steger
Dermon Alessia Larina, 18-08-2016
affon da Toni e Marisa Dermon naschida Möckli
Monn Gion Flurin, 18-09-2016
affon da Pirmin e Christina Monn naschida Mäder
Schuoler Emma Luisa, 25-09-2016
affon da Toni e Flavia Schuoler naschida Cantieni
Sac Ladina, 30-10-2016
affon da Roger ed Isabel Sac naschida Bearth
Berther Maurus Tarcisi, 01-11-2016
affon da David Berther e Toja Maissen Berther
Maissen Luca, 08-12-2016
affon da Augustin e Lea Maissen naschida Simonet
Vincenz Loris, 19-12-2016
affon dad Angelo e Manuela Vincenz naschida Albin
Berger Eddie Olaf, 24-12-2016
affon da Sergio Berger e Maria Flodén
Cathomen Elia, 25-12-2016
affon da Simon e Judith Cathomen naschida Bearth

Moviment dallas naschientschas ella Cadi ed en vischnaunca

Novas votantas e votants

Nus selegrein d'astgar recepir uonn 18 (11) nov(a)s votant(a)s.

Etter Leander, Carcarola, 09-01-1998
Albin Celine, Funs, 24-01-1998

Huonder Ursin, Faltscharidas, 02-02-1998
Probst Andri, Chischliun, 28-02-1998

Deflorin Severin, Clavaniev, 25-03-1998

Solèr Laura, Caschuarz, 06-06-1998

Krähenbühl Andrei, Acletta, 10-07-1998
Krähenbühl Tudor, Acletta, 10-07-1998

Levy Andrea, Pardomat, 03-08-1998
Jacomet Ursin, Cons-Su, 04-08-1998
Manetsch Joey, Cons-Sut, 08-08-1998
Huonder Pascal, Peisel, 26-08-1998

Berther Lorena, Buretsch, 27-09-1998
Quinter Lucas, Latis, 30-09-1998

Tenner Marco-Simon, Prau, 06-10-1998
Livers Sven, Sogn Gions, 31-10-1998

Sialm Davina, Segnas, 26-11-1998

Albrecht Flavio, Cons, 25-12-1998

*Bellezia relaziuns d'unviern
 el territori da skis da Mustèr*

Moviment dalla populaziun

Cun la fin da 2016 (2015) secumpona la populaziun sequentamein:

Dretg d'origin	Umens		Dunnas		Total	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Vischnaunca	502	522	505	512	1007	1034
Grischun	262	265	278	281	540	546
Svizra	130	130	94	94	224	224
Subtotal	894	917	877	887	1771	1804
Persunas digl exterior	250	176	127	131	377	307
Total habitonts	1144	1093	1004	1018	2148	2111
Persunas cun attest da domicil	55	47	50	50	105	97
Total	1199	1140	1054	1068	2253	2208

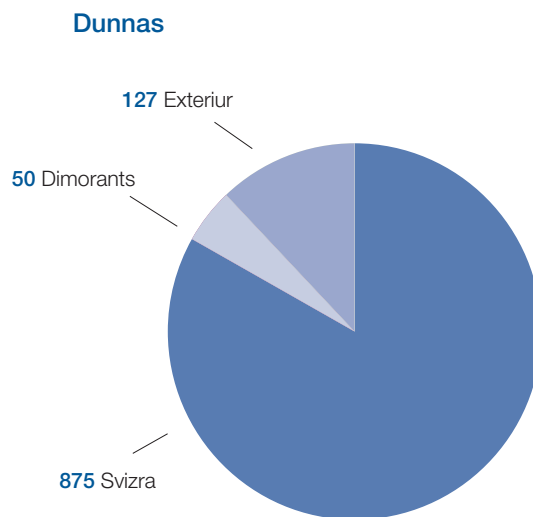
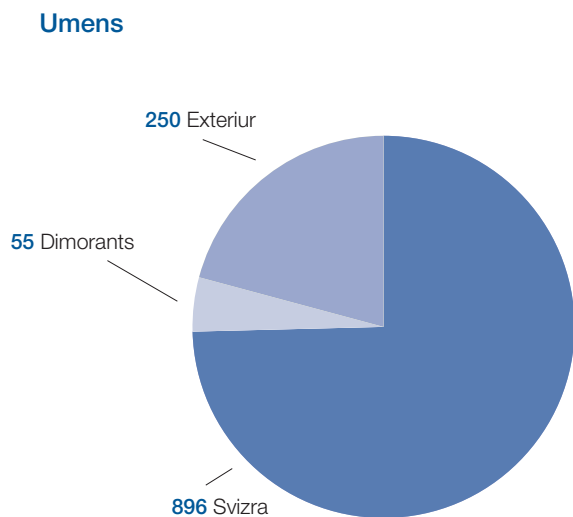
Habitonts tenor fracziun cun dimorants dall'jamna ed jasters

2016

Vitg	1369
Funs/Clavaniev	266
Segnas/Mumpé Tujetsch	261
Acletta	199
Disla/Cavardiras	115
Mumpé Medel	43
Total habitonts	2253

Populaziun

■ Svizra ■ Exterior ■ Dimorants

Structura da vegliadetgna

Annada	Onns	Umens				Dunnas				Dunnas ed umens			
		Svizra	Dimorants	Exteriur	Total	Svizra	Dimorants	Exteriur	Total	Svizra	Dimorants	Exteriur	Total
2012-2016	00-04	43	0	16	59	44	0	9	53	87	0	25	112
2007-2011	05-09	39	0	9	48	27	0	7	34	66	0	16	82
2002-2006	10-14	28	0	9	37	30	1	9	40	58	1	18	77
1997-2001	15-19	42	17	22	81	31	12	8	51	73	29	30	132
1992-1996	20-24	54	11	37	102	50	11	10	71	104	22	47	173
1987-1991	25-29	65	5	26	96	51	5	15	71	116	10	41	167
1982-1986	30-34	40	7	31	78	35	2	15	52	75	9	46	130
1977-1981	35-39	43	0	24	67	35	4	18	57	78	4	42	124
1972-1976	40-44	45	1	23	69	47	2	14	63	92	3	37	132
1967-1971	45-49	54	0	19	73	53	0	5	58	107	0	24	131
1962-1966	50-54	55	0	13	68	57	0	6	63	112	0	19	131
1957-1961	55-59	74	3	9	86	68	1	6	75	142	4	15	161
1952-1956	60-64	74	1	5	80	71	2	3	76	145	3	8	156
1947-1951	65-69	72	1	1	74	69	0	1	70	141	1	2	144
1942-1946	70-74	63	2	2	67	68	1	1	70	131	3	3	137
1937-1941	75-79	50	0	2	52	50	1	0	51	100	1	2	103
1932-1936	80-84	33	2	0	35	36	1	0	37	69	3	0	72
1927-1931	85-89	17	2	2	21	28	3	0	31	45	5	2	52
1922-1926	90-94	4	3	0	7	19	3	0	22	23	6	0	29
1917-1921	95-100	1	0	0	1	4	1	0	5	5	1	0	6
1912-1916	101-105	0	0	0	0	2	0	0	2	2	0	0	2
		896	55	250	1'142	875	50	127	997	1'682	105	352	2'253

Cadeina da cuolms enviers nordvest cul Péz Tjietchen (3327 m s.m.)

Informaziuns

e-mail
homepage

admin@disentis.ch
www.disentis.ch

Sin nossa pagina d'internet anfleis Vus biaras informaziuns. Denter auter san ils messadis sco era ils protocols dil cussegl da vischnaunca vegnir cargai giu sut: www.disentis.ch/Downloads. Plinavon ein leu era tuttas leschas publicadas.

Uras da spurtegl dall'administraziun communal

	avonmiezdi	suentermiezdi
Gliendisdis – venderdis	09.00 –11.30	14.00 –17.00
Numeras da telefon e fax		
administraziun communal	tel. +41 (0) 81 920 36 36	fax +41 (0) 81 920 36 37
uffeci da taglia	tel. +41 (0) 81 920 36 40	
uffeci da baghegiar	tel. +41 (0) 81 920 36 46	
uffeci forestal	tel. +41 (0) 81 920 36 41	
menaschi tecnic Cuoz	tel. +41 (0) 81 936 43 54	
casa da scola, Vitg	tel. +41 (0) 81 947 52 85	
meinascola	tel. +41 (0) 81 936 44 25	
serenera Raveras	tel. +41 (0) 81 947 57 31	fax +41 (0) 81 947 57 45
uffeci da stadi civil Surselva	tel. +41 (0) 81 926 25 35	fax +41 (0) 81 926 25 31
uffeci funsil Cadi	tel. +41 (0) 81 920 33 44	fax +41 (0) 81 920 33 45
pumpiers (clom d'urgenza)	118	

Plan da vacanzas dallas scolas da Mustér

	onn da scola 2016–2017	onn da scola 2017–2018
Entschatta digl onn da scola	22-08-2016	21-08-2017
Vacanzas d'atun	08-10-2016–23-10-2016	07-10-2017–22-10-2017
Vacanzas da Nadal	24-12-2016–08-01-2017	23-12-2017–07-01-2018
Vacanzas da sport	25-02-2017–05-03-2017	24-02-2018–04-03-2018
Vacanzas da primavera	22-04-2017–07-05-2017	21-04-2018–06-05-2018
Fin digl onn da scola	30-06-2017	29-06-2018

Dismessa da rumien

<i>Materia</i>	<i>Liug da rimnada</i>
Veider	Plazza da rimnada da rumien a Raveras Eurospar, Acletta, Davos-Mustér, Val Segnas, Acla da Fontauna, Mumpé Medel, casa da scola Segnas
Alumini/stuors alv	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Curdeims da cuschina, capsas d'alumini	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Manizzems da caglias e curdeims da curtin	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Cartun	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Rufids blocconts, textiliis, ieli da cuschina ed ieli da motor, fier, lenna, PET, battarias da tenercasa	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Cadavers	Local da cadavers a Raveras
Termometer/medicaments	Apoteca Desertina
Ferramenta electronica e battarias (apparats ed uaffens d'electro ord il sector da casa e hobi sco era giugs d'electro)	Staziun dalla Viafier retica (gratuit) Mintgadi naven dallas 07.00 entochen allas 19.00
Pupi vegl	Vegn rimnaus entras las scolas
Rufids da baghetg (mo quantums pigns)	Plazza da rimnada da rumien a Raveras

Liug d'informaziun

Tissis/chemicalias	Uffeci per la natira ed igl ambient www.umwelt.gr.ch
--------------------	---

Taxa:

Rufid bloccont, lenna e fier entochen 1 m³ sa vegnir deponius gratuitamein. Perencunter vegn incassau ina taxa da frs. **20.-/m³** per rufid bloccont, lenna e fier sur **1 m³**.

Per deponer rumien da baghegiar e plastic vegn incassau ina taxa da frs. **50.-/m³** (incl. transport).

Material entochen **0,5m³** sto vegnir pagaus immediat.

Temps d'avertura

Plazza da rimnada da rumien a Raveras	mesjamna dallas 16.00 – 17.30 sonda dallas 10.00 – 12.00
---------------------------------------	---

Deponias selvadias

Ei astga vegnir deponiu **negin material ordeifer las deponias indicadas.**

